

**ВІДОМОСТІ**  
про самооцінювання освітньої програми

Заклад вищої освіти	<b>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"</b>
Освітня програма	<b>47856 Економіка</b>
Рівень вищої освіти	<b>Доктор філософії</b>
Спеціальність	<b>051 Економіка</b>

Відомості про самооцінювання є частиною акредитаційної справи, поданої до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти для акредитації зазначеної вище освітньої програми. Відповідальність за підготовку і зміст відомостей несе заклад вищої освіти, який подає програму на акредитацію.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

*Використані скорочення:*

<b>ID</b>	ідентифікатор
<b>ВСП</b>	відокремлений структурний підрозділ
<b>ЄДЕБО</b>	Єдина державна електронна база з питань освіти
<b>ЄКТС</b>	Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система
<b>ЗВО</b>	заклад вищої освіти
<b>ОП</b>	освітня програма

## Загальні відомості

### 1. Інформація про ЗВО (ВСП ЗВО)

Реєстраційний номер ЗВО у ЄДЕБО	<b>34</b>
Повна назва ЗВО	<b>Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"</b>
Ідентифікаційний код ЗВО	<b>02066769</b>
ПІБ керівника ЗВО	<b>Литвинов Олексій Миколайович</b>
Посилання на офіційний веб-сайт ЗВО	<b><a href="http://khai.edu">http://khai.edu</a></b>

### 2. Посилання на інформацію про ЗВО (ВСП ЗВО) у Реєстрі суб'єктів освітньої діяльності ЄДЕБО

<https://registry.edbo.gov.ua/university/34>

### 3. Загальна інформація про ОП, яка подається на акредитацію

ID освітньої програми в ЄДЕБО	<b>47856</b>
Назва ОП	<b>Економіка</b>
Галузь знань	<b>05 Соціальні та поведінкові науки</b>
Спеціальність	<b>051 Економіка</b>
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	<b>Доктор філософії</b>
Тип освітньої програми	<b>Освітньо-наукова</b>
Вступ на освітню програму здійснюється на основі ступеня (рівня)	<b>Магістр (ОКР «спеціаліст»)</b>
Структурний підрозділ (кафедра або інший підрозділ), відповідальний за реалізацію ОП	<b>Відділ аспірантури і докторантури</b>
Інші навчальні структурні підрозділи (кафедра або інші підрозділи), залучені до реалізації ОП	<b>Кафедра економіки та публічного управління (601), Кафедра інформаційних технологій проектування (105), Кафедра комп'ютерних наук та інформаційних технологій (302), Кафедра філософії та суспільних наук (701), Кафедра психології (704), Кафедра іноземних мов (707) та кафедри університету, які задіяні у забезпеченні вибіркової складової ОНП</b>
Місце (адреса) провадження освітньої діяльності за ОП	<b>61070, м. Харків, вул. Чкалова (вул. Вадима Манька), 17</b>
Освітня програма передбачає присвоєння професійної кваліфікації	<i>не передбачає</i>
Професійна кваліфікація, яка присвоюється за ОП (за наявності)	<i>відсутня</i>
Мова (мови) викладання	<b>Українська</b>
ID гаранта ОП у ЄДЕБО	<b>89286</b>
ПІБ гаранта ОП	<b>Ревенко Данііл Сергійович</b>
Посада гаранта ОП	<b>Професор</b>
Корпоративна електронна адреса гаранта ОП	<b><a href="mailto:d.revenko@khai.edu">d.revenko@khai.edu</a></b>
Контактний телефон гаранта ОП	<b>+38(095)-368-90-02</b>
Додатковий телефон гаранта ОП	<i>відсутній</i>

Форми здобуття освіти на ОП	Термін навчання
заочна	4 р. 0 міс.
очна денна	4 р. 0 міс.

#### 4. Загальні відомості про ОП, історію її розроблення та впровадження

Освітньо-наукову програму «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти було розроблено і впроваджено в 2016 р на кафедрі економіки та маркетингу (605) Національного аерокосмічного університету (далі – ХАІ). відповідно до вимог Закону України «Про вищу освіту» й «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)», затвердженого Постановою КМУ № 266 від 23.03.2016 р.

ОП відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій та Стандарту вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОНУ від 10.05.2022, № 424).

У ХАІ за ОП «Економіка» ступеня доктора філософії здійснюється підготовка висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський та світовий науково-освітній простір фахівців ступеня доктора філософії в галузі соціальних та поведінкових наук за спеціальністю 051 «Економіка», здатного до самостійної науково-дослідницької, науково-організаційної, педагогічно-організаційної та практичної діяльності у зазначеній галузі з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі, а також викладацької роботи у закладах вищої освіти.

Основними принципами ОП «Економіка» є прямий зв'язок навчальної і дослідницької роботи у поєднанні з креативністю та практичною значущістю, що забезпечено набором освітніх компонент, які дають можливість набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Освітньо-наукову програму затверджено вченою радою Національного аерокосмічного університету «ХАІ» 23 березня 2016 р., протокол №8. У зв'язку з оновленням і модернізацією до ОП було внесено зміни: у березні 2019 р. (рішення вченої ради від 20.03.2019 р., протокол № 9), у червні 2020 р. (рішення вченої ради від 24.06.2020 р., протокол № 12), у серпні 2020 р. (рішення науково-методичної комісії з (НМК з), протокол № 1 від 31.08.2020 р.), у квітні 2021 р. (рішення вченої ради від 28.04.2021 р., протокол № 9) та у серпні 2022 р. (рішення вченої ради від 26.08.2022 р., протокол № 1). У 2023 р. до ОП були внесені зміни згідно рекомендаціям GER, розширений перелік обов'язкових ОК і тепер відповідають предметному полю спеціальності 051 Економіка ОК7 «Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства» та ОК6 «Сучасні економічні теорії», що посилює формування спеціальних компетентностей та відповідних РН, передбачених стандартом та описом програми, також змінено обсяг освітньої програми.

Обсяг освітньої складової ОП складає 45 кредитів ЄКТС.

#### 5. Інформація про контингент здобувачів вищої освіти на ОП станом на 1 жовтня поточного навчального року у розрізі форм здобуття освіти та ліцензійний обсяг за ОП

Рік навчання	Навчальний рік, у якому відбувся набір здобувачів відповідного року навчання	Обсяг набору на ОП у відповідному навчальному році	Контингент студентів на відповідному році навчання станом на 1 жовтня поточного навчального року		У тому числі іноземців	
			ОД	З	ОД	З
1 курс	2024 - 2025	50	27	0	14	0
2 курс	2023 - 2024	50	7	0	0	0
3 курс	2022 - 2023	50	5	1	0	0
4 курс	2021 - 2022	50	3	0	0	0

Умовні позначення: ОД – очна денна; ОВ – очна вечірня; З – заочна; Дс – дистанційна; М – мережева; Дл – дуальна.

#### 6. Інформація про інші ОП ЗВО за відповідною спеціальністю

Рівень вищої освіти	Інформація про освітні програми
початковий рівень (короткий цикл)	39697 Економіка підприємства
перший (бакалаврський) рівень	762 Економіка підприємництва 693 Економіка підприємства
другий (магістерський) рівень	24245 Світова економіка 34366 Економіка підприємства 794 Економіка підприємства
третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень	47856 Економіка

**7. Інформація про площі приміщень ЗВО станом на момент подання відомостей про самооцінювання, кв. м.**

	<b>Загальна площа</b>	<b>Навчальна площа</b>
Усі приміщення ЗВО	187422	52821
Власні приміщення ЗВО (на праві власності, господарського відання або оперативного управління)	187422	52821
Приміщення, які використовуються на іншому праві, аніж право власності, господарського відання або оперативного управління (оренда, безоплатне користування тощо)	0	0
Приміщення, здані в оренду	1157	0

*Примітка.* Для ЗВО із ВСП інформація зазначається:

- щодо ОП, яка реалізується у базовому ЗВО – без урахування приміщень ВСП;
- щодо ОП, яка реалізується у ВСП – лише щодо приміщень даного ВСП.

**8. Документи щодо ОП**

<b>Документ</b>	<b>Назва файла</b>	<b>Хеш файла</b>
Освітня програма	<i>ОНП 051_PhD 2023.pdf</i>	nogVwoRn9p/diLDepDvs8EMO7/QYSM+Umw9hUwUFF FQ=
Навчальний план за ОП	<i>План 051 - 2024 PhD ЗФН.pdf</i>	8jKsZQERen914l4ETQsp/MbsrcW8EdEvMoqu5UPfuNM =
Навчальний план за ОП	<i>План 051 - 2024 PhD ДФН.pdf</i>	tW2g9QG7t/RYkTozXetLTsmom4DCDFUlcYAZWehB914 =
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Державний біотехнологічний ун-т + Харківський національний ун-т.pdf</i>	C2BE602tRkaVKU7DzdUaLcl1hOQLmMtgCdVI5BvQ6m 8=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>ДНВП «Об'єднання «Комунар»».pdf</i>	FKocdjoef5KIewhJetdVsvRqo6S/YhQRFryyIWyo4rs=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>МОТОР СІЧ.pdf</i>	8UkqNx6hj1VmY1rWjsxa6Wumh5DOko7RK5Cw9+rtk2s =
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>Львівський державний ун-т внутрішніх справ.PDF</i>	QWGfi6x3Yp7mXcsuW52FqBnAHPKNOt+/An+BsMw84 kk=
Матеріали від ЗВО: пропозиції та рекомендації від роботодавців, таблиця відповідності публікацій наукових керівників напрямам (тематикам) досліджень аспірантів (для ОП третього рівня освіти)	<i>WSB University + SIA «AF Solutions» Riga.pdf</i>	c9YvcqabHXQUgDfLc+iEzx2h1oZF9lNFY4PTiGdfZ1w=

## 1. Проектування освітньої програми

**Чи освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти? Якщо стандарт вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти відсутній, поясніть, яким чином визначені ОП програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня?**

ОНП відповідає Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (наказ МОН України № 424 від 10.05.2022 р.). Даний стандарт визначає інтегральні, загальні та спеціальні (фахові) компетентності, а також відповідні результати програмного навчання. ОНП «Економіка» включає всі ці елементи, які повністю корелюють із відповідними положеннями стандарту. Досягнення визначених результатів навчання забезпечується раціональним підбором освітніх компонентів та логічною послідовністю їх викладення.

**Чи зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності)?**

Професійний стандарт відсутній.

**Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів)?**

**- здобувачі вищої освіти та випускники програми**

Освітньо-наукова програма третього рівня вищої освіти для здобувачів ступеня доктора філософії в університеті забезпечує підготовку висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів. Усі здобувачі активно залучаються до освітнього процесу та мають можливість вносити пропозиції щодо навчальних дисциплін, зокрема тем, питань і кейсів, що включені до програми.

Для обговорення освітньо-наукової програми здобувачі беруть участь у засіданнях групи забезпечення ОНП, а також під час звітувань про виконання індивідуальних планів. Завдяки цьому вони можуть висловлювати свої думки щодо актуальності та змісту дисциплін програми.

Здобувачі мають доступ до проєктів освітньо-наукових програм через розділ «Громадське обговорення освітніх програм і компонентів» на офіційному веб-сайті університету (<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/gromadske-obgovorennya/>).

Проєкт освітньо-наукової програми обговорюється на розширених засіданнях кафедри, де здобувачі мають змогу надати свої пропозиції щодо змісту освітніх компонентів. Процес оновлення та модернізації програми також включає обговорення й впровадження змін у структурі та змісті програми на основі результатів анкетування здобувачів (<https://khai.edu.ua/education/sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/rezultati-monitoringu-yakosti-osviti/anketuvannya/>), яке періодично проводиться університетом, а також особистих пропозицій аспірантів, висловлених гаранту програми під час засідань кафедри.

**- роботодавці**

Інтереси роботодавців в освітньо-науковій програмі (ОНП) враховано через такі ключові напрями: підготовку кадрів високої кваліфікації та дослідників високого рівня, здатних застосовувати сучасні підходи в економіці, а також залучення здобувачів вищої освіти та викладачів кафедр до проєктної діяльності й досліджень із забезпеченням експертних знань відповідно до сучасних світових стандартів.

У процесі обговорення ОНП брали участь компанії, фахівці яких працюють у галузі економіки, зокрема ДНВП «Об'єднання «Комунар»» та ЗАТ «Мотор-Січ». За результатами обговорень роботодавці надали рецензії та відгуки, які було враховано під час внесення змін до змісту освітніх компонентів програми, визначення її цілей і програмних результатів, а також формування переліків вибіркового дисциплін.

Результати обговорень фіксуються у протоколах розширених засідань кафедри.

**- академічна спільнота**

Кафедри університету, залучені до виконання ОНП «Економіка», є інтелектуальними, освітніми та експертними центрами у сфері навчальної діяльності. Основні положення ОНП «Економіка» було колегіально обговорено та оцінено як кафедрами, залученими до її реалізації, так і партнерськими інституціями.

У співпраці з Харківським державним унів-том харчування та торгівлі було організовано науково-методичний круглий стіл на тему «Сучасні детермінанти розвитку бізнес-освіти України». Захід мав на меті обмін досвідом підготовки фахівців економічного профілю та пошук ефективних шляхів його вдосконалення. У рамках обговорення було розглянуто такі питання: формування стандартів підготовки фахівців із бізнесу; можливості впровадження інноваційних технологій навчання; необхідність коригування ОП; розробка системи моніторингу постнавчальної діяльності випускників; зміцнення взаємовідносин між університетами, підприємствами, фірмами та громадськістю.

За результатами круглого столу до переліку вибіркового дисциплін було внесено зміни.

Кафедра уклала договори про співробітництво в сфері підготовки фахівців з економіки з Класичним приватним університетом, Східноукраїнським національним університетом імені Володимира Даля, Волинським національним університетом імені Лесі Українки, Державною установою «Інститут економіко-правових досліджень імені В.К.

Мамутова Національної академії наук України», Тернопільським національним технічним університетом імені Івана Пулюя, Національним технічним університетом «Харківський політехнічний університет» та ін.

### **- інші стейкхолдери**

Суспільство, держава та стейкхолдери отримують значну користь від реалізації освітньо-наукової програми (ОНП). ОНП «Економіка» сприяє професійній активності здобувачів, мотивує їх до отримання нових знань, а також формує відкритість до комунікації та взаємодії як у межах національної, так і міжнародної академічної спільноти. Зауваження та пропозиції стейкхолдерів, а також суспільна думка враховуються під час формування переліків обов'язкових і вибіркових освітніх компонентів програми, коригування навчальних планів і визначення пріоритетних напрямів наукових досліджень.

### **Чи мета освітньої програми відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти?**

Мета та результати навчання освітньо-наукової програми (ОНП) «Економіка» повністю відповідають місії, баченню, цінностям і стратегії університету (<https://khai.edu.ua/university/universitet-sogodni2/strategiya-rozvitku-universitetu/>). Програма спрямована на розвиток дослідницького середовища, що забезпечує особистісний розвиток усіх членів університетської спільноти в процесі пошуку та впровадження інноваційних ідей і рішень.

В університеті чітко усвідомлюють значущість креативності як однієї з ключових компетентностей у контексті динамічного розвитку глобального ринку праці, кон'юнктура якого постійно змінюється. Впровадження та розвиток ОНП «Економіка» відповідають стратегічним напрямкам розвитку ХАІ, викладеним у «Стратегії».

Мета програми, також, узгоджується зі Статутом університету (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/ustanovchi-dokumenti/statut-universitetu1/>), де визначено, що серед основних завдань університету є провадження наукової діяльності через виконання наукових досліджень, стимулювання творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовка наукових кадрів вищої кваліфікації та впровадження отриманих результатів у навчальний процес.

ОНП «Економіка» відповідає сучасній європейській моделі підготовки наукових кадрів і реалізується через розвиток інноваційних проєктів і дослідницьких мереж.

### **Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки і спеціальності?**

Мета освітньо-наукової програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням сучасних тенденцій розвитку науки й спеціальності 051 Економіка. Вони формуються на основі аналізу глобальних і національних змін у галузі, дослідження інноваційних підходів і врахування запитів стейкхолдерів. Так, до обов'язкової освітньої компоненти віднесено дисципліну «Сучасні економічні теорії», що і забезпечує актуальність розвитку тенденцій наукових досліджень в галузі економіки. Такий підхід забезпечує актуальність програми, адаптацію до нових викликів та підготовку фахівців, здатних ефективно працювати в умовах змінного ринку праці та технологічного прогресу. Особливу увагу приділяють розвитку дослідницьких компетентностей здобувачів освіти, які відповідають вимогам сучасної науки й практики.

### **Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку ринку праці, галузевого та регіонального контексту?**

Тісна співпраця зі стейкхолдерами регіону дала змогу врахувати специфіку регіональної науково-технічної та кадрової політики, а також, сучасні вимоги до майбутніх науково-педагогічних фахівців у формуванні мети, змісту дисциплін та РН ОНП.

Врахування галузевого контексту здійснюється через розробку змісту та структури низки освітніх компонентів програми з урахуванням Стратегії розвитку Харківської області та Стратегії відродження вітчизняного авіабудування на період до 2030 року (розпорядження КМУ від 10 травня 2018, № 429-р). До таких компонентів належать дисципліни «Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства» та «Інтелектуальний капітал: оцінювання, управління та розвиток».

Мета ОНП «Економіка» узгоджується з інтегральними, загальними та спеціальними (фаховими) компетентностями, а також відповідними програмними результатами навчання, визначеними стандартом.

Кафедра економіки та публічного управління постійно здійснює моніторинг ринку праці та тенденцій розвитку спеціальності, що дозволяє формувати актуальні компетентності освітньої програми та забезпечувати досягнення відповідних результатів навчання.

У здобувачів вищої освіти формується усвідомлення того, що сучасний ринок праці за спеціальністю «Економіка» вимагає здатності випускників адаптуватися до його динамічних змін. Тенденції розвитку спеціальності враховано групою забезпечення програми в освітніх компонентах та програмних результатах навчання. У цьому контексті особливу важливість мають досягнення таких результатів навчання: РНО1, РНО2, РНО3, РНО8.

### **Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних вітчизняних освітніх програм?**

Структуру ОНП «Економіка» розроблено відповідно до рекомендацій і визнаних ефективних вітчизняних практик наукової освіти. У процесі формування мети та програмних результатів навчання використовувався досвід провідних вітчизняних закладів вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів третього рівня освіти за спеціальністю 051 «Економіка».

Зокрема, було враховано досвід:

- Харківського національного економічного університету ім. С. Кузнеця (<https://www.hneu.edu.ua/osvitni-programy-hneu-im-s-kuznetsya/>);

- Національного технічного університету «ХПІ» ([https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page\\_id=64](https://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/?page_id=64));

Використання цього досвіду сприяло формуванню сучасної та конкурентоспроможної структури освітньо-наукової програми, яка відповідає вимогам національного академічного середовища.

### **Чи мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням досвіду аналогічних іноземних освітніх програм?**

Структура ОНП «Економіка» створена з урахуванням рекомендацій та найкращих практик наукової освіти, прийнятих у країнах Європейського Союзу. У процесі визначення цілей і програмних результатів навчання було залучено міжнародний досвід, зокрема:

- University of South Florida College of Arts and Sciences (<https://www.usf.edu/admissions/graduate/index.aspx>);

- Germaninter-university Graduate Program (<https://magks.de/>) та ін.

Інтеграція цього закордонного досвіду дозволила вдосконалити програму, орієнтовуючись на сучасні міжнародні стандарти та вимоги до підготовки наукових фахівців.

## **2. Структура та зміст освітньої програми**

### **Яким є обсяг ОП (у кредитах ЄКТС)?**

45

### **Яким є обсяг освітніх компонентів (у кредитах ЄКТС), спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності)?**

31

### **Який обсяг (у кредитах ЄКТС) відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти?**

14

### **Продемонструйте, що зміст ОП відповідає предметній області заявленої для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)?**

Зміст ОНП «Економіка» повністю відповідає предметній області, визначеній для цієї спеціальності.

Об'єкт діяльності в рамках програми охоплює теорію, методологію наукових досліджень, феномени, явища та проблеми сучасних економічних процесів і систем.

Мета навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Теоретичний зміст предметної області включає:

- закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку;

- мотивацію та поведінку ринкових суб'єктів;

- теорії мікро-, макро- та міжнародної економіки;

- кількісні методи економічних досліджень;

- інституційний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних процесів;

- розробку і обґрунтування економічних рішень, регулювання та управління багаторівневими господарськими системами.

Методи, методики та технології:

- мікро- та макроекономічні дослідження,

- комп'ютерне моделювання економічних систем,

- статистичний аналіз, прогнозування, управління проектами,

- цифрові технології та методи науково-педагогічної діяльності.

Вибіркова частина освітньої програми містить компоненти, які здобувачі обирають відповідно до «Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і формування індивідуального навчального плану студента» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-zabezpechennya-prava-studentiv-na-vibir-navchalnih-disciplin/>).

Компоненти розподілено по семестрах з урахуванням їх логічної послідовності.

Програма орієнтована на підготовку висококваліфікованих і конкурентоспроможних фахівців, здатних до науково-дослідної, організаційної, педагогічної та практичної діяльності в галузі соціальних і поведінкових наук за спеціальністю 051 Економіка. Вона, також, враховує специфіку аерокосмічної галузі, що забезпечує інтеграцію випускників у європейський та світовий науково-освітній простір.

Таким чином, зміст ОНП «Економіка» цілком відповідає предметній області спеціальності 051 Економіка.

### **Яким чином здобувачам вищої освіти забезпечена можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії?**

Формування індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів забезпечується через складання індивідуального навчального плану. Цей план є робочим документом аспіранта, який розробляється на навчальний рік з урахуванням його особистих потреб та відповідно до навчального плану ОНП.

Аспіранти узгоджують із науковим керівником індивідуальні наукові завдання на кожен рік навчання. Значну роль у формуванні освітньої траєкторії відіграють вибіркові дисципліни. Вибір освітніх компонентів здійснюється відповідно до особистих уподобань здобувачів вищої освіти, що регламентовано:

Положенням про організацію освітнього процесу (<https://t1p.de/3lae>); Положенням про забезпечення права аспірантів на вибір навчальних дисциплін і формування індивідуального навчального плану аспіранта (<https://t1p.de/mjlxid>).

Процедура формування індивідуальної освітньої траєкторії включає:

- самостійний вибір компонентів навчального плану;
- складання індивідуальних графіків навчання та складання сесій;
- участь у програмах академічної мобільності;
- гнучку організацію освітнього процесу;
- можливості неформальної освіти, зокрема визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти;
- впровадження дистанційних курсів.

Цей підхід забезпечує максимальну індивідуалізацію освітнього процесу та відповідає сучасним стандартам підготовки наукових кадрів.

### **Яким чином здобувачі вищої освіти можуть реалізувати своє право на вибір навчальних дисциплін?**

Положення про забезпечення права аспірантів на вибір навчальних дисциплін і формування індивідуального навчального плану аспіранта (<https://t1p.de/mjlxid>) гарантує здобувачам третього рівня вищої освіти право самостійно обирати навчальні дисципліни.

Відповідно до цього документа, вибіркові компоненти навчального плану поділяються на три умовні категорії:

- Вибіркова компонента з глибинних знань зі спеціальності.
- Вибіркова компонента за темою дисертаційної роботи.
- Вибіркова компонента вільного вибору.

Усі переліки дисциплін зібрані у відповідних каталогах та доступні на офіційному сайті університету.

Процедура вибору дисциплін аспірантами складається з п'яти етапів:

1. Ознайомлення з порядком вибору. Аспірантам надається інформація про терміни, особливості запису на дисципліни та формування груп для вивчення вибірових компонентів.
2. Ознайомлення з переліками дисциплін. Аспіранти вивчають запропоновані дисципліни, доступні як у межах освітньо-наукової програми, так і за іншими програмами.
3. Запис на дисципліни. Аспіранти здійснюють вибір та реєструються на обрані дисципліни.
4. Обробка вибору. Формуються групи для вивчення дисциплін, а також складаються з індивідуальних навчальних планів аспірантів.
5. Складання розкладу. Диспетчерська служба університету розробляє графік занять на основі сформованих груп. Цей підхід забезпечує індивідуалізацію навчання, враховуючи наукові інтереси та потреби кожного аспіранта.

### **Опишіть, яким чином ОП та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності**

Засвоєння та закріплення на практиці закономірностей і принципів навчання, а також технологій підготовки у вищій школі забезпечується через вивчення освітньої компоненти «Методологія педагогічної діяльності» (5 кредитів ЄКТС). Реалізація цього компоненту відбувається шляхом залучення аспірантів до підготовки, організації та проведення навчальних занять (практичних та семінарів) з дисциплін фахової підготовки для здобувачів бакалаврського та магістерського рівнів.

Розробка цієї освітньої компоненти враховує вимоги «Положення про педагогічну практику аспірантів» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdiysnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-pedagogichnu-praktiku-aspirantiv/>).

Під час проходження практики аспіранти здобувають такі компетентності:ЗК02, СК03, СК04.

### **Продемонструйте, що ОП дозволяє забезпечити набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) упродовж періоду навчання**

До освітніх компонентів ОНП, які сприяють розвитку softskills, належать:

- «Управління науковими проектами»;
- «Філософія»;
- «Наукові іншомовні комунікації»;
- «Методологія педагогічної діяльності».

Форми й методи навчання в межах ОНП підбрано таким чином, щоб вони сприяли розвитку навичок командної роботи, ефективного управління часом, логічного та творчого мислення, а також засвоєнню норм професійної етики й педагогічної культури. Для досягнення цих цілей використовуються:

- навчальні тренінги;
- самостійна робота з підготовкою та презентацією наукових розробок;
- проведення практичних занять під час педагогічного стажування.

Наукова складова ОНП передбачає обов'язкову участь здобувачів у конференціях, методичних семінарах і засіданнях. Це сприяє формуванню комунікативних та соціальних навичок, необхідних для професійної діяльності.



**Продемонструйте, що зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Продемонструйте, що зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів**

Зміст освітньої програми структуровано у вигляді логічної, взаємопов'язаної системи освітніх компонентів, які органічно доповнюють одна одну та забезпечують досягнення заявленої мети і програмних результатів навчання. Кожен компонент програми інтегрований у загальну структуру відповідно до її основних етапів:

1. Фундаментальна підготовка (компоненти загальнонаукової підготовки: «Філософія», «Методологія педагогічної діяльності», «Наукові іншомовні комунікації»), яка формує базові знання та навички, необхідні для подальшої роботи над дослідницькими завданнями.

2. Фахова підготовка, що охоплює поглиблене вивчення дисциплін за спеціальністю, зокрема таких, як «Сучасні економічні теорії», «Управління науковими проєктами», «Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства», «Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ». Цей блок забезпечує формування компетентностей, потрібних для аналізу та вирішення специфічних професійних завдань.

3. Індивідуалізація освітньої траєкторії за рахунок вибіркових компонентів, які дозволяють здобувачам поглиблювати знання у вузькоспеціалізованих напрямках або тематиці їхніх досліджень.

Логічність системи підтримується через послідовність вивчення компонентів, коли базові дисципліни передують прикладним, а також через їх взаємопроникність. Наприклад, знання з дисциплін «Наукові іншомовні комунікації» та «Методологія педагогічної діяльності» - використовуються для успішної підготовки наукових публікацій та викладацької діяльності.

Окрім цього, структура програми передбачає інтеграцію освітніх і наукових компонентів. Це досягається через практичну підготовку, участь у наукових заходах, проведення емпіричних досліджень та презентацію результатів, що формує ключові компетентності для майбутньої професійної діяльності.

Таким чином, зміст програми забезпечує систематичне та комплексне формування знань, умінь і навичок, що дозволяє здобувачам досягти визначеної мети і програмних результатів навчання.

Зміст освітньої програми частково спрямований на формування загальнокультурних та громадянських компетентностей шляхом інтеграції дисциплін, які сприяють розумінню суспільних процесів, розвитку критичного мислення, етичної свідомості та здатності до аналізу суспільних явищ.

Освітні компоненти, такі як «Філософія» та «Сучасні економічні теорії», закладають основи розуміння ключових закономірностей функціонування суспільства та взаємодії соціальних інститутів. Ці дисципліни формують у здобувачів здатність осмислювати глобальні виклики, аналізувати суспільні явища та враховувати соціальний контекст у прийнятті рішень.

Практичні аспекти програми передбачають проведення міждисциплінарних досліджень, участь у громадських проєктах та наукових конференціях, що дозволяє застосовувати отримані знання у реальних умовах. Наприклад, виконання індивідуальних або групових проєктів сприяє розвитку навичок аналізу суспільних процесів, визначення їхніх закономірностей та прогнозування можливих сценаріїв.

**Який підхід використовує ЗВО для співвіднесення обсягу окремих освітніх компонентів ОП (у кредитах ЄКТС) із фактичним навантаженням здобувачів вищої освіти (включно із самостійною роботою)?**

Обсяг освітньо-наукової програми (ОНП) та її освітніх компонентів відповідає фактичному навантаженню аспірантів, забезпечуючи досягнення заявлених цілей та програмних результатів навчання. Навчальне навантаження регламентується «Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ «ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniyai/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu/>).

Співвідношення аудиторних занять і самостійної роботи аспірантів визначається з урахуванням специфіки та змісту кожної навчальної дисципліни, а також її ролі у досягненні мети програми. Щороку формуються робочі навчальні плани, які враховують оновлення змісту освітньої програми. Самостійну роботу аспірантів організовано відповідно до робочих програм навчальних дисциплін / силабусів методичних матеріалів.

Загальний обсяг аудиторних занять становить 640 години, з яких відповідно навчального плану 2024 року набору: 256 годин – лекційні заняття та 384 години – практичні заняття.

Крім того, 678 годин виділено на самостійну роботу аспірантів. Освітня складова програми реалізується протягом чотирьох семестрів (два роки). Розподіл навчального часу за тижнями та видами робіт відображається в робочих програмах навчальних дисциплін / силабусах.

Таким чином, ОНП забезпечує оптимальний баланс між аудиторним навчанням і самостійною роботою, з урахуванням індивідуальних потреб аспірантів, що сприяє ефективному засвоєнню матеріалу та досягненню програмних результатів навчання.

**Яким чином структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми? Якщо за ОП здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти, опишіть модель та форми її реалізації**

Структура освітньо-наукової програми спрямована на забезпечення її практикоорієнтованості шляхом логічного поєднання теоретичних та практичних компонентів, які інтегрують сучасні методи, технології й інструменти, що відповідають потребам ринку праці. Освітні компоненти програми побудовані так, щоб сприяти засвоєнню фундаментальних знань і водночас формувати практичні навички для вирішення реальних професійних завдань. Практикоорієнтованість освітньої програми забезпечується:

1. Практичною складовою освітніх компонентів – кожна навчальна дисципліна включає практичні роботи або кейс-

стаді, що моделюють реальні професійні ситуації.

2. Педагогічною практикою – аспіранти залучаються до проведення лекцій і семінарів для здобувачів бакалаврських та магістерських програм. Це дає змогу здобувачам отримати досвід викладацької діяльності.

3. Емпіричними дослідженнями – реалізуються на сучасній базі університету, що дозволяє здобувачам проводити дослідження.

4. Проектною діяльністю – освітня програма передбачає виконання індивідуальних і групових проектів, спрямованих на вирішення практичних задач у відповідній галузі знань.

5. Науковими заходами – аспіранти беруть участь у конференціях, семінарах і круглих столах, що сприяє розвитку їхніх комунікативних, організаційних і соціальних навичок.

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти не передбачена ОНП.

**Яким чином ОП забезпечує набуття здобувачами навичок і компетентностей направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722**

Освітня програма забезпечує формування навичок і компетентностей здобувачів, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, завдяки інтеграції її мети у зміст навчальних дисциплін, практичну діяльність та наукові дослідження.

Інтеграція цілей сталого розвитку в освітні компоненти:

1. Здобувачі вивчають принципи сталого розвитку через спеціалізовані дисципліни, а саме «Сучасні економічні теорії» та «Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства».

2. Дослідження здобувачів, які проводяться в межах їх дисертаційних досліджень, акцентують увагу на сталому використанні ресурсів, енергозбереженні та впровадженні сучасних екологічних технологій.

3. Програма сприяє формуванню міждисциплінарних компетентностей, зокрема здатності аналізувати взаємозв'язки між економічними, соціальними та екологічними аспектами розвитку, прогнозувати наслідки прийняття рішень у цих сферах.

Зміст програми враховує положення Указу Президента України від 30 вересня 2019 року № 722, спрямованого на імплементацію цілей сталого розвитку, і забезпечує підготовку фахівців, здатних вирішувати завдання відповідно до пріоритетів країни у цьому напрямі.

Освітньо-наукова програма «Економіка» підтримує студентсько-центроване навчання та розвиток критичного мислення, що відповідає цілям забезпечення якісної та доступної освіти.

### **3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання**

**Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про правила прийому на навчання та вимоги до вступників ОП**

<https://khai.edu/ua/abiturientu/>

<https://khai.edu/ua/abiturientu/pravila-prijomu3/>

<https://khai.edu/ua/nauka/aspirantura-ta-doktorantura/informaciya-dlya-vstupu/>

**Поясніть, як правила прийому на навчання та вимоги до вступників ураховують особливості ОП?**

Правила прийому до аспірантури університету доступні для ознайомлення за посиланням (<https://khai.edu/ua/abiturientu/pravila-prijomu3/>), а програма вступних випробувань – за посиланням (<https://khai.edu/ua/nauka/aspirantura-ta-doktorantura/informaciya-dlya-vstupu/programi-vstupnih-viprobuvan/>).

Програма вступних іспитів щорічно розробляється з урахуванням специфіки ОНП, розглядається на засіданні Вченої ради ХАІ та затверджується ректором. Її зміст включає актуальні питання за обраним напрямом дослідження, а також рекомендований перелік наукової літератури, який відображає сучасні тенденції у відповідній галузі знань.

Для забезпечення прозорості та об'єктивності процесу відбору здобувачів склад предметних комісій затверджується окремим наказом ХАІ. Під час вступу додаткові бали нараховуються за наступні досягнення ( за обраною спеціальністю):

- опублікування наукової статті у науковому виданні, яке включене до міжнародних науко-метричних баз (Scopus, WebofScience або інших міжнародних науко-метричних баз, рекомендованих МОН);

- патент або авторське свідоцтво на винахід;

- опублікування наукової статті у науковому виданні, включеному до Переліку наукових фахових видань України;

- участь у студентській конференції з опублікуванням тез доповідей;

- доповідь на кафедрі з науковою пропозицією (реферат) для вступу до аспірантури.

Таким чином, правила прийому та програма вступних випробувань спрямовані на залучення найкращих кандидатів, здатних успішно виконувати завдання наукової та освітньої діяльності.

**Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?**

При вступі на освітню програму, визнання результатів навчання, отриманих на інших освітніх програмах

регулюється: «Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-akademichnu-mobilnist/>), «Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>). Визначення академічної різниці й перезарахування навчальних дисциплін здійснюється деканатом і має тривати не більше одного робочого тижня. Право на академічну мобільність може бути реалізовано здобувачами вищої освіти та/або науково-педагогічним персоналом на підставі міжнародних договорів про співробітництво, міжнародних програм або проєктів, з власної ініціативи здобувачів чи співробітників, на основі індивідуальних запрошень та ін. Визнання результатів навчання в рамках академічного співробітництва з вищими навчальними закладами-партнерами здійснюється з використанням європейської системи трансферу та накопичення кредитів ЄКТС або з використанням системи оцінювання навчальних здобутків здобувачів, прийнятої в країні університету-партнера, якщо в ній не передбачено застосування ЄКТС.

### **Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання та кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності)**

За час існування освітньої програми прикладів визнання результатів навчання або кваліфікацій, отриманих на інших освітніх програмах, зокрема під час академічної мобільності, не зафіксовано. Разом із тим, університет має затверджений механізм визнання таких результатів, що відповідає чинному законодавству України. У разі виникнення подібних ситуацій процедура визнання буде реалізована відповідно до встановлених правил (Положення «Про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці» (<https://t1p.de/or3n>)), зокрема, через аналіз відповідності змісту та обсягу вивчених дисциплін та/або здобутих компетентностей.

### **Яким документом ЗВО регулюється питання визнання результатів навчання, отриманих в неформальній та/або інформальній освіті? Яким чином забезпечується доступність цієї процедури для учасників освітнього процесу?**

Визнання результатів навчання, набутих здобувачами вищої освіти в неформальній / інформальній освіті, здійснюється згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ «ХАІ» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-organizaciyu-osvitnogo-procesu/>), «Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці» (<https://khai.edu.ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-poryadok-perezarahuvannya/>).

Право на визнання результатів неформальної/інформальної освіти поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти. Доступність для учасників освітнього процесу забезпечується через розміщення правил у публічному доступі на офіційному сайті ЗВО.

### **Наведіть конкретні приклади та прийняті рішення щодо визнання результатів навчання отриманих у неформальній та/або інформальній освіті**

Практики визнання результатів навчання, отриманих у неформальній / інформальній освіті, за даною ОНП не було.

## **4. Навчання і викладання за освітньою програмою**

### **Продемонструйте, що освітній процес на освітній програмі відповідає вимогам законодавства (наведіть посилання на відповідні документи). Яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП сприяють досягненню мети та програмних результатів навчання?**

Освітній процес на освітньо-науковій програмі здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема:

- Закону України «Про вищу освіту»;
- Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 Економіка, затверджених Міністерством освіти і науки України.
- «Положення про організацію освітнього процесу в університеті», що визначає порядок реалізації освітніх програм, методи та засоби навчання (<https://t1p.de/3lae>).

Методи, засоби та технології навчання і викладання на ОП спрямовані на досягнення її мети та програмних результатів навчання завдяки:

1. Практикоорієнтованому підходу – залучення аспірантів до виконання наукових досліджень, організації і проведенню навчальних занять та підготовки проєктів, що дозволяє їм формувати професійні компетентності.
2. Сучасним технологіям навчання – використовуються інтерактивні методи (дискусії, тренінги, кейс-методи), дистанційне навчання та платформа електронних ресурсів (Ментор).
3. Індивідуальному підходу – індивідуальні навчальні плани, які враховують особисті наукові інтереси здобувачів.
4. Академічній мобільності – передбачена можливість здобуття освітніх компонентів в інших закладах освіти, що сприяє інтеграції в міжнародне академічне середовище.
5. Науковій складовій – участь аспірантів у наукових конференціях, семінарах і публікаціях забезпечує розвиток

критичного мислення, навичок дослідницької діяльності та комунікації в науковому середовищі.

**Продемонструйте, яким чином методи, засоби та технології навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу. Яким є рівень задоволеності здобувачів вищої освіти методами навчання і викладання відповідно до результатів опитувань?**

Освітня діяльність в університеті здійснюється відповідно до принципів студентоцентрованого підходу, що визначено п. 3.5 «Положення про організацію освітнього процесу в університеті» (<https://t1p.de/3lae>). Цей підхід реалізується також згідно з «Положенням про забезпечення права аспірантів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану аспіранта» (<https://t1p.de/mjlxld>).

Для впровадження студентоцентрованого підходу на ОНП «Економіка» аспірантам надається можливість:

- вільно обирати освітні компоненти вибіркової складової програми;
- визначати теми своїх наукових публікацій;
- брати участь в обговоренні та вдосконаленні освітньої програми на засіданнях кафедри або шляхом участі в опитуваннях.

Викладачі використовують сучасні методи та форми навчання й викладання, враховуючи пропозиції здобувачів щодо вибору методів взаємодії та навчання.

Окрім цього, аспіранти можуть залучатися до заходів неформальної та/або інформальної освіти, що відповідають чинним нормативним документам університету. Такий підхід сприяє формуванню партнерських взаємовідносин між здобувачами й викладачами, забезпечуючи підвищення якості освітнього процесу.

**Продемонструйте, яким чином забезпечується відповідність методів, засобів та технологій навчання і викладання на ОП принципам академічної свободи**

Принципи академічної свободи визнано як основа діяльності ХАІ в його Статуті (<https://t1p.de/9h5k>), Стратегії розвитку ХАІ на 2020-2030 (<https://t1p.de/m9iz>) що знаходить своє відображення в основних актах, які регулюють освітній процес (положення «Про організацію освітнього процесу в ХАІ» (<https://t1p.de/3lae>), «Про силабус навчальної дисципліни» (<https://t1p.de/q1l73>), «Про забезпечення права аспірантів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану аспіранта» (<https://t1p.de/mjlxld>) тощо.

Академічна свобода НПП забезпечена шляхом: самостійн. вибору форм, методів, засобів та технологій навчання і викладання, контролю, свободи наукової творчості. НПП надається можливість творчо наповнювати зміст дисциплін, розподіляти навч. матеріал за темами, визначати види контролю та критеріїв оцінювання тощо.

Колегіальність та відкритість обговорення проблемних питань на засід. кафедри й галузевої НМК створюють сприятливе середовище для реалізації академічної свободи.

Академічна свобода здобувачів забезпечена шляхом можливості: обирати дисципліни відповідно до індивідуальних інтересів аспірантів; участь у програмах міжнародної академічної мобільності; свободу у виборі тематики і методів дослідження з урахуванням специфіки наукової роботи; вільного вибору форм і методів самостійної роботи; обрання навчальних джерел з-поміж рекомендованих та самостійно запропонованих здобувачем; вільно висловлювати свою думку з приводу навчальних питань дисципліни та організації освітнього процесу.

**Опишіть, яким чином і у які строки учасникам освітнього процесу надається інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів**

Організація освітнього процесу підготовки фахівців за ОП відбувається на підставі чинного законодавства (Закон України «Про вищу освіту» та ін.) та нормативних актів ХАІ (Положення «Про організацію освітнього процесу» (<https://t1p.de/3lae>), Положення «Про силабус навчальної дисципліни» (<https://t1p.de/q1l73>), графіку освітнього процесу, навчального плану). Силабус навчальної дисципліни є документом, у якому роз'яснюється взаємна відповідальність викладача і здобувача, висвітлюються процедури і принципи оцінювання, політика зміст курсу. У силабусі чітко відображаються цілі, а також очікувані результати навчання, яких під час вивчення дисципліни мають досягти здобувачі. В силабусі навчальної дисципліни чітко відображаються критерії оцінювання, які використовуються викладачем під час поточного та підсумкового контролю і з якими здобувач освіти зобов'язаний ознайомитися перед вивченням дисципліни.

Здобувачі та інші учасники освітнього процесу мають можливість своєчасно ознайомитися з цією інформацією. З профілем ОНП здобувачі можуть ознайомитися на сайті університету: <https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-phd/ekonomika1/>.

На першому занятті викладачі презентують здобувачам силабус дисципліни. Силабуси оновлюються з урахуванням рекомендацій і зауважень здобувачів, які надаються під час періодичного перегляду освітніх програм.

Крім того, навчально-методичне забезпечення кожної навчальної дисципліни розміщено на платформі дистанційної освіти університету: Mentor.

**Опишіть, яким чином відбувається поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП**

Поєднання навчання та дослідження аспірантами здійснюється під час вивчення всіх освітніх компонент програми, оскільки всі вони спрямовані на підтримку виконання індивідуальних дисертаційних робіт. Обов'язкові дисципліни ОНП доповнюються вибірковыми, що забезпечує ефективну підтримку аспірантів у їхніх індивідуальних дослідженнях.

Додаткові форми інтеграції навчання і дослідження включають:

- участь аспірантів у наукових публікаціях;
- підготовку та проведення міжнародних конференцій.

Аспіранти залучаються до виконання науково-дослідної роботи кафедри відповідно до затвердженої тематики,

зокрема: «Розроблення концептуальних інструментів управління інноваціями в господарській діяльності підприємств в умовах викликів глобальної економічної турбулентності» (№ Д/Р 0121U108318), «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період», 2024–2026 рр. (№ Д/Р 0124U000577). Здобувачі М. Нос, Д. Коробко, О. Титаренко, В. Нор брали активну участь у цих дослідженнях.

### **Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, яким чином викладачі оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі**

Оновлення змісту освітніх компонентів здійснюється відповідно до «Положення про силабус навчальної дисципліни» (<https://t1p.de/q1l73>) відбувається раз на 5 років, а за необхідністю частіше.

Щороку, перед початком навчального року, викладачі проводять перегляд освітніх компонент, можуть оновлювати їх зміст, рекомендовану літературу, тощо. Обговорення та затвердження силабусів відбувається на засіданнях кафедри, а зміни до змісту освітніх компонентів вносяться під час оновлення силабусів дисциплін.

Основні підходи до оновлення дисциплін включають:

- використання результатів підвищення кваліфікації викладачів. Професор Давидова І. О. пройшла підвищення кваліфікації в межах проєкту Жана Моне «Європейська інтеграція України в умовах Індустрії 4.0».

Доцент Лебедченко В. В. та професор Ревенко Д. С. пройшли закордонне стажування в Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie за програмою «New and innovative teaching methods».

- інтеграцію наукових досліджень. На основі дисертаційного дослідження Ревенка Д. С. оновлено силабус дисципліни «Економіко-статистичні методи моделювання економічних процесів та явищ». Оновлено компетентності, програмні результати навчання, структуру та зміст дисципліни (довідка про впровадження № 6фЛ/72:20 від 01.06.2020 р.).

- аналіз новітніх тенденцій економіки. Група забезпечення освітньої програми, під керівництвом гаранта, систематично аналізує наукові публікації та готує пропозиції для оновлення освітніх компонентів. Ці пропозиції розглядаються на методичних семінарах кафедри.

- залучення зацікавлених сторін. До процесу оцінювання та доопрацювання освітніх програм залучаються викладачі, здобувачі, випускники, роботодавці та інші стейкхолдери.

Завдяки цим заходам, зміст освітніх компонентів постійно оновлюється відповідно до вимог сучасної науки, ринку праці та рекомендацій стейкхолдерів.

### **Опишіть, яким чином навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти**

ОНП спрямована на ознайомлення здобувачів із сучасними світовими науковими досягненнями у відповідних галузях, міжнародними інформаційними ресурсами та базами даних. ОНП передбачає:

- участь у програмах міжнарод. академіч. мобільності відповідно до «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу» (<https://t1p.de/doz7>).

- навчання в ЗВО, проходження практики чи проведення наукових досліджень за кордоном з можливістю перезарахування дисц-н, практик тощо, відповідно до встановленого порядку. Це забезпечується через укладення угод про співробітництво між ХАІ та іншими ЗВО, а також у рамках міжурядових угод в сфері освіти.

- розвиток міжнародної співпраці. На кафедрі триває робота з укладання та обговорення нових угод про академ. мобільність. Інформація щодо можливостей академіч. мобільності та міжнарод. зв'язків розміщена на сайті університету (<https://t1p.de/cpzfv>).

Підвищення кваліфікації НПП. Викладачі кафедри активно проходять стажування за кордоном для забезпечення високого рівня викладання. Проєкти Жана Моне: проф. Давидова І.О. Закордонні стажування: проф. Давидова І.О. та проф. Ревенко Д.С. (Wyższa Szkoła Biznesu w Dąbrowie Górniczej, Польща).

Наукові конференції. Кафедра щорічно організовує Всеукраїнську учнівсько-студентську науково-практичну конференцію «Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення».

Такі заходи сприяють інтеграції здобувачів та викладачів у міжнародний освітній простір, розвитку їхніх професійних компетентностей та академіч. мобільності.

## **5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність**

### **Яким чином форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому?**

У Положенні «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів» (<https://t1p.de/anv3>) визначено основні види контрольних заходів:

1. Поточний контроль – здійснюється протягом семестру під час практичних занять для перевірки засвоєння здобувачами матеріалу навчальної дисципліни.

2. Модульний контроль – проводиться для перевірки засвоєння здобувачем навчального матеріалу певного змістовного модуля, який може включати відповіді на теоретичні запитання або тестування.

3. Підсумковий (семестровий) контроль – здійснюється після завершення вивчення дисципліни з метою оцінювання досягнутих результатів навчання за формами контролю: усний контроль; письмовий контроль; контроль із використанням комп'ютерних технологій; змішаний контроль.

Підсумковий (семестровий) контроль передбачає такі форми контрольних заходів, як іспит, диференційований залік, залік, що визначено в освітньо-науковій програмі та навчальному плані.

Звітність аспірантів – робота аспірантів за науковою складовою програми підлягає звітуванню на засіданнях кафедри двічі на рік.  
Ця система оцінювання забезпечує прозорість та об'єктивність контролю знань і наукових досягнень здобувачів.

### **Яким чином забезпечуються чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти?**

В ХАІ розроблено комплекс положень, які завдяки структурованості, системності та формалізованості їх викладу, а також їх широкій доступності та доступності їх змісту до здобувачів, забезпечують чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних їх досягнень та формалізують процедури проведення контрольних заходів, а саме: Положення про організацію освітнього процесу в ХАІ (<https://t1p.de/3lae>), Положення про систему управління якістю в ХАІ (<https://t1p.de/rmatm>), Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів в ХАІ (<https://t1p.de/anv3>), Положення про силабус навчальної дисципліни (<https://t1p.de/q1l73>) та інші положення, які регулюють порядок здійснення освітнього процесу.  
Чіткість та зрозумілість форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти забезпечується шляхом відображення відповідної інформації в силабусі або робочій програмі навчальної дисципліни та індивідуальному плані роботи аспіранта.

### **Яким чином і у які строки інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання доводяться до здобувачів вищої освіти?**

Нормативні акти, які регулюють питання форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання, містяться у вільному безоплатному доступі для всіх здобувачів вищої освіти та зацікавлених осіб (роботодавців, вступників, академічної спільноти тощо) на офіційному сайті ХАІ (<https://khai.edu/ua/>).  
Форми контролю і критерії оцінювання визначаються викладачем у силабусі початкової дисципліни залежно від мети, обсягу часу й контролю і на початку семестру доводяться до відома здобувачів.  
Інформація про форми контрольних заходів та критерії оцінювання оприлюднюється на першому занятті з дисципліни поточного семестру.  
Лектор ознайомлює здобувачів із структурою курсу, формою контрольних заходів, з критеріями оцінювання.  
Крім того, здобувачі через кураторів ознайомлюються з положенням «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів», у якому зазначено порядок інформування здобувачів та оцінювання їх знань.  
Система оцінювання не змінюється протягом семестру.

### **Яким чином форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)? Продемонструйте, що результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений**

Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» відділ аспірантури і докторантури здійснює контроль за навчальним планом підготовки докторів філософії за освітньо-науковою програмою (ОНП). Аспіранти звітують про виконання наукової складової на засіданнях кафедри та Вченої ради факультету двічі на рік. Терміни проведення атестації за навчальною складовою визначаються навчальним планом і графіком освітнього процесу та оприлюднюються на офіційному сайті.  
Відповідно до стандарту третього рівня вищої освіти для спеціальності 051 «Економіка», атестація здобувачів ступеня доктора філософії після завершення навчання за ОНП проводиться у формі публічного захисту дисертації. Це регламентується «Положення про порядок присудження ступеня доктора філософії та проходження процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії» (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozeniya1/polozhennya-pro-naukovu-diyalnist/polozhennya-phd/>).  
Дисертаційні роботи здобувачів обов'язково перевіряються на відповідність нормам академічної доброчесності, зокрема на наявність академічного плагіату.  
Форма атестації здобувачів вищої освіти за ОНП «Економіка» відповідає стандартам вищої освіти.

### **Яким документом ЗВО регулюється процедура проведення контрольних заходів? Яким чином забезпечується його доступність для учасників освітнього процесу?**

Форми контрольних заходів регламентуються «Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://t1p.de/3lae>), «Положенням про систему забезпечення якості» <https://t1p.de/tfvj>, Положенням «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів» (<https://t1p.de/anv3>). Документи, якими регулюється процедура проведення контрольних заходів, розміщені на офіційному сайті «ХАІ» (<https://education.khai.edu/normative/>) у вільному безоплатному доступі для всіх здобувачів вищої освіти та зацікавлених осіб (роботодавців, вступників, академічної спільноти тощо). Контрольні заходи проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома аспірантів в установлений термін.

### **Яким чином процедури проведення контрольних заходів забезпечують об'єктивність екзаменаторів? Якими є процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів? Наведіть приклади застосування відповідних процедур на ОП**

У ХАІ об'єктивність екзаменаторів ґрунтується на встановленні та дотриманні НПП таких актів як: Закони «Про освіту» та «Про вищу освіту», Статут ХАІ, Стратегія розвитку ХАІ на 2020-2030 (п. Відповідальність), Положення про академічну доброчесність, Кодекс академічної доброчесності (<https://t1p.de/ozpmz>); Кодекс етичної поведінки (<https://t1p.de/pu8l>), які утворюють нормативну основу та визначають підстави та процедури врегулювання

конфлікту інтересів (включаючи прозору процедуру апеляцій).

Також визначено порядок контролю й моніторингу об'єктивності екзаменаторів, який регулюється Положення «Про організацію освітнього процесу», «Про рейтингове оцінювання діяльності НПП, кафедр і факультетів» та «Про атестацію педагогічних працівників», для проведення щорічного оцінювання науково-педагогічних і педагогічних працівників ХАІ з обов'язковим оприлюдненням результатів на офіційному веб-сайті ХАІ, на інформаційних стендах і в будь-який інший спосіб.

Зав. кафедри, гарант ОП, зав. відділу аспірантури і докторантури можуть відвідувати контрольні заходи з метою встановлення факту об'єктивності оцінювання здобувачів освіти.

При проведенні семестрового контролю екзаменатор повинен мати затверджений комплект екзамен. білетів; перелік матеріалів, користування якими дозволяється здобувачу освіти під час іспиту; критерії оцінки; відомість підсумкового модульного оцінювання.

За період реалізації ОНП прикладів необ'єктивності екзаменаторів, порушення процедур проведення контрольних заходів та випадків конфлікту інтересів не було.

### **Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок повторного проходження контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП**

У ХАІ допускається повторне складання контрольних заходів з навчальної дисципліни, згідно Положення про організацію освітнього процесу (<https://t1p.de/3lae>) та Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів (<https://t1p.de/anv3>). Здобувач, який з поважної причини не прийшов на модульний контроль і надав підтверджувальні документи, має право на продовження термінів складання контрольних заходів, передбачених у навчальному плані й силабусі/робочій програмі. У разі непогодження з оцінкою здобувач має право на апеляцію. Захист інтересів здобувачів забезпечується студентським самоврядуванням та студентською профспілкою. В ХАІ діє Офіс студентського омбудсмена (<https://khai.edu/ua/studentu/ofis-studentskogo-ombudsmena/>), що здійснює контроль за дотриманням законних прав та інтересів здобувачів освіти в освітньому процесі та при взаємодії з представниками керівництва університету, його адміністрації та інших посадових осіб. Правила є єдиними для усіх ОП в університеті. Подання апеляцій на ОНП «Економіка» не було.

### **Яким чином процедури ЗВО урегулюють порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів? Наведіть приклади застосування відповідних правил на ОП**

Порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів регулюються Положеннями «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів» (<https://t1p.de/anv3>), «Про академічну доброчесність» (<https://t1p.de/awh3>), «Про студентське самоврядування» (<https://t1p.de/yk8v>) та «Про уповноваженого з прав студентів (омбудсмена)» (<https://t1p.de/l9r8b>). Оскарження здійснюється шляхом подання здобувачем вищої освіти заяви на апеляцію та відбувається згідно встановленої процедури у відповідності до існуючого положення. Правила є єдиними для усіх ОП в Університеті.

Прикладів оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів в Університеті за ОНП «Економіка» не було.

### **Які документи ЗВО містять політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності?**

В ХАІ визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації ОП та які регламентовані Стратегією розвитку ХАІ на 2020-2030 роки»; Кодексом етичної поведінки в ХАІ; Кодексом академічної доброчесності в ХАІ; Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, які визначають академічну доброчесність як засаду та стратегічний напрям розвитку ХАІ.

Стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності закріплено та визначено Положенням про академічну доброчесність та Кодексом академічної доброчесності в ХАІ, які закріплюють норми та правила професійного спілкування та поведінки між учасниками освітнього процесу в ХАІ стосовно питань академічної доброчесності та регламентують порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Частиною питання процедури дотримання академічної доброчесності є діяльність Комісії з питань академічної доброчесності (<https://t1p.de/ynp6>).

Виявлення фактів порушення академічної доброчесності здобувачами вищої освіти під час освітньо-наукової діяльності здійснюється, перш за все, науково-педагогічними працівниками (у межах дисциплін, які вони викладають) та керівниками дисертаційних робіт; з боку співробітників виявляються посадовими особами Університету, зокрема керівництвом структурних підрозділів, спеціалізованих учених рад, оргкомітетів конференцій, редакцій наукових журналів тощо.

### **Які технологічні рішення використовуються на ОП як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності? Вкажіть посилання на репозиторій ЗВО, що містить кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти ОП**

У ХАІ з метою протидії порушенням академічної доброчесності здійснюється інформування здобувачів та НПП, щодо неприпустимості її порушення, оскільки усі учасники освітнього процесу несуть відповідальність за порушення академічної доброчесності, яка регламентується Положенням про академічну доброчесність та Кодексом академічної доброчесності.

Також здійснюється систематична перевірка на плагіат різних видів робіт здобувачів. Технологічним інструментом протидії порушенням академічної доброчесності в університеті є офіційний програмний продукт – система Turnitin (<https://kharkivaviationinstitute.turnitin.com>).

В університеті визначені відповідальні особи за процедуру виявлення плагіату. На рівні університету відповідальним

є редактор науково-технічної бібліотеки університету Аліна Ігорівна Кривобокова. Відповідальний на рівні кафедри – завідувач лабораторією Зоя Вікторівна Каменєва.

Звіт системи антиплагіат обов'язково підлягає фаховій експертизі, яка проводиться комісією, що складається з висококваліфікованих експертів з числа науково-педагогічного персоналу за спеціальністю.

Дотримання принципів і норм академічної доброчесності в освітньо-науковій програмі забезпечується науковими керівниками, завідувачем кафедри, відділом аспірантури і докторантури, а також гарантом освітньо-наукової програми.

Посилання на репозиторій ЗВО – <https://dspace.library.khai.edu/xmlui/?locale-attribute=uk>

### **Яким чином ЗВО популяризує академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти ОП?**

Принципи академічної доброчесності серед здобувачів вищої освіти популяризуються через постійне роз'яснення гарантом і науковими керівниками, викладачами кафедри економіки та публічного управління низки Положень: «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» (<https://t1p.de/awh3>), «Про академічну доброчесність» (<https://t1p.de/tfvj>), «Про академічну доброчесність в ХАІ» (<https://t1p.de/ozpmz>) та Методичних рекомендацій МОНУ для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Також популяризація академічної доброчесності здійснюється завдяки вивченню та застосуванню кращих практик з цього питання, які є у ЗВО України та зарубіжжя. Сертифікат з академічної доброчесності (освітня платформа Prometheus) має завідувач лабораторією Зоя Вікторівна Каменєва. Робочі програми/силабуси дисциплін освітньої програми містять розділ щодо роз'яснення та дотримання академічної доброчесності для здобувачів.

### **Яким чином ЗВО реагує на порушення академічної доброчесності? Наведіть приклади відповідних ситуацій щодо здобувачів вищої освіти відповідної ОП**

Порушення академічної доброчесності в закладі вищої освіти регулюється відповідно до Положення «Про академічну доброчесність», «Кодексу етичної поведінки», а також Методичних рекомендацій МОН України для закладів вищої освіти щодо підтримки принципів академічної доброчесності.

У разі встановлення факту академічної не доброчесності (плагиату, фальсифікації, шахрайства при написанні публікацій та дисертаційних робіт) це стає підставою для недопущення до атестації, до захисту дисертаційної роботи, до друкування наукових статей та тез тощо. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності в установленому порядку.

Якщо факти порушення академічної доброчесності стають відомі, будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення повинен звернутися з письмовою заявою до відповідної комісії, яка в свою чергу проводить засідання в присутності заявника та порушника й виносить висновки щодо порушення або не порушення норм академічної етики.

Дотримання правил академічної доброчесності є обов'язком усіх учасників освітнього процесу університету. За забезпечення принципів і норм академічної доброчесності в межах ОНП відповідають наукові керівники, завідувач кафедри, відділ аспірантури і докторантури, а також гарант освітньо-наукової програми.

За весь період реалізації ОНП випадків порушення академічної доброчесності не зафіксовано.

## **6. Людські ресурси**

### **Продемонструйте, що викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством**

Науково-педагогічні працівники/викладачі, залучені до реалізації ОНП «Економіка», завдяки своїй високій кваліфікації та багаторічному професійному досвіду, є спроможними якісно забезпечувати освітні компоненти, які входять до складу освітньої програми. Їхні освітні дані та професійні компетентності відповідають вимогам, визначеним чинним законодавством, а також вимогам до фахівців з цієї галузі (що є критично важливим для наукової складової програми), зокрема в аспекті володіння сучасними методиками викладання, практичними знаннями та навичками, необхідними для ефективного навчання здобувачів.

НПП ОП є фахівцями з вченими званнями та науковими ступенями, зокрема кандидата та доктора наук, й мають відповідний науково-педагогічний та практичний досвід роботи, багаторічний стаж роботи, що дозволяє їм ефективно здійснювати навчальний процес. Кожен викладач має відповідні сертифікати та дипломи, що підтверджують його кваліфікацію.

Згідно з вимогами чинного законодавства (ліцензійних умов), викладачі відповідають за забезпечення освітнього процесу, застосовуючи сучасні методи навчання, аналітичні інструменти та інформаційні технології (здобувачі повністю забезпечені навчально-методичною документацією з дисциплін що викладаються, як для аудиторної роботи, так й для самостійної роботи).

Вони активно впроваджують новітні методики, що забезпечує високий рівень підготовки здобувачів вищої освіти, які спрямовані на розвиток у здобувачів критичного мислення, аналітичних та комунікаційних навичок, зокрема, проблемно-орієнтоване навчання, кейс-методи, проектну роботу, роботу в групах та індивідуальні дослідження, що дозволяє здобувачам засвоювати матеріал більш глибоко, адже вони не лише теоретично вивчають певні поняття, але й практично відпрацьовують їх у конкретних реальних ситуаціях. НПП постійно поєднують теорію з практикою шляхом участі в заходах, організованих спільно з провідними підприємствами України, зокрема Харківського регіону, що дає можливість інтегрувати в освітній процес не тільки теоретичні знання, але й практичні кейси, що є



цінним для підготовки аспірантів. Такий досвід взаємодії з підприємствами та організаціями дозволяє викладачам якісно структурувати освітні компоненти відповідно до актуальних вимог ринку праці, а також забезпечити інтеграцію новітніх практичних аспектів у навчальний процес.

Викладачі програми постійно вдосконалюють свою кваліфікацію шляхом постійного підвищення кваліфікації та професійного розвитку, участі в семінарах, тренінгах, міжнародних та всеукраїнських наукових конференціях, що дозволяє їм відповідати вимогам, які ставляться до них у межах програми та дозволяє забезпечити актуальність, глибину та повноту знань, які передаються здобувачам.

Тому викладачі, залучені до реалізації ОНП «Економіка», з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах цієї програми, з урахуванням вимог до викладачів, визначених законодавством.

### **Продемонструйте, що процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються**

Процедури конкурсного добору викладачів відбуваються відкрито та є прозорими, недискримінаційними для його учасників і дають можливість забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ХАІ під час конкурсного добору НПП керуються Положенням «Про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/mvjo>), що забезпечує необхідний рівень їх професіоналізму, а також мінімізує плинності кадрів. Відбір кандидатів здійснюється з урахуванням відповідної освіти, наукового ступеня та/або наукового звання, наявності наукових досліджень, підвищення кваліфікації, а також відповідності вимогам ліцензійних умов. Окрім цього, враховуються результати розробки методичного забезпечення для відповідних навчальних дисциплін. Кандидатури претендентів обговорюються на засіданні кафедри за їх присутності та перевіряються експертно-кваліфікаційними комісіями.

Склад профільної кафедри економіки та публічного управління відповідає ліцензійним вимогам до здійснення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

### **Опишіть, із посиланням на конкретні приклади, яким чином заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу**

Залучення роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до організації та реалізації освітнього процесу відбувається через:

- обговорення освітніх програм та надання на них відгуків та пропозицій;
- надання експертизи та рецензування на силабуси освітніх компонентів;
- консультування;
- проведення зустрічей із здобувачами освіти;
- проведення спільних науково-практичних семінарів та інших заходів.

Обговорення перспектив розвитку ОНП за участі роботодавців відбулося за круглим столом «Сучасні детермінанти розвитку бізнес-освіти України» з метою обміну досвідом підготовки фахівців економічного профілю та пошуку ефективних шляхів їх вирішення.

### **Яким чином ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів ОП? Наведіть конкретні приклади такого сприяння**

ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми та плідно співпрацює з іншими організаціями.

У ЗВО існує «Конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ» (<https://t1p.de/imos>) метою якого є удосконалення професійної майстерності працівників; виявлення та поширення кращого досвіду; інноваційних форм і методів навчання й праці; реалізації творчих педагогічних пошуків НПП і удосконалення їх фахового рівня; забезпечення незалежного експертного оцінювання педагогічної діяльності; підвищення ефективності в роботі усіх структурних підрозділів; стимулювання творчого зростання працівників.

Крім цього в ЗВО постійно проводиться атестація НПП, яка охоплює систему заходів, спрямованих на всебічне комплексне оцінювання їх педагогічної та виробничої діяльності, рівень їхньої кваліфікації («Положення про атестацію педагогічних працівників» (<https://t1p.de/56qe>)).

На підставі чинного Положення «Про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і НПП і фахівців промисловості в університеті» (<https://t1p.de/t4ri>) НПП, не менше одного разу на п'ять років, проходять підвищення кваліфікації і стажування у відповідних наукових і освітньо-наукових установах, як в Україні, так і за її межами.

### **Наведіть конкретні приклади заохочення розвитку викладацької майстерності**

Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності, на підставі чинних документів: Колективний договір (<https://t1p.de/xdjn>); Положення Про конкурс професійної майстерності «Ікари ХАІ» (<https://t1p.de/imos>); Положення «Про присвоєння звання почесного професора Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/ndwq>); Положення «Про присвоєння звання почесного доктора «DOCTOR HONORIS CAUSA» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/vvq1>).

Згідно Колективного договору працює система створення умов для стабільного розвитку Університету, організації

діяльності в Університеті, змін в організації праці, забезпечення продуктивної зайнятості.

Науково-педагогічний персонал кафедри регулярно бере участь у конкурсі професійної майстерності «Ікари ХАІ». Так, в 2022 році в номінації «Кращий наставник студентства» 2 місце посіла Клименко Тетяна Анатоліївна; в 2021 році в номінації «Кращий викладач фундаментальних і гуманітарних дисциплін» переможцем став Ревенко Данііл Сергійович, в номінації «Кращий фахівець з забезпечення навчального процесу» 2 місце посіла Лебедченко Віра Віталіївна.

Таким чином, система матеріального та морального заохочення НПП, працівників сприяє їх професійному зростанню та покращенню якості освітньої діяльності як за ОНП, так і в цілому в ХАІ.

## 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

### **Продемонструйте, яким чином навчально-методичне забезпечення, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та програмних результатів навчання**

ХАІ має розвинуту МТБ та інфраструктуру (7 навчальних корпусів з лекційними аудиторіями та практичних занять, лабораторіями, приміщеннями для НПП, службовими приміщеннями; 9 гуртожитків; бібліотека; басейн; спортивна арена; пункти харчування в кожному корпусі тощо).

Освітній процес на ОНП організовано у сучасних навчальних лабораторіях, комп'ютерних класах та аудиторіях, які відповідають сучасним вимогам. Для проведення засідань, міжнародних і всеукраїнських конференцій використовуються лекторії-амфітеатри, оснащені проекторами, сучасною системою кондиціювання та відповідним технічним забезпеченням.

В університеті постійно вдосконалюється матеріально-технічна база, а кафедри забезпечуються сучасним обладнанням, приладами та комп'ютерною технікою.

Фінансові та МТЗ (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення ОП забезпечують досягнення визначених ОП мети та ПРН.

Здобувачі освітньо-наукових програм мають вільний доступ до електронних каталогів бібліотеки (<https://library.khai.edu/>), безкоштовний доступ до інформаційних ресурсів і мережі Wi-Fi. Цифровий репозитарій наукових та освітніх матеріалів університету забезпечує постійний відкритий доступ до академічних текстів викладачів, науковців, здобувачів вищої освіти та докторантів.

Кожна компонента ОП забезпечена НМКД, який розміщено у автоматизованій системі дистанційного навчання MENTOR (<https://mentor.khai.edu/>).

Матеріально-технічні ресурси ХАІ (<https://t1p.de/zq26>)

Фінансова діяльність, фінансові звіти (<https://t1p.de/1x7v>)

### **Продемонструйте, яким чином заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства**

ХАІ забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури (бібліотекою, спортивною базою університету, тощо) та інформаційних ресурсів (Springer Nature, Web of Science, Scopus, журнали Elsevier, Znanium.com тощо (<https://t1p.de/anv7s>), потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах ОП, відповідно до законодавства.

Для задоволення інформаційних потреб здобувачів та викладачів працює науково-технічна бібліотека, до складу якої входить абонемент, читальний зал, зал електронної бібліотеки. В бібліотеці щорічно відповідно до запитів кафедри здійснюється підписка на періодичні фахові видання. Крім того, для кожної дисципліни, яка викладається на ОНП, викладачами підбрано каталог електронних навчальних підручників, посібників та ін. ресурсів, що надаються здобувачам вищої освіти.

Бібліотечний фонд за спеціальністю відповідає ліцензійним умовам (<https://library.khai.edu/>).

Освітній процес організовано з використанням дистанційних технологій (<https://mentor.khai.edu/>). У дистанційному курсі з кожного предмету здобувачі мають доступ до навчальних матеріалів, методичних вказівок, завдань для самостійної роботи та контрольних завдань.

Аспіранти мають право безкоштовно брати участь у науково-дослідних роботах, конференціях, семінарах тощо.

### **Опишіть, яким чином освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я**

Освітнє середовище, створене в ХАІ, дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів завдяки наявній якійсній МТБ та побудові в ХАІ студентоцентрованої моделі освітнього процесу, що є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я.

Центр якості освіти, ліцензування та акредитації та ін. структурні підрозділи ЗВО сприяють розвитку освітнього середовища, що дає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів.

Здобувачі даної ОП кожного року проходять опитування щодо відповідності освітнього середовища їхнім потребам та інтересам. Регулярно проходять зустрічі НПП, роботодавців зі здобувачами, проводяться різні заходи: конференції, семінари та ін.

Питання безпечності життя, фізичного та ментального здоров'я здобувачів відображені у «Стратегії розвитку ХАІ на 2019/2030 роки» (<https://t1p.de/mgiz>), «Кодексу етичної поведінки ХАІ» (<https://t1p.de/pu8l>) та ін. нормативних документах ХАІ.

В ХАІ створена атмосфера, яка дозволяє уникати конфліктних ситуацій. Функціонує психологічна служба, яка підтримує здобувачів у складних ситуаціях, пропагує здоровий спосіб життя студентської молоді та працівників (Положення про психологічну службу (<http://surl.li/ovmtt>)), що є особливо актуальним в умовах активних бойових дій РФ у регіоні.

Також, серед здобувачів та НПП, регулярно проводяться інструктажі з дотримання норм техніки безпеки, безпечних методів організації навчального процесу, тощо.

У ЗВО існує розвинута спортивна інфраструктура

**Опишіть, яким чином заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою.**

Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються у ХАІ.

В ХАІ діє комплексна інформаційна система (веб-сайт ХАІ, НТБ ХАІ, система Mentor, Pilot), що спрямована на підтримку здобувачів протягом всього терміну навчання. Освітня підтримка здійснюється завдяки інформуванню про: організацію навчального процесу; розклад занять (<https://t1p.de/9ovsq>); зміст та компоненти ОНП; форми навчання; форми контролю та критерії оцінювання знань. Кафедра економіки та публічного управління своєчасно доводить до здобувачів механізми вибору індивідуальної освітньої траєкторії. Контактна інформація викладачів та відповідальних за напрями роботи розміщена на сайтах факультету і кафедр. Оновлення та розповсюдження основної інформації здійснюється через офіційну сторінку університету у Facebook (<https://www.facebook.com/aerospaceuniversity/>) та на сторінці в Instagram. Для оперативного розповсюдження інформації серед здобувачів освіти ОНП створені групи в телеграм за курсами. В кожній академічній групі є куратор, який спільно з відділом аспірантури і докторантури та кафедрою здійснює інформаційну підтримку здобувачів ОНП з освітніх, організаційних, виховних, та соціальних питань.

Також організаційна підтримка здійснюється при виникненні адміністративних та організаційних питань навчання та побуту; оформленні документів; організації взаємодії з підрозділами та керівництвом університету.

Для здобувачів передбачена соціальна підтримка: аспірантам з інших міст надається гуртожиток, здобувачі освіти пільгових категорій отримують індивідуальну підтримку та ведеться їх облік. Університет, також, забезпечує роботу профкому здобувачів (<https://education.khai.edu/union/>).

Система підтримки здобувачів вищої освіти включає: Центр якості освіти, ліцензування та акредитації; навчально-організаційний відділ; гаранта програми, студентську профспілку, психологічний кабінет, юридичну службу, тощо. Це підтверджується документами та інші матеріали, що унормовують механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, підтримки фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які розміщені на офіційному сайті ЗВО (<https://khai.edu/ua/>).

НПП кафедри економіки та публічного управління працюють в постійній комунікації зі аспірантами, що дозволяє уніфікувати механізми освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки, підтримки фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти з метою їх задоволеності.

В університеті розміщені скриньки довіри, де здобувачі у разі необхідності можуть залишити анонімне звернення адміністрації, яке буде розглянуте.

Опитування проводиться по завершенню семестрів, навчального року та/або за потреби вирішення певних завдань.

**Яким чином ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами? Наведіть посилання на конкретні приклади створення таких умов на ОП (якщо такі були)**

Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами.

ЗВО керується у цьому питанні такими нормативними документами, як «Правила прийому до Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://t1p.de/oa3m>), Порядком супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення під час навчання та відвідування Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» затвердженим наказом Університету від 20.04.2018 р. № 203 (<https://t1p.de/m1sk>) та іншими нормативними документами та матеріалами ХАІ.

Здобувачі з особливими освітніми потребами можуть навчатися за індивідуальним графіком навчання.

На ОНП особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

**Продемонструйте наявність унормованих антикорупційних політик, процедур реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми**

У ЗВО наявні чіткі і зрозумілі унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми. Данні питання регламентуються Статутом Університету, Положенням «Про запобігання і протидію дискримінації, врегулювання конфліктних ситуацій» (<https://t1p.de/lcbgz>), процедурами вирішення конфліктних ситуацій та нормативно-правовими актами у сфері протидії корупції.

У разі виникнення конфліктних ситуацій (у т. ч. цькування, дискримінації, сексуального домагання тощо) здобувач має право звернутися до завідувача відділу аспірантури і докторантури, завідуючого кафедрою, психологічного кабінету, юридичної служби та/або заручитися допомогою Офісу студентського омбудсмена

(<https://khai.edu.ua/studentu/ofis-studentskogo-ombudsmena/>), який функціонує на підставі Положення «Про уповноваженого з прав студентів» (студентського омбудсмена) (<https://t1p.de/l9r8b>) й звернутися до студентського самоврядування.

Для повідомлення про факти вчинення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень, конфліктних ситуацій (у т. ч. цькування, дискримінації, сексуального домагання тощо), що виникають під час освітнього процесу, можна звернутися до адміністрації університету або через скриньку довіри. Розгляд звернень, скарг і заяв, що надходять до ЗВО відбувається відповідно до діючого законодавства.

Протягом періоду реалізації ОНП «Економіка» конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із корупцією, цькуванням, дискримінацією, сексуальним домаганням тощо) не зафіксовано.

## 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

**Яким документом ЗВО регулюються процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП? Наведіть посилання на цей документ, оприлюднений у відкритому доступі на своєму вебсайті**

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються документами: «Положення про організацію освітнього процесу» (<https://t1p.de/3lae>), «Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм» (<https://t1p.de/l5om>).

Вимоги щодо якості освітньої програми, її реалізації і моніторингу визначаються в «Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» (<https://t1p.de/tfvj>).

**Яким чином та з якою періодичністю відбувається перегляд ОП? Які зміни були внесені до ОП за результатами останнього перегляду, чим вони були обґрунтовані?**

До процедур моніторингу та перегляду освітньої програми, визначених у «Положенні про розроблення та модернізацію освітніх програм» (<https://t1p.de/l5om>) залучаються провідні фахівці галузі, представники роботодавців, здобувачі вищої освіти та представники студентського самоврядування.

Освітньо-наукову програму «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» для третього рівня вищої освіти було розроблено та затверджено вченою радою Національного аерокосмічного університету «ХАІ» 23 березня 2016 р., протокол № 8. У процесі оновлення та модернізації до програми вносилися зміни в такі періоди:

- березень 2019 р. (рішення вченої ради від 20.03.2019 р., протокол № 9);
- червень 2020 р. (рішення вченої ради від 24.06.2020 р., протокол № 12);
- серпень 2020 р. (рішення науково-методичної комісії № 1, протокол № 1 від 31.08.2020 р.);
- квітень 2021 р. (рішення вченої ради від 28.04.2021 р., протокол № 9);
- серпень 2022 р. (рішення вченої ради від 26.08.2022 р., протокол №1);
- листопад 2022 року (рішення вченої ради 25.11.2022 р., протокол №4).

Освітньо-наукову програму «Економіка» спеціальності 051 «Економіка» для третього рівня вищої освіти з урахуванням змін, внесених відповідно до Стандарту вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» третього (освітньо-наукового) рівня (наказ МОН України № 424 від 10.05.2022 р.), було затверджено вченою радою університету 26 серпня 2022 р., протокол № 1.

У листопаді 2022 р., у зв'язку з модернізацією структури вибіркової компоненти програми та оновленням змісту її опису, було внесено додаткові зміни (рішення вченої ради університету, протокол № 4 від 25.11.2022 р.).

Інформація для здобувачів вищої освіти про освітні програми та внесені зміни надається через інформаційні ресурси університету (<https://khai.edu.ua/nauka/aspirantura-ta-doktorantura/navchalnij-proces/>). Перегляд силабусів навчальних дисциплін та каталогу вибірових дисциплін здійснюється за необхідністю, але не рідше одного разу на п'ять років.

Орієнтацію здобувачів щодо попиту фахівців на ринку праці забезпечує Відділ сприяння працевлаштуванню студентів і випускників ХАІ (<https://khai.edu.ua/studentu/trudoustrojstvo/>).

**Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як здобувачі вищої освіти залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості, а їх пропозиції беруться до уваги під час перегляду ОП**

Аспіранти регулярно залучаються до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості через обговорення на засіданнях кафедри, участь в опитуваннях здобувачів освіти. Відділ аспірантури і докторантури (<https://khai.edu.ua/nauka/aspirantura-ta-doktorantura/>) періодично проводить анкетування здобувачів вищої освіти третього рівня та за результатами надає рекомендації гаранту ОП щодо внесення змін до освітнього процесу (<https://khai.edu.ua/education/sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/rezultati-monitoringu-yakosti-osviti/anketuvannya/>). За результатами опитування було враховано наукові інтереси здобувачів, а саме було розроблено новий перелік вибірових дисциплін, збільшено час для наукових досліджень.

Результати опитування учасників освітнього процесу щодо якості навчання обговорюються у підрозділах університету і приймаються рішення з удосконалення освітнього процесу, зокрема за цією ОП.

**Яким чином студентське самоврядування бере участь у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП?**

Аспірантів залучено до процесів управління університетом через студентське самоврядування

(<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-studentske-samovryaduvannya-universitetu.pdf>). Вони беруть участь у засіданнях Вченої ради університету (<https://khai.edu/ua/university/uchenyj-sovet/>) та Вченої ради факультету, де обговорюють ключові питання, пов'язані з освітнім процесом в аспірантурі, а також у діяльності Ради молодих вчених.

Здобувачі активно вносять пропозиції щодо покращення якості навчального процесу, зокрема щодо навчальних планів і робочих програм навчальних дисциплін. Студентське самоврядування сприяє мотивації здобувачів вищої освіти брати участь в опитуваннях. Під час обговорення освітньо-наукової програми «Економіка» аспіранти подали свої пропозиції для підвищення ефективності навчання, зокрема щодо збільшення часу для наукових досліджень. Представники органів студентського самоврядування на рівні кафедр, факультетів та університету реалізують свої права через внесення пропозицій щодо контролю якості навчального процесу, змісту навчальних планів та програм. До складу вчених рад входять представники аспірантів, які мають можливість представляти позицію аспірантів і докторантів з усіх питань, зокрема щодо організації наукової діяльності. Вони беруть участь у обговореннях удосконалення освітньо-наукових програм, моделі й плану підготовки для спеціальностей аспірантури.

### **Продемонструйте, із посиланням на конкретні приклади, як роботодавці безпосередньо або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості**

За участю роботодавців під час науково-практичних конференцій, семінарів, зустрічей з колективом кафедри обговорюються питання щодо покращення/вдосконалення ОНП та навчального процесу в університеті. Проекти ОНП «Економіка» до затвердження було розміщено для громадського обговорення на сайті університету (<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/gromadske-obgovorennnya/>), отримано відгуки від роботодавців з пропозиціями та рекомендаціями.

Відгуки надали компанії ЗАТ «Мотор-Січ», ДНВП «Об'єднання Комунар», заклади вищої освіти. Роботодавцями запропоновано внесення дисципліни «Інтелектуальний капітал: оцінювання, управління та розвиток» в перелік вибіркового компоненту ОНП.

### **Опишіть практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху та траєкторій працевлаштування випускників ОП (зазначте в разі проходження акредитації вперше)**

За участю роботодавців під час науково-практичних конференцій, семінарів і зустрічей з колективом кафедри обговорюються питання щодо покращення та вдосконалення освітньо-наукових програм і навчального процесу в університеті. Проекти ОНП «Економіка» до затвердження були розміщені для громадського обговорення на сайті університету (<https://khai.edu/ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/gromadske-obgovorennnya/>), де отримано відгуки від роботодавців із пропозиціями та рекомендаціями.

Серед організацій, які надали відгуки, були ЗАТ «Мотор-Січ», ДНВП «Об'єднання Комунар» і заклади вищої освіти. Роботодавці запропонували включити до переліку вибіркового компоненту ОНП дисципліну «Інтелектуальний капітал: оцінювання, управління та розвиток», «Економічна безпека підприємства».

### **Продемонструйте, що система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійсненого через опитування заінтересованих сторін**

Внутрішнє забезпечення якості освітньо-наукової програми (ОНП) «Економіка» здійснюється відповідно до «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-sistemu-zabezpechennya-yakosti-osvitnoi-diyalnosti-ta-vishhoi-osviti.pdf>). Для забезпечення якості реалізації ОНП регулярно проводиться контроль діяльності науково-педагогічних працівників, обговорення ОНП на засіданнях кафедри та Вченої ради університету. Результати моніторингу якості освіти публікуються на відповідному веб-ресурсі університету (<https://khai.edu/ua/education/sistema-zabezpechennya-yakosti-osviti/rezultati-monitoringu-yakosti-osviti/anketuvannya/fyrtnedfyyz/>).

Система забезпечення якості в університеті забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми, зокрема через проведення опитувань серед зацікавлених осіб, таких як здобувачі, науково-педагогічні працівники, роботодавці та інші стейкхолдери. Результати цих опитувань ретельно аналізуються та використовуються для вдосконалення освітніх процесів. Наприклад, стейкхолдери висловили зауваження щодо змісту та структури дисципліни «Обробка та аналіз даних результатів наукових досліджень з використанням ІТ». Для вирішення цього питання було проведено засідання за участю гарантів ОНП усіх спеціальностей. На засіданні заслухали викладача дисципліни, а кілька кафедр на конкурсній основі представили свої проекти курсу. За підсумками роботи сформувавши перелік зауважень, після чого зміст і структуру дисципліни було переглянуто. Крім того, враховуючи зауваження аспірантів, удосконалили перелік вибіркового компоненту дисциплін. Кафедра економіки та публічного управління працює над розширенням лабораторної бази й оновленням програмного забезпечення, доступного для здобувачів.

У перспективі кафедра вбачає необхідність підсилення освітньої компоненти шляхом забезпечення сучасними інформаційними технологіями, розширення можливостей дистанційного навчання, а також, залучення до викладання професорів з іноземних університетів. Колектив кафедри та університет у цілому активно працюють над усуненням зазначених недоліків у межах своєї компетенції.

### **Продемонструйте, що результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти беруться до уваги під час удосконалення ОП. Яким чином зауваження та рекомендації з останньої акредитації та акредитацій інших ОП були ураховані під час удосконалення цієї ОП?**

У 2022 році до освітньо-наукової програми були внесені зміни відповідно до рекомендацій Галузевої експертної

ради. Розширено перелік обов'язкових освітніх компонентів, які тепер відповідають предметному полю спеціальності 051 Економіка. Зокрема, додано ОК7 «Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства», що значно посилило формування спеціальних компетентностей та відповідних результатів навчання (РН), передбачених стандартом та описом програми. Також, змінено обсяг освітньої програми. Постійно та систематично проводиться оновлення навчально-методичних матеріалів з усіх освітніх компонентів за ОНП.

### **Опишіть, яким чином учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП**

До процесу внутрішнього забезпечення якості освітньої програми залучено проректора з наукової роботи, проректора з науково-педагогічної роботи, який відповідає за напрямок навчально-виховної діяльності, Вчену раду університету, галузеву науково-методичну комісію № 3 університету та різні відділи. Науково-педагогічні працівники кафедри активно беруть участь у реалізації, моніторингу та контролі якості вищої освіти. Вони забезпечують викладання дисциплін освітньої програми на високому науковому та методичному рівні, самостійно обирають методи навчання і дотримуються принципів академічної доброчесності. Усі учасники академічної спільноти, зокрема здобувачі освіти, регулярно проходять опитування щодо задоволеності якістю освіти. Вони також надають пропозиції та рекомендації для вдосконалення системи внутрішнього забезпечення якості. В університеті діють Рада молодих учених (<https://khai.edu.ua/nauka/rada-molodih-uchenih/>) та Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (<https://khai.edu.ua/nauka/naukove-tovarisstvo/>), які систематично залучаються до перегляду освітньо-наукових програм, сприяючи їх оновленню та вдосконаленню.

### **Продемонструйте, що в академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти**

Формування культури якості освіти в академічній спільноті ЗВО є ключовим завданням, яке реалізується через інтеграцію принципів якості в усі аспекти освітньої діяльності та залучення до цього процесу всіх учасників академічного середовища.

ХАІ активно впроваджує політику академічної доброчесності серед викладачів та здобувачів, організовує семінари, тренінги та інформаційні кампанії.

Здобувачі беруть участь у процесах контролю якості через студентське самоврядування, опитування та обговорення. Їхня думка враховується при оновленні освітніх компонентів.

НПП регулярно проходять курси підвищ. кваліфікації, беруть участь у міжнарод. конференціях, вебінарах та стажуваннях. Це дозволяє інтегрувати сучасні знання та підходи до навчального процесу.

ХАІ впроваджує прозору систему моніторингу освітнього процесу. Регулярні опитування здобувачів та роботодавців дозволяють виявити недоліки та оперативно реагувати на них.

Якість освіти є основою стратегічного планування університету. Це включає розвиток МТБ, впровадження сучасних технологій навчання, розвиток дистанційних освітніх платформ та розширення співпраці з міжнародними партнерами.

Обговорення питань якості освіти здійснюється на засіданнях кафедр, вчених рад та груп забезпечення освітніх програм.

Ці заходи створюють середовище, де кожен учасник освітнього процесу відчуває свою роль у забезпеченні якості. Завдяки цьому культура якості стає невід'ємною частиною академічного життя, спрямованою на досягнення високих результатів у навчанні, викладанні та наукових дослідженнях.

## **9. Прозорість і публічність**

### **Якими документами ЗВО регулюються права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу? Яким чином забезпечується їх доступність для учасників освітнього процесу?**

У ЗВО визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, які є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу регулюються:

Статутом ЗВО (<https://t1p.de/9h5k>);

Колективним договором (<https://t1p.de/xdjn>);

Кодексом етичної поведінки в ХАІ (<https://t1p.de/pu8l>);

Кодекс академічної доброчесності (<https://t1p.de/ozpmz>);

Положенням про організацію освітнього процесу» (<https://t1p.de/3lae>), тощо.

Доступність перелічених документів для учасників освітнього процесу забезпечуються їх вільним, відкритим та безоплатним розміщенням на веб-сайті університету, де також є доступ до публічної інформації з інших питань.

На початку навчального року дані документи доводяться до відома та пояснюються аспірантам.

### **Наведіть посилання на вебсторінку, яка містить інформацію про оприлюднення ЗВО відповідного проекту освітньої програми для отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).**

<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/gromadske-obgovorennya/>

**Наведіть посилання на оприлюднену у відкритому доступі на своєму вебсайті інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства**

<https://khai.edu.ua/education/osvitni-programi-i-komponenti/osvitni-programi-phd/ekonomika1/>

## **10. Навчання через дослідження**

**Продемонструйте, що зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності**

ОНП «Економіка» розроблена з урахуванням сучасних вимог ринку праці, стандарту ВО для третього рівня ВО спеціальності 051 Економіка та потреб зацікавлених сторін, що забезпечує повноцінну підготовку аспірантів до вирішення комплексних проблем у професійній, дослідницько-інноваційній та педагогічній діяльності.

У структурі ОНП передбачені компоненти:

1. Обов'язкові компоненти, орієнтовані на оволодіння методологією проведення економічних досліджень, таких як: ОК1, ОК2, ОК6.
2. Обов'язкові компоненти, які забезпечують глибоке розуміння складних професійних питань і методів їх вирішення: ОК6, ОК7.
3. ОНП включає ОК4, спрямовану на формування навичок викладацької діяльності.
4. Аспіранти працюють над своїми дисертаційними роботами, беруть участь у наукових конференціях, семінарах, готують публікації у фахових виданнях.
5. У рамках ОНП передбачено можливість участі у програмах академічної мобільності, стажуванні в закордонних ЗВО, співпраці з іноземними науковими установами.
6. ОНП передбачає активне використання цифрових технологій у навчальному процесі.
7. До викладання залучаються провідні фахівці з реального сектору економіки та представники роботодавців, що забезпечує практичну орієнтованість ОНП.

Усі ці елементи ОНП дозволяють аспірантам оволодіти методологією наукової, педагогічної та професійної діяльності. Це забезпечує здатність випускників здійснювати якісні дослідження, впроваджувати інноваційні рішення та розвивати освітню і наукову діяльність на високому рівні.

**Продемонструйте, що наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників**

Наукова діяльність аспірантів повністю узгоджується з напрямками досліджень їхніх наукових керівників, що забезпечується через низку механізмів інтеграції, спільної роботи та методичної підтримки. Тематика робіт аспірантів формується відповідно до напрямку досліджень наукових керівників, які задіяні в тематиці наукових досліджень кафедри: «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період» (номер державної реєстрації 0124U000577), і «Організаційний та обліково-фінансовий механізм управління економічною безпекою підприємництва в умовах цифровізації соціально-економічних процесів» (номер державної реєстрації 0124U002695).

Тематика дисертацій аспірантів визначається в межах актуальних проблем, над якими працюють наукові керівники, що дозволяє створити цілісну систему дослідницької роботи, спрямованої на вирішення комплексних завдань у відповідній галузі знань. Аспіранти беруть участь у підготовці наукових статей, тез конференцій, монографій, а також, спільно з керівниками, представляють свої результати на міжнародних і національних конференціях, що сприяє розвитку їхніх навичок публічної комунікації.

Наукові керівники забезпечують методологічну та методичну підтримку, допомагаючи аспірантам обирати оптимальні методи дослідження, аналізувати отримані дані та формулювати наукові висновки. Важливу роль відіграє постійний моніторинг прогресу аспірантів, що здійснюється через звітність, кафедральні семінари та рецензування проміжних результатів.

**Продемонструйте здатність закладу освіти сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі**

Заклад освіти має можливість організувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів, які навчаються на відповідній освітньо-науковій програмі, відповідно до вимог законодавства. Включення до цього процесу науково-педагогічних працівників кафедр економіки та публічного управління, менеджменту і бізнес-адміністрування, дозволяє сформувати фахову експертну групу для проведення атестації аспірантів. Тематика дисертаційних робіт аспірантів тісно пов'язана з науковими напрямками кафедр, серед яких «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період» (номер державної реєстрації 0124U000577) та «Організаційний та обліково-фінансовий механізм управління економічною безпекою підприємництва в умовах цифровізації соціально-економічних процесів» (номер державної реєстрації 0124U002695). Це дозволяє науковим керівникам та членам разової спеціалізованої ради надавати кваліфіковану оцінку результатам досліджень аспірантів, що відповідають сучасним потребам вітчизняної науки і

практики.

**Опишіть, як заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо).**

Здобувачі можуть виконувати свої дослідження на базі університету, організаційно-матеріальна база якого відповідає умовам та вимогам проведення досліджень. Для апробації результатів наукових досліджень аспіранти використовують видання університету з переліку наукових фахових видань за спеціальністю 051 «Економіка» науковий журнал «Часопис економічних реформ» (<https://chasopys.jimdofree.com/>), що входить до категорії «Б» наукових видань. Аспіранти мають можливість публікувати результати своїх досліджень на щорічній Всеукраїнській науково-технічній конференції «Інтегровані комп'ютерні технології в машинобудуванні», яка проводиться на базі університету, а збірник праць, з якої, індексується у міжнародній наукометричній базі Scopus, конференціях факультету - міжнародна конференція «Організаційний та обліково-фінансовий механізми управління економічною безпекою підприємництва» та міжнародна конференція «Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення».

**Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо**

Інструментом долучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти є можливість публікацій результатів досліджень іноземною мовою у наукових виданнях України, зарубіжних виданнях. Аспіранти на даній ОНП мають публікації в зарубіжних виданнях.

Аспіранти брали участь у міжнародній конференції «Інноваційні стратегії та моделі економічних трансформацій в умовах євроінтеграційних викликів. (Харків – Ужгород – Софія – Пшеворськ)», приймали участь у Міжнародному проєкті Модуль Жана Моне «Європейська інтеграція України в умовах індустрії 4.0» при ХНУ ім. Каразіна (Зінчук А.С.).

Координацію долучення аспірантів до міжнародної академічної спільноти здійснює Відділ міжнародних проєктів і програм ХАІ, який надає консультування здобувачам щодо пошуку міжнародних грантів, здійснює підтримку у реалізації проєктів та конкурсів.

**Опишіть наявну практику участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються.**

Наукові керівники та аспіранти постійно беруть участь у науково-дослідних розробках. У науково-дослідній роботі кафедри, згідно затвердженій тематики: беруть участь як керівники так і аспіранти «Теоретичні та прикладні проблеми економіки та публічного управління в Україні в умовах воєнного стану та повоєнний період» (номер державної реєстрації 0124U000577).

За результатами проведених досліджень публікуються статті, монографії, тези – одноосібні та у співавторстві.

**Опишіть, як заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів)**

«Положення про академічну доброчесність» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>) спрямоване на забезпечення дотримання академічної доброчесності здобувачами при написанні дисертаційних робіт та запобігання виявленню академічного плагіату. В університеті регулярно проводиться інформування здобувачів та викладачів щодо важливості дотримання правил академічної доброчесності. Наукові та методичні видання університету проходять перевірку на наявність текстових збігів. Наукові керівники організовують співбесіди з аспірантами, щоб переконатися в дотриманні норм академічної доброчесності.

Додатково, діє «Положення про групу сприяння академічній доброчесності», яке регулює питання організації та контролю за дотриманням етики в академічному середовищі (<https://khai.edu/ua/university/normativna-baza/polozheniya1/polozhennya-yaki-regulyuyut-poryadok-zdijsnennya-osvitnogo-procesu/polozhennya-pro-grupu-spriyannya-akademichnoi-dobrochesnosti/>).

Роботи аспірантів систематично перевіряються на плагіат із використанням спеціалізованої програми «Turnitin» (<https://kharkivaviationinstitute.turnitin.com>). В університеті визначені відповідальні особи за процедуру виявлення плагіату. На рівні університету відповідальним є редактор науково-технічної бібліотеки університету Аліна Ігорівна Кривобокова. Відповідальний на рівні кафедр – завідувач лабораторією Зоя Вікторівна Каменева.

**Опишіть, як заклад вищої освіти вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності**

Згідно з вимогами Законів «Про освіту» та «Про вищу освіту» в університеті впроваджено систему забезпечення академічної доброчесності відповідно до Положення про академічну доброчесність (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>) та Кодексу етичної поведінки (<https://khai.edu/ua/studentu/ofis-studentskogo-ombudsmena/kodeks-etichnoi-povedinki1>). Університет



здійснює перевірку академічних робіт на плагіат та передбачає безумовну відповідальність за порушення академічної доброчесності. У разі порушення академічної доброчесності особа притягується до академічної відповідальності, відповідно до нормативних актів навчального закладу та чинного законодавства. Серед науково-педагогічних працівників кафедри немає осіб, щодо яких було встановлено порушення академічної доброчесності.

## 11. Перспективи подальшого розвитку ОП

### Якими загалом є сильні та слабкі сторони ОП?

З огляду на проведений самоаналіз освітньо-наукової програми (ОНП), виявлено як сильні, так і слабкі сторони її реалізації.

#### Сильні сторони.

1. Змістовна спрямованість програми. Програма орієнтована на інтеграцію основ наукових досліджень, здобуття знань і навичок у сфері комунікативної спроможності, сучасних моделей, алгоритмів, методів аналізу, синтезу, математичного моделювання, а також освоєння інформаційних технологій. Це дозволяє сформуванню у здобувачів фундаментальні знання та науково-дослідницькі компетентності, необхідні для проведення власних досліджень з актуальних економічних проблем і викладацької діяльності у закладах вищої освіти.
2. Комплексне застосування форм та методів навчання. Освітній процес базується на використанні сучасних методів навчання, які забезпечують досягнення програмних результатів, визначених у програмі.
3. Участь у науковій діяльності. Здобувачі освіти та науково-педагогічний склад активно залучаються до регіональних, національних та міжнародних наукових проєктів, конференцій, симпозіумів і конкурсів, що підвищує їхній рівень професійної майстерності.
4. Постійне підвищення кваліфікації викладачів. Викладачі систематично оновлюють свої знання та підвищують професійну кваліфікацію відповідно до потреб дисциплін, які викладаються.
5. Розвинута інфраструктура. Навчально-методична, матеріально-технічна та наукова база створює належні умови для якісної підготовки здобувачів.
6. Використання сучасних інформаційних технологій. Програма активно впроваджує сучасні ІТ-рішення та забезпечує дистанційні форми навчання, що дозволило адаптувати освітній процес до надзвичайних умов, таких як карантин і війна.

#### Слабкі сторони.

1. Низький рівень академічної мобільності. Малоактивна участь науково-педагогічних працівників та здобувачів освіти у програмах академічної мобільності, відсутність обміну здобувачами цієї ОНП із закордонними закладами вищої освіти обмежує можливості міжнародної інтеграції.
  2. Відсутність практики визнання неформальної освіти. Програма поки що не передбачає визнання результатів навчання, здобутих у процесі неформальної освіти, що обмежує гнучкість освітнього процесу.
  3. Унікальне доповнення. Серед слабких сторін також можна відзначити недостатній розвиток співпраці з роботодавцями щодо впровадження дуальної форми освіти, яка дозволила б здобувачам одночасно отримувати практичний досвід роботи. Окрім цього, обмежена кількість міжнародних грантів і проєктів, у яких бере участь ОНП, стримує потенціал її розвитку.
- Для покращення ситуації з академічною мобільністю заплановано укладення договорів з іноземними закладами вищої освіти, а також, впровадження курсів підвищення кваліфікації для викладачів, спрямованих на поліпшення навичок викладання англійською мовою. Акцент, також, буде зроблено на розвиток взаємодії з провідними роботодавцями, щоб збільшити можливості стажувань для здобувачів освіти.

### Якими є перспективи розвитку ОП упродовж найближчих 3 років? Які конкретні заходи ЗВО планує здійснити задля реалізації цих перспектив?

З метою розвитку освітньо-наукової програми (ОНП) «Економіка» протягом найближчих трьох років планується реалізувати такі заходи:

1. Збільшення контингенту здобувачів. Передбачається поступове нарощування кількості здобувачів шляхом популяризації програми та підвищення її конкурентоспроможності на ринку освітніх послуг.
2. Розширення співпраці з роботодавцями. Планується збільшити кількість потенційних роботодавців, залучити їх до періодичного оновлення ОНП, використання їхнього практичного досвіду та матеріальної бази для проведення наукових досліджень. Це також сприятиме забезпеченню можливостей подальшого працевлаштування випускників програми.
3. Розвиток госпдоговірної діяльності. Передбачається запровадити виконання госпдоговірних тем із партнерами кафедри, до яких будуть залучатися здобувачі освіти. Це стане основою для формування майбутніх дисертаційних робіт і розвитку прикладних досліджень.
4. Залучення практиків до освітнього процесу. Планується максимально використовувати наявні можливості для залучення до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі та представників роботодавців, що сприятиме підвищенню практичної орієнтованості ОНП.
5. Академічна мобільність. Пріоритетом є посилення заходів із забезпечення академічної мобільності викладачів і здобувачів освіти для ознайомлення зі світовими практиками, наповнення змісту ОНП актуальними науковими і практичними досягненнями.
6. Удосконалення підготовки докторів філософії. Планується вдосконалити систему відбору та підготовки кандидатів на здобуття наукового ступеня доктора філософії, забезпечуючи високий рівень наукової підготовки, розвиток компетенцій у сфері проведення сучасних наукових досліджень і формування лідерських якостей.

Такі заходи спрямовані на підвищення ефективності реалізації ОНП, покращення її репутації серед здобувачів і роботодавців, а також на відповідність сучасним вимогам ринку праці та освітнім стандартам.

### **Запевнення**

Запевняємо, що уся інформація, наведена у відомостях та доданих до них матеріалах, є достовірною.

Гарантуємо, що ЗВО за запитом експертної групи надасть будь-які документи та додаткову інформацію, яка стосується освітньої програми та/або освітньої діяльності за цією освітньою програмою.

Надаємо згоду на опрацювання та оприлюднення цих відомостей про самооцінювання та усіх доданих до них матеріалів у повному обсязі у відкритому доступі.

Додатки:

*Таблиця 1.* Інформація про обов'язкові освітні компоненти ОП

*Таблиця 2.* Зведена інформація про викладачів ОП

*Таблиця 3.* Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

\*\*\*

Шляхом підписання цього документа запевняю, що я належним чином уповноважений на здійснення такої дії від імені закладу вищої освіти та за потреби надам документ, який посвідчує ці повноваження.

*Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом/кваліфікованою електронною печаткою.*

Інформація про КЕП

**ПБ: Литвинов Олексій Миколайович**

Дата: 03.02.2025 р.

**Таблиця 1.** Інформація про освітні компоненти ОП

Назва освітнього компонента	Вид освітнього компонента	Силабус або інші навчально-методичні матеріали		Якщо освітній компонент потребує спеціального матеріально-технічного та/або інформаційного забезпечення, наведіть відомості щодо нього*
		Назва файла	Хеш файла	
Наукові іншомовні комунікації	навчальна дисципліна	<i>OK05 Наукові іншомовні комунікації.pdf</i>	YxD2DKiHrYnbJqYl2BGE5gK/AWQITo/r2IWvyN63PU=	Аудиторія 421 (лекційна, головний корпус) (40,7 м2). Ноутбук, міні проектор портативний мультимедійний, проєкційний екран, дошка аудиторна. Наявність каналів доступу до Інтернету.
Сучасні економічні теорії	навчальна дисципліна	<i>OK06 Сучасні економічні теорії.pdf</i>	t6V7XcGJYn9cE8EOaMr3B1ayW3MV5yd7Kcxc4hSIA5Y=	Аудиторія 208 (лекційна, імпульсний корпус), (99,4м2). Проектор мультимедійний – 1 шт, проєкційний екран – 1 шт. Наявність каналів доступу до Інтернету.
Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства	навчальна дисципліна	<i>OK07 Прикладна економіка СВП.pdf</i>	pr0oVjoTSkd7+MZ1FZGZDVQBaABHwg3KDxb5DgoSkBc=	Аудиторія 313 (лекційна, імпульсний корпус), (71,3м2). Комп'ютер – 1 шт., монітор – 1 шт., проектор мультимедійний, проєкційний екран, дошка аудиторна інтерактивна. Наявність каналів доступу до Інтернету.
Методологія педагогічної діяльності	навчальна дисципліна	<i>OK04 Методологія педагогічної діяльності.pdf</i>	CWPOpBesmuZ+eVdeKznXNcqDENlz9Jbg683ki+NWegs=	Аудиторія 426 (лекційна, головний корпус) (80,0 м2). Ноутбук, міні проектор портативний мультимедійний, проєкційний екран, дошка аудиторна. Наявність каналів доступу до Інтернету.
Управління науковими проектами	навчальна дисципліна	<i>OK02 Управління науковими проектами.pdf</i>	adbOJrL1XZr5JS7V58Q2L9L/dVbdUdo1+LI4e7o4Aqc=	Аудиторія 233 (лекційна, радіокорпус) (99,3 м2) – ноутбук, проектор мультимедійний, проєкційний екран, дошка аудиторна. Наявність каналів доступу до Інтернету. Аудиторія 501 (комп'ютерна лабораторія, радіокорпус) (51,1 м2). Комп'ютер на базі Intel (R) Core (TM) E3300 CPU (3.00 ГГц) – 15 шт, Монітор 19" Asus – 15 шт. Наявність каналів доступу до мережі Інтернет.
Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ	навчальна дисципліна	<i>OK01 Оброб та аналіз результ. НД з викор ІТ ++.pdf</i>	M1kEt2uYiJ8EY78lhqSGeA6Bxg5r/KuMd5d5ccwyHq8=	Аудиторія 327 (лекційна, літакобудівельний корпус) (65,1м2). Комп'ютер – 1 шт., монітор – 1 шт., проектор мультимедійний, проєкційний екран, дошка аудиторна. Наявність каналів доступу до Інтернету.
Філософія	навчальна дисципліна	<i>OK03 Філософія.pdf</i>	bMqO74F8VQp/rooLMwem53hBmFffxpF3AYkVXs4z1GA=	Аудиторія 207-А, (лекційна, головний корпус) (56,0 м2). Ноутбук, проектор мультимедійний, проєкційний екран, сканер, дошка. Наявність каналів доступу до Інтернету.

\* наводяться відомості, як мінімум, щодо наявності відповідного матеріально-технічного забезпечення, його достатності для реалізації ОП; для обладнання/устаткування – також кількість, рік введення в експлуатацію, рік останнього ремонту; для програмного забезпечення – також кількість ліцензій та версія програмного забезпечення

**Таблиця 2.** Зведена інформація про відповідність НПП освітнім компонентам

ID викладача	ПІБ	Посада	Структурний підрозділ	Кваліфікація викладача	Стаж	Навчальні дисципліни, що їх викладає викладач на ОП	Обґрунтування відповідності освітньому компоненту (кваліфікація, професійний досвід, наукові публікації)
188429	Дружинін Євген Анатолійович	Професор, Основне місце роботи	Факультет літакобудування	<p>Диплом спеціаліста, Харківський авіаційний інститут ім. М.Є. Жуковського, рік закінчення: 1982, спеціальність: системи автоматичного управління, Диплом доктора наук ДД 005363, виданий 09.11.2006, Диплом кандидата наук КД 064439, виданий 06.03.1992, Атестат доцента ДЦ 001820, виданий 20.04.2001, Атестат професора 12ПР 005828, виданий 23.12.2008</p>	40	Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Харківський авіаційний інститут ім. М.Є. Жуковського (нині – Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ») за спеціальністю «спеціальністю системи автоматичного управління», кваліфікація – інженер-електромеханік. Диплом ІВ – І № 012597 від 20.02.1982р. Вчене звання: Професор кафедри інформаційних технологій проектування літальних апаратів; Науковий ступінь: Доктор технічних наук, Наукова спеціальність: (05.13.22) Управління проектами і програмами, Тема дисертації: «Методологічні основи ризико-орієнтованого підходу до управління ресурсами проектів та програм розвитку техніки»; Вчене звання: Доцент кафедри інформаційних технологій; Науковий ступінь: Кандидат технічних наук, Наукова спеціальність: Автоматизація процесів та систем. Доктор технічних наук, диплом ДД 005363, дата видачі 09.11.2006, Вища атестаційна комісія України, рішення №20-08/10 від 09.11.2006, спеціальність (05.13.22) Управління</p>

проектами і програмами «Методологічні основи ризико-орієнтованого підходу до управління ресурсами проектів та програм розвитку техніки»; кандидат технічних наук, диплом КД 064439, дата видачі 06.03.1992, Вища атестаційна комісія, рішення № від 17.07.1992, спеціальність автоматизація процесів та систем Доцент по кафедрі, атестат ДЦ 001820, дата видачі 20.04.2001, Атестаційна колегія, рішення №1/23-Д від 01.03.2001, кафедра інформаційних систем; Професор по кафедрі, атестат 12ПР 005828, дата видачі 23.12.2008, Атестаційна колегія, рішення №6/14-П від 23.12.2008, кафедра інформаційних технологій проектування літальних апаратів.

Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "ХАІ" Свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК 02066769/000654-19 від 30 жовтня 2019 р., 6 кредитів. Проходження підвищення кваліфікації у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» відділ післядипломної освіти.

Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38. Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності):

П.1)  
1. Managing the Energy-Saving Projects Portfolio at the Metallurgical Enterprises // Springer Nature Switzerland AG – 2019. Advances in Intelligent Systems and Computing 871, с. 493-503 Scopus, імпаکت-фактор видання 0.40, індекс SNIP видання 0.338 (Scopus)  
2. A Method for Assessing the Impact of Technical Risks on the Aerospace Product Development Projects // Springer Nature Switzerland AG – 2019. Advances in Intelligent Systems and Computing 871, с. 504-521 Scopus, імпаکت-фактор видання 0.40, індекс SNIP видання 0.338 (Scopus)  
3. A Quantitative Measure For Evaluating Project Uncertainty Under Variation And Risk Effects// Engineering, Technology & Applied Science Research, Vol. 7, no. 5, pp. 2083-2088, 2017. Режим доступу: <http://etasr.com/index.php/ETASR/article/viewFile/1530/627> (Web of Science)  
4. Model for Intercepting Targets by the Unmanned Aerial Vehicle // Mathematical Modeling and Simulation of Systems. – 2019. – AISC, Vol. 1019 - PP. 197-206 [https://doi.org/10.1007/978-3-030-25741-5\\_20](https://doi.org/10.1007/978-3-030-25741-5_20) [https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-25741-5\\_20#citeas](https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-25741-5_20#citeas) (Scopus)  
5. A Method for Assessing the Impact of Technical Risks on the Aerospace Product Development Projects // Advances in Intelligent Systems and Computing. – 2019. – Vol. 871 - PP 504-521. [https://doi.org/10.1007/978-3-030-01069-0\\_36](https://doi.org/10.1007/978-3-030-01069-0_36) [https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-01069-0\\_36](https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-3-030-01069-0_36) (Scopus)  
6. Programs to boost IT-readiness of the machine building enterprises // Lecture Notes in Mechanical Engineering, с. 75-84,

2019 (Scopus)  
7. Logistics control of the resources flow in energy-saving projects: case study for metallurgical industry. Acta logistica – International Scientific Journal about Logistics, vol. 7, no. 1, pp. 49–60, 2020. doi: <https://doi.org/10.22306/al.v7i1.159> (Scopus)

8. Multi-agent Model of Energy Consumption at the Metallurgical Enterprise. Lecture Notes in Mechanical Engineering, pp. 156–165, 2020. doi: [https://doi.org/10.1007/978-3-030-50794-7\\_16](https://doi.org/10.1007/978-3-030-50794-7_16) (Scopus)

9. Model of Forming and Analysis of Energy Saving Projects Portfolio at Metallurgical Enterprises. Advances in Intelligent Systems and Computing IV, vol. 1080, pp. 304–314, 2020. doi: [https://doi.org/10.1007/978-3-030-33695-0\\_22...](https://doi.org/10.1007/978-3-030-33695-0_22...) (Scopus)

10. Comparison of Metaheuristic Search Methods for the Task of Choosing a Rational Set of Measures to Risks' Respond in Lecture Notes in Networks and Systems. M. Nechyporuk, V. Pavlikov, D. Kritskiy, Eds, vol. 188, pp. 657–666, Springer, Cham, 2020. doi: [https://doi.org/10.1007/978-3-030-66717-7\\_56](https://doi.org/10.1007/978-3-030-66717-7_56). (Scopus)

11. Simulation of Energy Consumption Processes at the Metallurgical Enterprises in the Energy-Saving Projects Implementation. Journal of Engineering Sciences, vol. 7, no. 2. G1–G11, 2020. doi: [https://doi.org/10.21272/jes.2020.7\(2\).g1](https://doi.org/10.21272/jes.2020.7(2).g1) (Scopus)

12. Rational use of simulation methods while development of technically complex objects / IEEE 16th International Conference on Computer Science and Information Technologies – Proceedings – September 22-25, 2021, Lviv, Ukraine – Volume 2, PP. 299–303. HM БД Scopus, Категорія "А"

<https://ieeexplore.ieee.org/document/9648638> DOI: 10.1109/CSIT52700.2021.9648638.....(Scopus)

13. Predictive Analytics for Increasing the Energy Efficiency of Industrial Enterprises. In Proceedings of the International Conference on Smart Information Systems and Technologies, Nur-Sultan, Kazakhstan, 28-30 April 2022, pp. 182–188. DOI: 10.1109/SIST54437.2022.9945720 (Scopus)

14. Analysis of Project Implementation Methods and Models Throughout Risk Management // Integrated Computer Technologies in Mechanical Engineering – 2022. Synergetic Engineering : Conference proceedings, October 28-29, 2022, Kharkiv, Ukraine / Eds. : M. Nechyporuk, V. Pavlikov, D. Kritskiy. Cham : Springer, 2023. P. 583-597. DOI: 10.1007/978-3-031-36201-9\_49 (Last Accessed: 21.08.2023) (Scopus).

15. Agile Framework as a Key to Information Management Systems Delivery // Advances in Design, Simulation and Manufacturing VI : Proceedings of the 6th International Conference on Design, Simulation, Manufacturing: The Innovation Exchange, DSMIE-2023, June 6–9, 2023, High Tatras, Slovak Republic. Vol. 1: Manufacturing Engineering / Eds. : V. Ivanov et al. Cham : Springer, 2023. P. 113-120. DOI: 10.1007/978-3-031-32767-4\_11 (Last Accessed: 21.08.2023) (Scopus).

16. Taxonomy of Risks in Software Development Projects // 2022 63rd International Scientific Conference on Information Technology and Management Science of Riga Technical University (ITMS) : Proceedings, October 6-7, 2022, Riga, Latvia / Ed. by : J. Grabis, A. Romanovs, G. Kulesova. IEEE, 2022. DOI:



10.1109/ITMS56974.20  
22.9937092 (Last  
Accessed: 21.08.2023)  
(Scopus).  
П.2)  
1. Методи та  
інформаційні  
технології  
впровадження  
безпілотних літальних  
апаратів в повітряний  
простір України /  
Системи озброєння і  
військова техніка,  
2021. – № 4 (68). – С.  
84-90. Категорія "Б"  
[https://journal-  
hnups.com.ua/index.ph  
p/soivt/issue/view/398](https://journal-hnups.com.ua/index.php/soivt/issue/view/398)  
2. Predictive Analytics  
for Increasing the  
Energy Efficiency of  
Industrial Enterprises.  
In Proceedings of the  
International  
Conference on Smart  
Information Systems  
and Technologies, Nur-  
Sultan, Kazakhstan, 28-  
30 April 2022, pp. 182–  
188.  
3. Модель планування  
енергоспоживання  
металургійного  
підприємства //  
Збірник наукових  
праць «Системи  
управління, навігації  
та зв'язку», вип. 1, no.  
59, с. 27–32, 2020. doi:  
[https://doi.org/10.26906/  
6/SUNZ.2020.1.027](https://doi.org/10.26906/SUNZ.2020.1.027)  
4. Імітаційне  
моделювання  
процесів управління  
енергоресурсами  
металургійного  
підприємства//  
Збірник наукових  
праць «Системи  
управління, навігації  
та зв'язку», вип. 6, с.  
20–27, 2019. doi:  
[https://doi.org/10.26906/  
6/SUNZ.2019.6.020](https://doi.org/10.26906/SUNZ.2019.6.020)  
5. «Модель  
структурного синтезу  
портфеля  
енергозберігаючих  
проектів  
металургійного  
підприємства».  
Науково-технічний  
журнал  
«Радіоелектронні і  
комп'ютерні  
системи», no. 4, с. 62–  
70, 2019.  
[http://dx.doi.org/10.32  
620/reks.2019.4.07](http://dx.doi.org/10.32620/reks.2019.4.07)  
6. G. Management of S  
energy saving project  
and programs at  
metallurgical  
enterprises //  
Computer Sciences and  
Information  
Technologies, vol. 3, pp.  
158–161, 2019. doi:  
[https://doi.org/10.1109/  
/STC-](https://doi.org/10.1109/STC-)

CSIT.2019.8929807  
7. Методи та інформаційні технології впровадження безпілотних літальних апаратів в повітряний простір України / Системи озброєння і військова техніка, 2021. – № 4 (68). – С. 84-90. Категорія "Б"  
8. <https://journal-hnups.com.ua/index.php/soivt/issue/view/398>  
9. Управління проектами на базі будівельного інформаційного моделювання. Харківський національний університет міського господарства ім. О.М. Бекетова: Комунальне господарство Міст, Том 2, випуск 176 (2023). С. 44-52.  
10. <https://khg.kname.edu.ua/index.php/khg/article/view/6110>  
П.3)  
1. Системне проектування [Електронний ресурс]: навч. посіб. до практич. занять – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. – 39 с.  
2. Системне проектування [Електронний ресурс]: навч. посіб. до лаборатор. практикуму – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020. – 59 с.  
3. Розробка базової моделі сімейства багатоцільових безпілотних авіаційних комплексів оперативно-тактичного класу [Текст]: Монографія – Харків: Видавництво «Факт», 2020 – 260 с.  
4. Управління проектами на базі BIM – технології: Монографія - Харків: ФОП Бровкін О.В., 2023. – 130с. ISBN 978-617-8238 – 03 – 2 <https://scholar.google.com.ua>  
П.4)  
1. 1.Системное проектирование [Навчальний посібник]/ Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2017  
2. Системне

проектування [Електронний ресурс]: навч. посіб. до практик. занять – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харків. авіац. ін-т", 2020. – 39 с.

3. Системне проектування [Електронний ресурс]: навч. посіб. до лаб. практикуму – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020. – 59 с.

П.6)  
Али Ченарани (2018р.), Кійко С.Г. (2021), Крицький Д.М. (2016),)

П.7)  
Член спеціалізованих вчених рад у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» (2012-2021).  
Член науково-технічної ради факультету літакобудування університету (атестація наукових співробітників) (2007 - 2019р.р).

П.8) Д103-10/2022-П «Розроблення конструкторської документації на безпілотний авіаційний комплекс швидкісної повітряної мішені» Д/Р № 0122U201145 – провідний науковий співробітник з січня 2023р.;

Д НДІ ПФМ/ 2021-П «Розробка ескізного проекту базової моделі багатофункціонального сімейства безпілотних авіаційних комплексів оперативно-тактичного класу» Д/Р № 0121U109480 – науковий керівник;

Д НДІ ПФМ/2019-П «Розробка базової моделі швидкісного безпілотного літального апарата для сімейства багатоцільових безпілотних авіаційних комплексів оперативно-тактичного класу» Д/Р № 0119U100930 – науковий керівник теми з липня 2019р.

П.9)  
Член спеціалізованої вченої ради у Національному аерокосмічному

						<p>університеті ім. М.Є. Жуковського «ХАІ» (2012-2021р.р.)  П.11)  Сумський державний університет. Здійснюю наукове керівництво аспірантами СумДУ з 2011 року по теперішній час  П.20)  1982-1984 рр. - інженер по розробці та експлуатації безпілотної авіаційної техніки ГНДЛ-3 ХАІ;  1984 – 1986рр. - військова служба, що пов'язана з обслуговуванням авіаційного обладнання літаків;  1987-1988рр. – інженер з обслуговування обладнання для навчального процесу та наукової діяльності у відділі технічних засобів навчання та кафедрі автоматизованих систем управління ХАІ.</p>	
21348	Бідюк Інна Аркадіївна	Доцент, Основне місце роботи	Гуманітарно-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди, рік закінчення: 1995, спеціальність: педагогіка і психологія дошкільна, Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С.Сковороди, рік закінчення: 1999, спеціальність: менеджмент організацій, психологія, Диплом кандидата наук ДК 003044, виданий 22.12.2011, Аттестат доцента 12ДЦ 037990, виданий 14.02.2014</p>	27	Методологія педагогічної діяльності	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту:  Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, 1995 р., педагогіка і психологія дошкільна, викладач дошкільної педагогіки та психології, вихователь, ЛР 008784  Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, 1999 р., менеджмент організацій, психологія; менеджер освіти, практичний психолог, ДСКЕК 000869  Кандидат психологічних наук, 19.00.07 Педагогіка та вікова психологія, Гендерна специфіка становлення професійного інтелекту у студентів вищого технічного навчального закладу, ДК 003044  Доцент кафедри психології, 12ДЦ 037990</p>

Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі:  
1. Свідоцтво ПК 02066769/000830-22 від 2022 р., ФПК Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»  
2. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», Свідоцтво ПК № 02066769/000185-17, Образ сучасного викладача: теоретичний аналіз, 26.12.2017р.

Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38. Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності):  
П.1)

1. Бідюк І.А. Особливості емоційного та соціального інтелекту у підлітків з інтернет-адикцією // Київський науково-педагогічний вісник, - № 5 (05), 2015. Київ  
2. Бідюк І.А. Особливості образу сучасного викладача вищої школи (теоретичний аспект) // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» - Додаток 2 до Вип.35, Том 4 (16): Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». – К.:Гнозис, 2015  
3. Бідюк І.А. Особливості копінг-стратегій у дівчат з маскулінною та фемінінною гендерною ідентичністю // Теоретичні і прикладні проблеми психології: Збірник наукових праць, Северодонецк - № 2

(37) 2015  
4. Бідюк І.А.  
Особливості інтелекту студентів ВНЗ // Fundamental and Applied Research in the Practice of Leading Scientific Schools – 2016, № 6 (18), ст. 6 - 11

5. Бідюк І.А.  
Особливості копінг-стратегій у підлітків з різним типом психологічних захисних механізмів // Науковий вісник Херсонського державного університету, серія: Психологічні науки, випуск 2, том 2, - 2018, ст. 20

6. Бідюк І.А.  
Особливості загального та емоційного інтелекту студентів. Гендерний аспект // Теорія і практика сучасної психології, - 2018, № 3, ст.165-169

7. Бідюк І.А.  
Особливості особистості майбутнього фахівця аерокосмічної галузі // Гуманітарний часопис, - 2018, № 2, ст. 121-129

8. Бідюк І.А.  
Особливості структури загального та емоційного інтелекту студентів технічного закладу вищої освіти (ЗВО) гендерний аспект// Психологія людини: Л.С. Виготський та сучасна наука. Збірник статей за редакцією М.В. Папучі. Випуск 2-3. Ніжин: НДУ ім. М.В. Гоголя. 2020. Ст. 378-388

1.Бідюк І.А. Гендерна специфіка становлення професійного інтелекту у студентів вищого технічного навчального закладу //Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди. Психологія. Випуск 46. Частина 1. – Харків. ХНПУ. – 2013. – С. 22 – 30.

2. Бідюк І.А.  
Професійні якості та особливості особистості сучасного фахівця // Актуальні проблеми психології: Зб. наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка Том.

11. – Психологія особистості.  
Психологічна допомога особистості.  
- Вип. 7 - Частина 1. – Київ, 2013 - Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2013. – С. 48 – 55

3. Бідюк І.А.  
Професійний образ особистості викладача вищої школи (теоретичний аспект) // 4 Міжнародна науково-практична конференція «Особистість у сучасному світі: проблеми розвитку та психологічної допомоги». (Ніжин, 30-31 жовтня 2013 р.). Участь.

4. Бідюк І.А.  
Професійний образ особистості викладача вищої школи (теоретичний аспект) // Актуальні проблеми психології: Зб. наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка Том. 11. – Психологія особистості.  
Психологічна допомога особистості.  
- Вип. 8 - Частина 1. – Київ, 2013 - Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2013. – С. 116 – 122

5. Бідюк І.А.  
Особливості творчих здібностей менеджерів з продажу / Вісник Одеського Національного університету ім. І. І. Мечникова - Серія «Психологія». – Том 18. – Випуск (4) 30. – Одеса. ОНУ, 2013 – С.32 - 38.

6. Бідюк І.А. Інтелект студентів технічних та гуманітарних спеціальностей// Актуальні проблеми психології: Зб. наукових праць Інституту психології ім. Г. С. Костюка Том. 11. – Психологія особистості.  
Психологічна допомога особистості.  
- Вип. 11 - Частина 1. – Київ, 2014. – С. 88 – 94

7. Бідюк І.А.  
Особливості внутрішньої та зовнішньої мотивації до навчання у сучасних старшокласників // Теоретичні і прикладні проблеми психології: Зб. наукових праць. - №3 (35) 2014. – Луганськ,

2014.– С. 50 – 56

8. Бідюк І.А.  
Особливості емоційного та соціального інтелекту у підлітків з інтернет-адикцією // Київський науково-педагогічний вісник, - № 5 (05), 2015. Київ

9. Бідюк І.А.  
Особливості образу сучасного викладача вищої школи (теоретичний аспект) // Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди» - Додаток 2 до Вип.35, Том 4 (16): Тематичний випуск «Міжнародні Челпанівські психолого-педагогічні читання». – К.:Гнозис, 2015

10. Бідюк І.А.  
Особливості копінг-стратегій у дівчат з маскулінною та фемінінною гендерною ідентичністю // Теоретичні і прикладні проблеми психології: Збірник наукових праць, Северодонецк - № 2 (37) 2015

11. Бідюк І.А.  
Особливості копінг-стратегій у підлітків з різним типом психологічних захисних механізмів // Науковий вісник Херсонського державного університету, серія: Психологічні науки, випуск 2, том 2, - 2018, ст. 20

12. Бідюк І.А.  
Особливості загального та емоційного інтелекту студентів. Гендерний аспект // Теорія і практика сучасної психології, - 2018, № 3, ст..165-169

13. Бідюк І.А.  
Особливості особистості майбутнього фахівця аерокосмічної галузі // Гуманітарний часопис, - 2018, № 2, ст. 121-129

14. Бідюк І.А.  
Особливості структури загального та емоційного інтелекту студентів технічного закладу вищої освіти (ЗВО) гендерний



аспект// Психологія людини: Л.С. Виготський та сучасна наука. Збірник статей за редакцією М.В. Папучі. Випуск 2-3. Ніжин: НДУ ім. М.В. Гоголя. 2020. Ст. 378-388

П.3)

1. Бідюк І.А. Основи психолого-педагогічного дослідження: коментарі, таблиці, ілюстрації. Навчальний посібник /О.Д. Научитель, І.А. Бідюк. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т». – 2015. – 55с.

2. Бідюк І.А. Педагогіка. Навчальний посібник / І.А. Бідюк., О.Д. Научитель – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т». – 2016. – 57с.

3. Бідюк І.А. Педагогічна психологія. Навчальний посібник / І.А. Бідюк., О.Д. Научитель – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т». – 2017. – 54с.

4. Психологія і педагогіка вищої школи: методологічні і прикладні аспекти [Електронний ресурс] : підруч. / О. Д. Научитель, І. А. Бідюк, Ю. І. Гулий. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2019. – 185 с.

5. Бідюк І.А. Соціально-емоційний інтелект керівника як фактор впливу на поведінку колективу // Монографія «Сучасний управлінський інструментарій прийняття ефективних економічних рішень» - 2019, ст.168- 173.

6. Бідюк І.А. Історія психології (Електронний ресурс): конспект лекцій. Ч.1. ХАІ. 2020. 160 с

П.4)

1. Бідюк І.А. Основи психолого-педагогічного дослідження: коментарі, таблиці, ілюстрації. Навчальний посібник /О.Д. Научитель, І.А. Бідюк. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т». – 2015. –

55с.  
2. Бідюк І.А.  
Педагогіка.  
Навчальний посібник  
/ І.А. Бідюк., О.Д.  
Научитель – Харків:  
Нац. аерокосм. ун-т  
«Харк. авіац. ін-т». –  
2016. – 57с.  
3. Бідюк І.А.  
Педагогічна  
психологія.  
Навчальний посібник  
/ І.А. Бідюк., О.Д.  
Научитель – Харків:  
Нац. аерокосм. ун-т  
«Харк. авіац. ін-т». –  
2017. – 54с. (в  
Друкарні)  
4. Психологія і  
педагогіка вищої  
школи: методологічні  
і прикладні аспекти  
[Електронний ресурс]  
: підруч. / О. Д.  
Научитель, І. А. Бідюк,  
Ю. І. Гулий. – Харків :  
Нац. аерокосм. ун-т  
ім. М. Є. Жуковського  
«Харків. авіац. ін-т»,  
2019. – 185 с.  
П.9)

1. «Створення  
інформаційно-  
аналітичного та  
психолого-  
педагогічного  
супроводу підготовки  
фахівців з галузі знань  
«Авіаційна та  
ракетно-космічна  
техніка»  
(Д.Р. № 0108U011013)  
(2009-2010 р.)  
2. «Комплексний  
психологічний  
супровід навчально-  
виховного процесу у  
сучасному технічному  
ВНЗ за умов  
соціально-політичних  
трансформацій  
українського  
суспільства» (Д.Р. №  
0117U005564)  
П.12)

1. Бідюк І.А.  
Професійний образ  
особистості викладача  
вищої школи //  
Всеукраїнська наукова  
конференція «П'яті  
Сіверянські соціально-  
психологічні  
читання». Участь.  
(Чернігів. 29 жовтня  
2014р.).  
2. Бідюк І.А. Интеллект  
як категорія  
особистості в  
сучасному суспільстві  
(гендерний аспект) //  
5 Міжнародна  
науково-практична  
конференція  
«Психологія  
переживання  
кризових подій».  
Участь. (Ніжин. 20  
листопада 2014р.).  
3. Бідюк І.А.

						<p>Особливості копінг-стратегій у дівчат // Науково-практична конференція «Теоретичні та практичні аспекти розвитку сучасної педагогіки та психології» (26 червня 2015, м. Львів)</p> <p>4. Бідюк І.А. Особливості копінг-стратегій у дівчат з маскулінною та фемініною гендерною ідентичністю (участь)</p> <p>5. Бідюк І.А. Психологічне здоров'я особистості як суб'єкту педагогічного процесу // 2 Міжнародна науково-практична конференція «Когнітивні та емоційно-поведінкові фактори повноцінного функціонування людини: культурно-історичний підхід».</p> <p>6. Бідюк І.А. Особливості арт-терапії в роботі з обдарованими дітьми // 12 Міжнародна науково-практична конференція (1- 8 липня 2019, м. Чорноморськ) – 2019, ст..30-32 П.15) Виконання обов'язків заступника декана (з 2008 року) П.20) 8 років</p>
127132	Попов Олександр Сергійович	доцент, Основне місце роботи	Факультет програмної інженерії та бізнесу	<p>Диплом бакалавра, Харківський державний економічний університет, рік закінчення: 2000, спеціальність: 0502 Менеджмент, Диплом спеціаліста, Харківський державний економічний університет, рік закінчення: 2001, спеціальність: Інформаційні системи в менеджменті, Диплом кандидата наук ДК 029397, виданий 08.06.2005</p>	22	<p>Прикладна економіка виробничого підприємства</p> <p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Харківський державний економічний університет, 2001р., Інформаційні системи в менеджменті, економіст-менеджер. Науковий ступінь – канд. екон.наук, 8.09.01 - демографія, економіка праці, соціальна економіка і політика, (08.06.2005р. диплом ДК 029397). Тема дисертації: «Управління трудовими ресурсами як складовою конкурентоспроможності промислового підприємства».</p> <p>Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування)</p>

закладу, вид документа, тема, дата видачі:

1. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», свідоцтво про підвищення кваліфікації, тема: –, 02.06.2012 р.
2. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», свідоцтво про підвищення кваліфікації, тема: «Перспективи розвитку торгівельних відносин України з Європейським союзом», 30.05.2015 р.
3. Полтавський університет економіки та торгівлі, свідоцтво про підвищення кваліфікації, тема: «Освітня європейська інтеграція», 28.10.2016 р.
4. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», свідоцтво про підвищення кваліфікації, тема: «Основи застосування дистанційних освітніх технологій у навчальному процесі», 24.02.2017 р.
5. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК 02066769/000837-22 від 07.12.2022 р.

Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38. Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років):

- П.1)
1. Попов О.С. Вплив трудової еміграції з України на її економіку // Virtus: Науковий журнал / Під ред. М.А. Журби. - квітень № 43, 2020 р. - с. 290-297.
  2. Попов О.С. Методика оцінювання рівня участі України у міжнародному поділі праці // Virtus: Науковий журнал / Під ред. М.А. Журби. - березень № 52, 2021 р. - с. 237-241.
  3. Assessmen to fthe Level of Economies'

Foreign Trade  
Diversification //  
Oleksandr Popov,  
Sergiy Melnikov,  
Oleksandr Skachkov,  
Vasiliy Lyba. –  
Contemporary  
Economics. – Volume  
16, Issue 3, 2022. – pp.  
276-296. –  
DOI:10.5709/ce.1897-  
9254.482.

4. Попов О.С. Методи  
оцінювання  
ймовірності  
банкрутства  
підприємств України  
// Успіхи і досягнення  
у науці. Серія  
«Соціальні та  
поведінкові науки». –  
2024. – № 3 (3). – С.  
557–570. – DOI:  
10.52058/3041-1254-  
2024-3(3).

П.3)

1. Економіка  
Європейського союзу  
[Текст]: навч. посіб. /  
О. С. Попов, А. В.  
Артюмова. – Харків:  
Нац. аерокосм. ун-т  
ім. М. Є. Жуковського  
«Харків. авіац. ін-т»,  
2020. – 148 с.

2. Брендинг [Текст] :  
навч. посіб. / О. С.  
Попов, С. М.

Мельников. – Харків :  
Нац. аерокосм. ун-т  
ім. М. Є. Жуковського  
«Харків. авіац. ін-т»,  
2019. – 104 с.

3. Міжнародний  
бізнес [Електронний  
ресурс] : навч. посіб. /  
Л. Л. Носач, О. С.  
Попов. – Харків : Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.  
Є. Жуковського  
«Харків. авіац. ін-т»,  
2020. – 176 с.

4. Управління  
економічним  
розвитком  
[Електронний ресурс]  
: навч. посіб. / О. С.  
Попов. – Харків : Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.  
Є. Жуковського  
«Харків. авіац. ін-т»,  
2024. – 89 с.

П.4)

Силабуси з дисциплін:

1. Політична економія  
2. Комунікації у  
бізнес-середовищі та  
персональний  
брендинг

3. Прикладна  
економіка сучасного  
виробничого  
підприємства

4. Міжнародна  
безпека України

5. Міжнародна  
економіка (Курсова  
робота)

6. Розвиток  
економічного  
світогляду

7. Економічний розвиток підприємства  
8. Міжнародна торгівля  
9. Міжнародна економіка  
10. Економічний розвиток підприємства (КР)  
Електронні курси на освітній платформі mentor.khai.edu:  
1. «Економічний розвиток підприємства»  
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=5782>  
2. «Комунікації у бізнес-середовищі та персональний брендинг»  
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=7885>  
3. «Міжнародна безпека України»  
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=7357>  
4. «Політична економія»  
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=112>  
П.12)  
1. Попов О.С. Вплив трудової еміграції з України на її економіку // Virtus: Науковий журнал / Під ред. М.А. Журби. - квітень № 43, 2020 р. - с. 290-297.  
2. Попов О.С. Методика оцінювання рівня участі України у міжнародному поділі праці // Virtus: Науковий журнал / Під ред. М.А. Журби. - березень № 52, 2021 р. - с. 237-241.  
3. Assessment of the Level of Economies' Foreign Trade Diversification // Oleksandr Popov, Sergiy Melnikov, Oleksandr Skachkov, Vasilii Lyba. – Contemporary Economics. – Volume 16, Issue 3, 2022. – pp. 276-296. – DOI:10.5709/ce.1897-9254.482.  
4. Попов О.С. Методи оцінювання ймовірності банкрутства підприємств України // Успіхи і досягнення у науці. Серія «Соціальні та поведінкові науки». – 2024. – № 3 (3). – С. 557-570. – DOI: 10.52058/3041-1254-2024-3(3).

5. Зовнішньоторговельна а енергозалежність країн ЄС : тези доповіді / О.С. Попов. – Розвиток науки в умовах пандемії : зб. наук. матеріалів XLIV Міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф., 8 трав. 2020 р. – Ч. 1. – Чернівці. – С. 54–56.

6. Методика оцінювання рівня диверсифікації зовнішньої торгівлі України товарами : тези доповіді / О.С. Попов. – Science and education: problems, prospects and innovations : proc. of VII Intern. sci. and pract. conf., 1–3 Apr. 2021, Kyoto, Japan. – [S. l.], 2021. – P. 838–847.

7. Підвищення конкурентоспроможності туристичної галузі України : тези доповіді / О.С. Попов. – Функціонування та розвиток бізнесу України в умовах загроз та глобалізаційних процесів в економіці : матеріали III Всеукр. наук.-практ. конф., 30 листоп. – 1 груд. 2022 р., Харків / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ». – Харків, 2022. – С. 166–168.

8. Релокація промислових підприємств із зони активних бойових дій на прикладі ПрАТ «НКМЗ» : тези доповіді / О.С. Попов. – Національна безпека у фокусі викликів глобалізаційних процесів в економіці : матеріали XVII Міжнар. наук. Інтернет-конф., 14–15 жовт. 2023 р., Ukraine-Turkey / ВНЗ «НАУ». – Київ, 2023. – С. 23–26.

9. Забезпечення стабільної діяльності українських підприємств молочної галузі в умовах воєнного стану : тези доповіді / О.С. Попов. – Економіка та публічне управління: нові виклики та рішення : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., 18–19 січ. 2024 р., Харків, Україна / Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського

						<p>«ХАІ». – Харків, 2024. – С. 66–69.</p> <p>П.13)</p> <p>1. 2020-2021 н.р. – Економіко-математичні методи та моделі (економетрика) (Economic-mathematical method sandmodels (econometrics), 60 год.</p> <p>2. 2021-2022 н.р. – Маркетинговий менеджмент (Marketing Management), 40 год.</p> <p>3. 2024-2025 н.р. – Управління потенціалом підприємства (Enterprise potential management), 56 год.</p> <p>4. 2024-2025 н.р. – Економічний розвиток підприємства (Economic development of the enterprise), 56 год.</p> <p>5. 2024-2025 н.р. – Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства (Applied economics of a modern manufacturing enterprise), 32 год.</p>	
43034	Малєєва Ольга Володимирівна	професор, Основне місце роботи	Факультет систем управління літальних апаратів	<p>Диплом спеціаліста, Харківський ордена Леніна авіаційний інститут ім. М.Є. Жуковського, рік закінчення: 1985, спеціальність: прикладна математика, Диплом доктора наук ДД 003439, виданий 10.02.2004, Диплом кандидата наук КН 002263, виданий 02.07.1993, Атестат доцента 02ДЦ 000846, виданий 19.02.2004, Атестат професора 02ПР 003774, виданий 19.10.2005</p>	44	Управління науковими проектами	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Харківський ордена Леніна авіаційний інститут ім. М. Є. Жуковського, 1985, прикладна математика, інженер-математик, Б-І № 599415, 26.02.1985 Диплом кандидата наук КН 002263, виданий 02.07.1993, Атестат доцента 02ДЦ 000846, виданий 19.02.2004, Диплом доктора наук ДД 003439, виданий 10.02.2004, Атестат професора 02ПР 003774, виданий 19.10.2005.</p> <p>Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі: 1. Свідоцтво ПК 02066769/000831-22 від 2022 р., ФПК Національного аерокосмічного</p>



університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»  
2. The training course "Computer systems and networks in the learning process", ISMA University, Riga, 2020, 5 credit ECTS, The final work "Microservice architectures in cloud platforms for distributed learning systems"  
3. Свідоцтво ПК 02066769/000155-17 від 29.05.2017 р., ФПК Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «ХАІ».  
Тема: «Математичні моделі планування виробництва в умовах невизначеності»  
Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38. Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності):  
П.1) 5 статей  
1. Malyeyeva O., Nosova N., Fedorovych O., Kosenko V. The semantic network creation for an innovative project core as a part of project knowledge ontology // CEUR Workshop Proceedings, 2362, 2019. (Scopus)  
2. Malyeyeva O., Lytvynenko D., Kosenko V., Artiukh R. Models of harmonization of interests and conflict resolution of project stakeholders. ITPM 2020. Proceedings of the 1st International Workshop IT Project Management (ITPM 2020). Slavsko, Lviv region, Ukraine, February 18-20, 2020. CEUR Workshop Proceedings Vol-2565 <http://ceur-ws.org/Vol-2565/paper3.pdf> (Scopus)  
3. Mukhin V., Kuchuk N., Kosenko N., Artiukh R., Yelizyeva A., Malyeyeva O. etc. (2020) Decomposition Method for Synthesizing the Computer System Architecture. In: Hu Z., Petoukhov S., Dychka I., He M. (eds) Advances in Computer Science for Engineering

and Education II. ICCSEEA 2019. Advances in Intelligent Systems and Computing, vol 938. pp. 289 – 300. Springer, Cham. DOI [https://doi.org/10.1007/978-3-030-16621-2\\_27](https://doi.org/10.1007/978-3-030-16621-2_27) (Scopus)

4. Malyeyeva O., Davydovskiy Yu., Kosenko V. Statistical analysis of data on the traffic intensity of Internet networks for the different periods of time // (2019) CEUR Workshop Proceedings, 2353. pp. 897-910. (Scopus)

5. Parzhin Yu., Detector neural network vs connectionist ANNs. / Parzhin Yu., Kosenko V., Podorozhniak A., Malyeyeva O., Timofeyev V. // Neurocomputing, Vol. 414, 13 November 2020, Pp. 191-203 <https://doi.org/10.1016/j.neucom.2020.07.025>

Наукові публікації:

1. Моделі управління стейкхолдерами на етапах життєвого циклу проектів розвитку транспортних систем / Д. П. Литвиненко, О. В. Малєєва // Радіоелектронні і комп'ютерні системи : наук. - техн. журн. / М-во освіти науки України, Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського "Харк. авіац. ін-т". - 2020. - № 3. - С. 97-107. DOI: <https://doi.org/10.30837/2522-9818.2019.9.091>

2. Малєєва О. В. Класифікація проектної документації за рівнем складності з використанням апарату нечітких множин / Малєєва О. В., Гетьманська А. Ю. // Радіоелектронні та комп'ютерні системи. – 2012. – № 2 (54). – С. 134 – 139.

3. Малєєва О. В. Модель формування стратегії корпорації з урахуванням впливу зовнішнього середовища / Малєєва О. В., Єлізева А. В. // Радіоелектронні та комп'ютерні системи. – 2015. – № 1 (71). – С. 97 – 102.

4. Малєєва О. В. Модель вибору корпоративної

структури управління життєвим циклом продукції / Малєєва О. В., Єлізеєва А. В. // Радіоелектронні та комп'ютерні системи. – 2015. – № 2 (72). – С. 144 – 149.

5. Носова, Н.Ю. Метод оцінки кваліфікації технічного персоналу проектів на основі багатокритеріальної моделі та кластерного аналізу / Носова Н.Ю., Малєєва О. В., Губка О.С. // Відкриті інформаційні та комп'ютерні інтегровані технології – 2017 - №75 - С.231-238

6. Носова Н.Ю. Комплексний метод подання та оцінки проектних знань з урахуванням специфіки проекту та категорій його персоналу / Н. Ю. Носова, Малєєва О. В., Р.В. Артюх // Системи управління, навігації та зв'язку, 2017, випуск 2(42) - С.171 – 175.

7. Малєєва О.В. Система інформаційної підтримки процесів рекрутингу в ІТ-компанії / О.В. Малєєва, Р.В. Артюх, О. Ю. Персіянова // Сучасний стан наукових досліджень та технологій в промисловості. - 2018. - №2 (4). –С. 25-33. DOI: <https://doi.org/10.30837/2522-9818.2018.4.025>.

8. Малєєва, О.В. Основні показники та фактори оцінки якості в системі моніторингу виконання проекту/О.В. Малєєва, Ю.А. Король // Вісник НТУ «ХП». – 2014.- № 2 (1045). – С.33-39

9. Lytvynenko, D., Dorokhina, A. i Artiukh, R. (2019) АНАЛІЗ ІНТЕРЕСІВ ТА ВЗАЄМОДІЇ УЧАСНИКІВ ПРОЕКТУ РОЗВИТКУ ТРАНСПОРТНИХ СИСТЕМ, СУЧАСНИЙ СТАН НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ТЕХНОЛОГІЙ В ПРОМИСЛОВОСТІ, (1 (7), pp 69-74. doi: 10.30837/2522-9818.2019.7.069.

10. Lytvynenko, D. i Malyeyeva, O. (2019) КОМПЛЕКСНИЙ

МЕТОД  
БАЛАНСУВАННЯ ТА  
ГАРМОНІЗАЦІЇ  
ІНТЕРЕСІВ  
СТЕЙКХОЛДЕРІВ У  
ПРОЕКТАХ  
РОЗВИТКУ  
ТРАНСПОРТНИХ  
СИСТЕМ, СУЧАСНИЙ  
СТАН НАУКОВИХ  
ДОСЛІДЖЕНЬ ТА  
ТЕХНОЛОГІЙ В  
ПРОМИСЛОВІСТІ, (3  
(9), pp 91-98. doi:  
10.30837/2522-  
9818.2019.9.091  
П.3)  
9 навчальних  
посібників, 3  
монографії, 5 розділів  
монографій, серед  
них:  
1. Системний аналіз  
якості складних  
проектів та програм  
розвитку виробництва  
/ О.Є. Федорович, О.В.  
Малєєва, П.О.  
Науменко. – Харків:  
ХГАПП, 2004. – 196с  
2. Malyeyeva  
O.V.,Lytvynenko D.,  
Artyuch R.V.  
Management of  
stakeholders of projects  
of development of  
transport systems  
taking into account  
possible conflicts of  
communications. In:  
Information systems  
and innovative  
technologies in project  
and program  
management.  
Collectivemonographed  
ited by I. Lindle, I.  
Chumachenko, V.  
Timofeyev. Riga. 2020.  
Pp. 152-178. ISBN 978-  
9984-891-15-6  
3.Артюх, Р.В.  
Структурні та  
параметричні моделі  
вибору та оцінки  
варіантів  
технологічного  
розвитку соціо-  
технічної системи /  
Артюх Р.В., Малєєва  
О.В. - Укн. :  
Математичні моделі  
та новітні технології  
управління  
економічними та  
технічними  
системами:  
монографія / за заг.  
редВ.О. Тимофєєва,  
І.В. Чумаченко –  
Харьков: ХНУРЕ,  
2017. – С. 302-314.  
4.Maleyeyeva O.V.,  
NosovaN.Yu, Artyuch  
R.V. Models and  
methods of  
management a  
professional level of  
internalproject  
participants. In:  
Information systems

and innovative technologies in project and program management. Collective monograph edited by I. Lindle, I. Chumachenko, V. Timofeyev. Riga. 2019. – Pp. 35-47. ISBN 978-9984-891-08-8

5. Інформаційні технології корпоративного управління і стратегічного менеджменту [Текст] : навч. посіб. до лаб. практикуму / Ю. А. Малєєва, О. В. Малєєва. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М. С. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2020. – 40 с.

П.6) Максименко О.В. “Методи та моделі ризико-орієнтованого підходу, що забезпечують вірогідність результатів розрахунку основних показників проекту”, 05.13.22 – управління проектами та програмами. 11.11.05р. Білокінь Ю.А. Моделі і метод формування комплексу робіт в проектах утилізації авіаційної техніки. 05.13.22 – управління проектами та програмами. 08.11.12 р. та ін.

П.7) член постійної спеціалізованої вченої ради Д64.062.01 у Національному аерокосмічному університеті ім. М.С. Жуковського “Харківський авіаційний інститут” (з 2013р.) зі спеціальності 05.12.22 – управління проектами та програмами член постійної спеціалізованої вченої ради Д64.089.04 у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова (з 2013р.) зі спеціальності 05.12.22 – управління проектами та програмами, офіційний опонент дис. роботи «Моделі та методи управління портфелем проектів забезпечення екологічних норм на автомобільно-транспортному

підприємстві»  
Щербакової Тетяни  
Геннадіївни (2018 р),  
офіційний опонент  
дис. роботи Азарової  
Ірини Борисівни  
«Ціннісно-  
орієнтований підхід в  
управлінні  
інвестиційно-  
будівельними  
проектами житлового  
будівництва» (2016 р),  
офіційний опонент  
дис. роботи Венгріної  
Олени Сергіївни  
«Моделі та методи  
управління змістом  
проекту  
редевелопменту з  
урахуванням інтересів  
стейкхолдерів» (2016  
р.),  
офіційний опонент  
дис. роботи  
Старостіної А.Ю.  
«Моделі і методи  
управління процесами  
інтеграції в програмах  
проектно-  
орієнтованих  
підприємств міського  
господарства» (2014  
р.), та ін.  
П.8) Відповідальний  
виконавець наукових  
тем (проектів):  
Системна методологія  
і інформаційні  
технології управління  
якістю проектів  
створення  
наукомістких зразків  
нової техніки (Г302-  
46/2004); № ДР  
роботи: 0104U000835.  
Розробка  
методологічних основ,  
системних моделей та  
інтелектуальних  
інформаційних  
технологій  
логістичного  
управління  
розподіленими  
виробництвами та  
проектами з їх  
створення (Г302-  
7/2006); № ДР  
роботи: 0106U001035.  
Розробка наукових  
основ системного  
управління проектами  
розвитку  
аерокосмічної техніки  
з використанням  
компонентного  
підходу і логістичних  
моделей (Г302-  
7/2009); № ДР  
роботи: 0106U001035.  
Розробка теоретичних  
основ розподіленого  
інтелектуального  
управління  
інвестиційними  
проектами і  
програмами  
реформування та  
розвитку  
машинобудівного

комплексу України.,  
(Г302-8/2015-Ф) №ДР  
0115U003328, 2015 –  
2017рр.  
Керівник теми:  
Інформаційні  
технології в  
управлінні розвитком  
організаційно-  
технічних систем №  
ДР 0115U003328,  
2017-2020рр.  
П.9) Член науково-  
методичної комісії з  
вищої освіти МОН,  
комісія 7 з  
ІНФОРМАЦІЙНИХ  
ТЕХНОЛОГІЙ,  
АВТОМАТИЗАЦІЇ ТА  
ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙ,  
П.10) Експертиза  
наукових статей  
міжнародного  
видавництва Springer  
(2021 р.) з напрямку  
IT Project  
Management.  
підкомісія 126  
Інформаційні системи  
та технології  
П.12) більше 90  
публікацій тез  
доповідей  
конференцій, серед  
яких:  
1.Малєєва О.В.,  
Косенко В.В.,  
Персіянова О.Ю.  
Методи та технології  
управління проектами  
розвитку транспортної  
інфраструктури //  
Міжнародна науково-  
практична  
конференція  
«Математичне  
моделювання  
процесів в економіці  
та управлінні  
проектами і  
програмами (ММП-  
2018)», Коблево, 10-  
14 вересня 2018 р.  
Праці – Харків:  
ХНУРЕ, 2018. – С.90-  
91  
2.Литвиненко Д. П.,  
Малєєва О. В.,  
Косенко В.В.  
Управління ризиками  
в проектах розвитку  
інфраструктурних  
систем в умовах  
дігіталізації  
комунікацій. XVII  
міжнародна  
конференція  
«Управління  
проектами у розвитку  
суспільства». Київ, 15  
– 16 травня 2020 р. С.  
220-224.  
3. Малєєва О.В.,  
Косенко В.В., Артюх  
Р.В. Оцінювання зносу  
та вартості будівель у  
прийнятті рішень з  
управління проектами  
реконструкції //  
Міжнародна науково-  
практична

конференція  
«Управління  
проектами у розвитку  
суспільства», Київ. -  
2018. - С. 24-25.

4.Літвиненко Д.,  
Малєєва О.В. Ризики в  
проектах транспортної  
інфраструктури  
регіону //  
Всеукраїнська наук.-  
техн. конф.  
«Інтегровані  
комп'ютерні  
технології в  
машинобудуванні  
ІКТМ-2018», м.  
Харків, Національний  
аерокосмічний  
університет ім. М.Є.  
Жуковського «ХАІ»,  
21-23 листопада 2018.  
– Х., 2018.

5.Malyeyeva Olga,  
Malieieva Yulia,  
Kosenko Vikto, Artiukh  
Roman FORMALIZED  
MODELS OF  
PROCESSES AND  
OPTIMIZATION OF  
INDICATORS FOR  
COMPLEX  
EQUIPMENT  
RECYCLING  
PROJECTS // 15th  
International Scientific  
and Technical  
Conference on  
Computer Sciences and  
Information  
Technologies, CSIT  
2020, 2020.

6. Малєєва О.В.  
Завдання формування  
та аналізу  
інформаційного  
забезпечення проекту  
у процесі його  
реалізації / Малєєва  
О.В., Король Ю.А. //  
Міжнародна науково-  
технічна конференція  
«ІКТМ-2013». –  
Харків: Нац.  
аерокосм. університет  
"ХАІ", 2013. – С.86.

7. Малєєва О.В.  
Завдання моніторингу  
основних показників  
ефективності проекту  
/ Малєєва О.В.,  
Король Ю.А. // IV  
міжнародна наук.-  
практ. конф.  
«Інтелектуальні  
системи в  
промисловості та  
освіті - 2013». – Суми,  
Сумський державний  
університет, 2013. –  
С.86

8. Малєєва, О.В.  
Особливості  
використання баз  
даних в  
інформаційному  
забезпеченні  
проекту/Малєєва О.В.,  
Король Ю.А.  
//Міжнародна  
конференція «Нові



						<p>технології в машинобудуванні», сел. Рибальське, Україна, 3-8 вересня 2014 г. - С.72</p> <p>9. Maleyeva, O.V. Tasks for monitoring and accumulation of main indicators of development project of production/ Maleyeva O.V., Korol Y. A. / Всеукраїнська наук.-техн. конф. «Інтегровані комп'ютерні технології в машинобудуванні ІКТМ-2014», м. Харків, Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ», 2014р. - С.126</p> <p>10. Малєєва, О. В. Раціональний розподіл робіт проекту з урахуванням характеристик кадрового забезпечення / Малєєва О. В., Руденко О.О. // Третя міжнародна науково-технічна конференція «Проблеми інформатизації», Черкаси – Баку – Бельсько-Бяла – Полтава, 12-13 листопада 2015р. - С.32.</p> <p>П.14) робота у складі журі Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності Управління проектами у Харківському національному університеті міського господарства імені О.М. Бекетова (2016, 2017рр.)</p>	
179882	Чубукіна Ольга Володимирівна	Доцент, Основне місце роботи	Гуманітарно-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Харківський державний педагогічний університет ім. Г.С. Сковороди, рік закінчення: 2004, спеціальність: 010103 Педагогіка і методика середньої освіти. Мова та література (англійська, турецька), Диплом кандидата наук ДК 027208, виданий 26.02.2015</p>	19	Наукові іншомовні комунікації	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Дніпропетровський державний університет 30.06.1999. Диплом НР № 11908702, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Мова та література (англійська)» та здобула кваліфікацію філолога, викладача англійської мови та літератури</p> <p>Відомості про</p>

підвищення  
кваліфікації  
викладача  
(найменування  
закладу, вид  
документа, тема, дата  
видачі:  
Свідоцтво про  
підвищення  
кваліфікації № ПК  
02066769/000704-20  
від 06.04.2020 р. у  
Національному  
аерокосмічному  
університеті ім. М. Є.  
Жуковського  
«Харківський  
авіаційний інститут»

Відповідність  
Ліцензійним вимогам  
(п. 38. Види і  
результати  
професійної  
діяльності особи за  
спеціальністю, яка  
застосовується до  
визнання  
кваліфікації,  
відповідної  
спеціальності):

П.1)  
1.The Main Aspects of  
Ukrainian Teaching  
Staff Mobility as  
Integration Process in  
the Global Labor  
Market:R Shabanov, O  
Kovalenko, I Shulga, I  
Dobroskok, L  
Peretyaha, L  
BasiukRevista  
Romaneasca pentru  
Educatie  
Multidimensionala 11  
(2), P. 282-295. Web of  
Science Core Collection  
2.Integrated Research  
of Professional Voice  
Disorders of  
Humanitarian  
Departments'  
Teachers:L Peretyaha,  
V Grineva, I Shulga, V  
Kuzmichyova, M  
Shlenova, T M.Revista  
romaneasca pentru  
educatie  
multidimensionala. 11  
(1), P. 151-162.Web of  
Science Core Collection  
3. AvTA Based  
Assessment of  
Dependability  
Considering Recovery  
after Failures and  
Attacks on  
Vulnerabilities  
(Conference  
Paper)Kharchenko,V.,  
Ponochovniy, Y.,  
Abdulmunem, A.,  
Shulga, I. Volume 2,  
September 2019,  
Номерстатті 8924251,  
Pages 1036-  
1040.Scopus  
Наукові публікації:  
1.Тренінгі з іноземної  
мови професійного

спрямування для студентів 1-го курсу немовних спеціальностей: Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2016. – № 5 (59). – С. 244–252.

2.Формування стратегічного компонента іншомовної комунікативної компетентності учасників програм академічної мобільності: Наукові записки кафедри педагогіки :зб. наук.пр. / Харків. нац. ун-тім. В. Н. Каразіна та ін. – Харків, 2016. – Вип. 39. – С. 201–208.

3.Сучасні заняття у технічному вищому навчальному закладі: впровадження інтерактивних технік навчання: Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2018. – Вип. 2 (316). – С. 288–295.

4. Використання інтенсивних методів у коригувальному тренінгу для іноземних студентів не філологів 1-го курсу: Наукові записки. Серія: Педагогічні та історичні науки : зб. наук.пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. – Вип. 109. – С. 242–250.

5. Завдання та засоби адаптації іноземних студентів першого курсу до умов навчання у ВНЗ: Вісник Центру міжнародної освіти Московського державного університету. Філологія. Культурологія Педагогіка. Методика. – 2013. – № 4. – С. 55–61. Фахове видання іноземних держав П.2)

Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110142.  
Назва: Комп'ютерна програма «Автоматизована система порівняння 3D-моделей. Автори: Крицький Дмитро Миколайович, Биков Андрій Миколайович, Шульга Ірина Миколаївна, Пивовар

Марія Віталіївна. Дата реєстрації 08.12.2021 р.

П.3)

1. Systems Engineering, Air Navigation and Avionics : Teaching-aid-book with exercises. Kharkiv : KhAI, 2015. Навч. посібник

2. «Методичний посібник з англійської мови з контрольними завданнями до самостійної роботи для студентів з курсу заочної форми навчання» Харків: ХАІ, 2019. Навч. посібник.

2. Тренінгові технології в мовній академічній адаптації освітніх мігрантів: Академічна адаптація освітніх мігрантів у країні навчання. - Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. - С. 105-131., Колек. моногр.

3. Формування міжкультурної мовної особистості учасників університетського освітнього процесу: Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі : кол. моногр. / за ред. Н. І. Ушакової. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019.

4. Адаптація китайських студентів 1-го курсу до умов навчання у вузі: китайські, в'єтнамські, монгольські освітні мігранти в академічному середовищі. - Томськ: Вид-во Томськ. політехн. ун-ту. – 2013. – С. 155–174. колект. моногр.

П.4)

1. Control Task «Навчально-методичний посібник з англійської мови з контрольними завданнями до самостійної роботи для студентів з курсу заочної форми навчання» Харків: ХАІ, 2019. Навч.-метод. посібник. 8 друк. ар.

2. Програма вступного випробування для здобуття освітнього ступеня бакалавр на базі повної загальної середньої освіти.

3. Програма вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за

освітньо-науковою та освітньо-професійною програмами.

4. Програма вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії.

5. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням»  
Рівень: другий (магістерський) НМК2 (3 кредити)

6. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням»  
Рівень: другий (магістерський) НМК2 (4 кредити).

7. Робоча програма з дисципліни «Наукові іншомовні комунікації»  
Рівень: третій (освітньо-науковий) 6 кредитів

8. Електронних курс/методичні рекомендації на освітній платформі Mentor, для студентів 5 курсу. Рівень: другий (магістерський).  
«Іноземна мова за професійним спрямуванням»  
П.5)  
«Методика адаптивно-коригувального тренінгу з російської мови для іноземних студентів немовних спеціальностей»  
13.00.02 – теорія та методика навчання (російська мова)  
2014р.  
П.8)

1. Керівник НДР Тема: «Інноваційні методи навчання іноземних мов у ВНЗ: дистанційне навчання» / Звіт про науково-дослідну роботу, грудень 2020 р. – № Д/Р 0117U005562 – 2 ум.-друк. арк.  
Рукопис закінчено 30 грудня 2020 року.  
Результати роботи розглянуто на засіданні Науково-технічної ради ХАІ, протокол від 5 січня 2021 р. №1.

2. Член редколегії журналу «Second and Foreign Language Investigation»  
П.10)

1. Керівник проекту. Жовтень-лютий 2019-2020 рр. – співпраця з

волонтером Корпусу миру при посольстві США в Україні в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», відповідно до листа від Peace Corps 10 вересня 2019 року. Peace Corps Ukraine 111-A Saksahanskoho Street, Kyiv, 01032. Phone: (+380-44) 239-76-70. Fax: (+380-44) 239-76-71.

2. З 29 червня по 10 липня 2017 р. Пройшла стажування у науковій установі International Business School ESEI м. Барселона, у рамках програми підготовки висококваліфікованого персоналу, організації навчального процесу та інноваційних методів навчання. "Experience in Preparation of Highly Qualified Personnel, Organization of Education Process and Innovative Teaching Methods." 108 годин. Сертифікат №41072017.

3. 25-27 квітня 2018 р. Відвідала міжнародну науково-практичну конференцію "Assessment for More Effective Foreign Language Learning" у м. Київ де пройшла інтенсивну підготовку з мовного тестування та оцінювання (30 годин).

П.12)

1. The Contribution of Social Sciences to the Educational European Space: Problems and perspectives in European education development :Proc. of Intern. Sci. and Practical Conf., Prague, Czech Rep., Nov. 21–24, 2017. – Prague, 2017. – С. 81–83.,тези доп.

2. Modern science, practice, society: Mashkina A., Shulga I.: The 18th International scientific and practical conference, May 25-26, 2020. – Boston, USA 2020. – P. 514.,тези доп.

3. Scientific bases of solving of the modern tasks: Mashkina A., Shulga I.: The 18th International scientific and practical conference, June 1-2,

2020. – Frankfurt am Main, Germany 2020. – P. 415., тези доп.

4. Analyzing of NosQL Databases in the Context Cap Theorem: Karpenko A., Shulga I.: Науково-технічна конференція Перспективні мережеві та комп'ютерні технології (ПерСіК 2020). – Україна, Харків «ХАІ» – 2020.

5. Non-invasive fetal electrocardiography for the detection of fetal heart rhythm disturbances: Joachim A., Shulgin V., Viunytskyi O., Ostras O., Lakhno I., Shulga I., Міжнародна наукова конференція «Наукове забезпечення технологічного прогресу ХХІ сторіччя», МЦНД, травень 1, 2020. – Чернівці, Україна. – С. 29-34., тези доп.

6. Wavelet-bispectrum based fetal heart rhythm analyzing: Viunytskyi O., Shulgin V., Totsky A., Sharonov V., Shulga I., Міжнародна наукова конференція «Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень», МЦНД, квітень 10, 2020. – Луцьк, Україна. – С. 69-73., тези доп.

7. AvTA Based Assessment of Dependability Considering Recovery After Failures and Attacks on Vulnerabilities: Vyacheslav Kharchenko; Yuriy Ponochovniy; Al-Sudani Mustafa Qahtan Abdulmunem; IrynaShulga. Conference: 18-21 Sept. 2019. Publisher: IEEE 10. P. 1036 - 1040. – 2019.

8. A Mathematical Model of Electric Ohmic Propulsion System Dynamics, "A Mathematical Model of Electric Ohmic Propulsion System Dynamics," 2020 IEEE 15th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT), 2020.

П.19)  
Участь у громадській

						організації “Асоціація вчителів англійської мови “ТІСОЛ – УКРАЇНА” (членський квиток № 21620) П.20) досвід практичної роботи за спеціальністю – 22 роки.	
125213	Шульга Ірина Миколаївна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Гуманітарно-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Дніпропетровський державний університет, рік закінчення: 1999, спеціальність: 030502 Мова та література (англійська), Диплом магістра, Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут", рік закінчення: 2021, спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування, Диплом кандидата наук ДК 023501, виданий 23.09.2014, Аттестат доцента АД 002807, виданий 20.06.2019</p>	25	Наукові іншомовні комунікації	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Дніпропетровський державний університет 30.06.1999. Диплом НР № 11908702, отримала повну вищу освіту за спеціальністю «Мова та література (англійська)» та здобула кваліфікацію філолога, викладача англійської мови та літератури</p> <p>Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі: Свідоцтво про підвищення кваліфікації № ПК 02066769/000680-19 від 27.12.2019 у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p> <p>Проходження підвищення кваліфікації у Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»</p> <p>відділ післядипломної освіти.</p> <p>Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38. Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності):</p> <p>П.1) 1.The Main Aspects of Ukrainian Teaching Staff Mobility as</p>



Integration Process in the Global Labor Market: R Shabanov, O Kovalenko, I Shulga, I Dobroskok, L Peretyaha, L Basiuk. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala 11 (2), P. 282-295. Web of Science Core Collection

2. Integrated Research of Professional Voice Disorders of Humanitarian Departments' Teachers: L Peretyaha, V Grineva, I Shulga, V Kuzmichyova, M Shlenova, T M. Revista romaneasca pentru educatie multidimensionala. 11 (1), P. 151-162. Web of Science Core Collection

3. AvTA Based Assessment of Dependability Considering Recovery after Failures and Attacks on Vulnerabilities (Conference Paper) Kharchenko, V., Ponochovnyi, Y., Abdulmunem, A., Shulga, I. Volume 2, September 2019, Номер статті 8924251, Pages 1036-1040. Scopus

Наукові публікації:

1. Тренінг з іноземної мови професійного спрямування для студентів 1-го курсу немовних спеціальностей: Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2016. – № 5 (59). – С. 244-252.

2. Формування стратегічного компонента іншомовної комунікативної компетентності учасників програм академічної мобільності: Наукові записки кафедри педагогіки : зб. наук. пр. / Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна та ін. – Харків, 2016. – Вип. 39. – С. 201-208.

3. Сучасні заняття у технічному вищому навчальному закладі: впровадження інтерактивних технік навчання: Вісник ЛНУ ім. Тараса Шевченка. Філологічні науки. – 2018. – Вип. 2 (316). – С. 288-295.

4. Використання

інтенсивних методів у коригувальному тренінгу для іноземних студентів не філологів 1-го курсу: Наукові записки. Серія: Педагогічні та історичні науки : зб. наук.пр. / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. – Вип. 109. – С. 242–250.

5. Завдання та засоби адаптації іноземних студентів першого курсу до умов навчання у ВНЗ: Вісник Центру міжнародної освіти Московського державного університету. Філологія. Культурологія Педагогіка. Методика. – 2013. – № 4. – С. 55–61. Фахове видання іноземних держав

П.2)  
Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір № 110142.  
Назва: Комп'ютерна програма «Автоматизована система порівняння 3D-моделей. Автори: Крицький Дмитро Миколайович, Биков Андрій Миколайович, Шульга Ірина Миколаївна, Пивовар Марія Віталіївна. Дата реєстрації 08.12.2021 р.

П.3)  
1. Systems Engineering, Air Navigation and Avionics : Teaching-aid-book with exercises. Kharkiv : KhAI, 2015. Навч. посібник  
2. «Методичний посібник з англійської мови з контрольними завданнями до самостійної роботи для студентів 3 курсу заочної форми навчання» Харків: ХАІ, 2019. Навч. посібник.  
2. Тренінгові технології в мовній академічній адаптації освітніх мігрантів: Академічна адаптація освітніх мігрантів у країні навчання. - Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. - С. 105-131., Колек. моногр.  
3. Формування міжкультурної мовної особистості учасників університетського освітнього процесу:

Міжкультурна комунікація в університетському освітньому просторі : кол. моногр. / за ред. Н. І. Ушакової. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2019.

4. Адаптація китайських студентів 1-го курсу до умов навчання у вузі: китайські, в'єтнамські, монгольські освітні мігранти в академічному середовищі. - Томськ: Вид-во Томськ. політехн. ун-ту. – 2013. – С. 155–174. колект. моногр. П.4)

1. Control Task «Навчально-методичний посібник з англійської мови з контрольними завданнями до самостійної роботи для студентів з курсу заочної форми навчання» Харків: ХАІ, 2019. Навч.-метод. посібник. 8 друк. ар.

2. Програма вступного випробування для здобуття освітнього ступеня бакалавр на базі повної загальної середньої освіти.

3. Програма вступного випробування для здобуття освітнього ступеня магістра за освітньо-науковою та освітньо-професійною програмами.

4. Програма вступного випробування для конкурсного відбору вступників до аспірантури для здобуття ступеня доктора філософії.

5. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» Рівень: другий (магістерський) НМК2 (3 кредити)

6. Силабус навчальної дисципліни «Іноземна мова за професійним спрямуванням» Рівень: другий (магістерський) НМК2 (4 кредити).

7. Робоча програма з дисципліни « Наукові іншомовні комунікації» Рівень: третій (освітньо-науковий) 6 кредитів

8. Електронних курс/методичні рекомендації на освітній платформі Mentor, для студентів

5 курсу. Рівень: другий (магістерський).  
«Іноземна мова за професійним спрямуванням»  
П.5)  
«Методика адаптивно-коригувального тренінгу з російської мови для іноземних студентів немовних спеціальностей»  
13.00.02 – теорія та методика навчання (російська мова)  
2014р.  
П.8)  
1. Керівник НДР Тема: «Інноваційні методи навчання іноземних мов у ВНЗ: дистанційне навчання» / Звіт про науково-дослідну роботу, грудень 2020 р. – № Д/Р 0117U005562 – 2 ум.-друк. арк.  
Рукопис закінчено 30 грудня 2020 року. Результати роботи розглянуто на засіданні Науково-технічної ради ХАІ, протокол від 5 січня 2021 р. №1.  
2. Член редколегії журналу «Second and Foreign Language Investigation»  
П.10)  
1. Керівник проекту. Жовтень-лютий 2019-2020 рр. – співпраця з волонтером Корпусу миру при посольстві США в Україні в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», відповідно до листа від Peace Corps 10 вересня 2019 року. Peace Corps Ukraine 111-A Saksahanskoho Street, Kyiv, 01032. Phone: (+380-44) 239-76-70. Fax: (+380-44) 239-76-71.  
2. З 29 червня по 10 липня 2017 р. Пройшла стажування у науковій установі International Business School ESEI м. Барселона, у рамках програми підготовки висококваліфікованого персоналу, організації навчального процесу та інноваційних методів навчання. "Experience in Preparation of Highly Qualified Personnel, Organization of Education Process and Innovative Teaching

Methods.” 108 годин.  
Сертифікат  
№41072017.  
3. 25-27 квітня 2018 р.  
Відвідала міжнародну  
науково-практичну  
конференцію  
“Assessment for More  
Effective Foreign  
Language Learning” у  
м. Київ де пройшла  
інтенсивну підготовку  
з мовного тестування  
та оцінювання (30  
годин).  
П.12)  
1. The Contribution of  
Social Sciences to the  
Educa-tional European  
Space: Problems and  
perspectives in  
European education  
development :Proc. of  
Intern. Sci. and  
Practical Conf., Prague,  
Czech Rep., Nov. 21–  
24, 2017. – Prague,  
2017. – С. 81–83.,тези  
доп.  
2. Modern science,  
practice, society:  
Mashkina A., Shulga I.:  
The 18th International  
scientific and practical  
conference, May 25-26,  
2020. – Boston, USA  
2020. – P. 514.,тези  
доп.  
3. Scientific bases of  
solving of the modern  
tasks: Mashkina A.,  
Shulga I.: The 18th  
International scientific  
and practical  
conference, June 1-2,  
2020. – Frankfurt am  
Main, Germany 2020. –  
P. 415.,тези доп.  
4. Analyzing of NosQL  
Databases in the  
Context Cap Theorem:  
Karpenko A., Shulga I.:  
Науково-технічна  
конференція  
Перспективні  
мережеві та  
комп'ютерні  
технології (ПерСіК  
2020). – Україна,  
Харків «ХАІ» – 2020.  
5. Non-invasive fetal  
electrocardiography for  
the detection of fetal  
heart rhythm  
disturbances: Joachim  
A., Shulgin V.,  
Viunytskyi O., Ostras  
O., Lakhno I., Shulga  
I., Міжнародна  
наукова конференція  
«Наукове  
забезпечення  
технологічного  
прогресу ХХІ  
сторіччя», МЦНД,  
травень 1, 2020. –  
Чернівці, Україна. – С.  
29-34., тези доп.  
6. Wavelet-bispectrum  
based fetal heart  
rhythm analyzing:

						<p>Viunyt'skyi O., Shulgin V., Totsky A., Sharonov V., Shulga I., Міжнародна наукова конференція «Традиційні та інноваційні підходи до наукових досліджень», МЦНД, квітень 10, 2020. – Луцьк, Україна. – С. 69-73.,тези доп.</p> <p>7. AvTA Based Assessment of Dependability Considering Recovery After Failures and Attacks on Vulnerabilities: Vyacheslav Kharchenko; Yuriy Ponochovniy; Al-Sudani Mustafa Qahtan Abdulmunem; IrynaShulga. Conference: 18-21 Sept. 2019.Publisher: IEEE 10. P. 1036 - 1040. – 2019.</p> <p>8. A Mathematical Model of Electric Ohmic Propulsion System Dynamics, "A Mathematical Model of Electric Ohmic Propulsion System Dynamics," 2020 IEEE 15th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT), 2020. П.19)</p> <p>Участь у громадській організації "Асоціація вчителів англійської мови "ТІСОЛ – УКРАЇНА" (членський квиток № 21620)</p> <p>П.20) досвід практичної роботи за спеціальністю – 22 роки.</p>	
40001	Більчук Наталя Леонідівна	Доцент, Основне місце роботи	Гуманітарно-правовий факультет	<p>Диплом спеціаліста, Харківський державний університет, рік закінчення: 1994, спеціальність: 7.02030201 історія, Диплом кандидата наук ДК 012160, виданий 10.10.2001, Атестат доцента 12ДЦ 026080, виданий 20.01.2011</p>	26	Філософія	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Харківський державний університет, Рік закінчення: 1994, Спеціальність: історія, Кваліфікація: історик, викладач історії і суспільно-політичних дисциплін</p> <p>Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі:</p>

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут»  
Свідоцтво про підвищення кваліфікації ПК 02066769/000850 – 23 від 04.07.2023 року, всього 6 кредитів ЄКТС

Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38.Види і результати професійної діяльності особи за спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності) П.1)

1. Більчук Н.Л., Більчук А.В. Осягнення феномена смерті як екзистенційна ідентичність особистості // Гуманітарний часопис: збірник наукових праць. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харків. авіа. ін-т». – 2019. – № 1. – С.66-78  
2. Чмихун С.Є., Більчук Н.Л. ЗМІ як агент неявного примусу поведінкової культури // Гуманітарний часопис: збірник наукових праць. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харків. авіа. ін-т». – 2019. – № 1. – С.117-126.  
3. N. Bilchuk, L. Kolotova “HEART” AS A BASIS FORMATION OF SPIRITUALITY // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії № 34/2021. - С. 15-21. Категорія Б. ISSN 2307-1664  
4. Shyroka S., Bilchuk N., Piven H.: Dehumanization in the digital educational process: the experience of socio-philosophical reflection. // Вісник Львівського університету. Серія філос.-політолог. студії. – Львів: Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка, Видавничий дім «Гельветика», 2023. – № 47. – С.163-170.  
5. Svitlana Shyroka,

Natalia Bilchuk,  
Heorhii Piven  
DEHUMANIZATION  
IN THE DIGITAL  
EDUCATIONAL  
PROCESS:  
PHILOSOPHICAL  
ANALYSIS OF  
PROBLEMS AND  
RISKS OF THE  
MODERN  
EDUCATION SYSTEM  
Вісник Львівського  
університету. Серія  
філос.-політолог.  
студії. 2023. Випуск  
49, С. 180-190  
UDC 130.2:37.013.3  
DOI  
<https://doi.org/10.30970/PPS.2023.49.23>  
П.3)  
1.Більчук Н.Л.  
Кафедра філософії  
//Науково-освітні  
школи Національного  
аерокосмічного  
університету ім. М.Є.  
Жуковського  
«Харківський  
авіаційний інститут»:  
монографія . – Харків:  
Нац. аерокосм. ун-т  
ім. М.Є. Жуковського  
«Харк. авіац. ін-т»,  
2020. – С.310-315  
2.Навчальний  
посібник: Філософія.  
Навч. посіб. / О.П.  
Проценко, Н.Л.  
Більчук, Л.А.  
Васильєва, О.І.  
Гаплевська, С.Є.  
Чмихун. – Харків:  
Нац. аерокосм. ун-т  
«Харків. авіа. ін-т». –  
2021. – 120 с.  
П.4)  
Силабуси введені в  
дію з 01.09.2023:  
«Філософія» (перший  
(бакалаврський)),  
«Екзистенційна  
виміри світу людини в  
соціумі» (перший  
(бакалаврський)),  
«Історія філософії»  
(третій (освітньо-  
науковий рівень)),  
«Філософія історії»  
(третій (освітньо-  
науковий рівень)),  
«Глобальні проблеми  
сучасного  
суспільства» (третій  
(освітньо-науковий  
рівень)), «Філософія  
та методологія  
наукового пізнання»  
(третій (освітньо-  
науковий рівень)),  
«Філософські виміри  
науки та технологій»  
(третій (освітньо-  
науковий рівень)),  
«Соціальна  
філософія» (третій  
(освітньо-науковий  
рівень)), «Філософія»  
(третій (освітньо-  
науковий рівень)),



(третій (освітньо-науковий рівень)). П.8)  
Відповідальний виконавець науково-дослідної теми кафедри «Аксіосфера в культур комунікативній динаміці сучасного суспільства»  
Реєстраційний номер 0121U109606 від 11.03.2021 р.  
П.12)  
1. Про проблеми духовності у сучасній вітчизняній філософії// Актуальні питання сучасного соціогуманітарного знання; збірник наукових доповідей: XI Міжвузівський науково-практичний семінар, 05 лютого 2020р. м. Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк. авіац. ін-т», 2020. – Вип. 11. – С.57-59 ISBN 978-617-7845-97-2  
2. Індивід, спільноти, держава: як осмислити громадянство /Наталя Більчук, Ольга Плахотнік //Матеріали міжвузівського міського науково-практичного семінару «Філософія в аксіосфері глобалізуючого соціуму», 17-18 листопада 2021 р. - Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харків, авіац. ін,- т», 2021. - С. 8 – 10  
3. Духовність як вільне самобудівництво /Наталя Більчук //Матеріали міжвузівського міського науково-практичного семінару «Філософія в аксіосфері глобалізуючого соціуму», 17-18 листопада 2021 р. - Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харків, авіац. ін,- т», 2021. - С. 49-51  
4. Визначення принципів духовності XXI ст. (за працями С. Кримського) / Наталя БІЛЬЧУК, Олександр МИТРУС //Матеріали міжвузівського міського науково-практичного семінару «Філософія в аксіосфері глобалізуючого

						соціуму», 17 листопада 2022 р. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2022. – С.59-61 5. Григорій Сковорода: життєвий шлях – це шлях свободи / Наталя БІЛЬЧУК, Віталій СІДІН//Матеріали міжвузівського міського науково-практичного семінару «Філософія в аксіосфері глобалізуючого соціуму», 17 листопада 2022 р. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2022. – С.77-80 П.19) Член громадської організації «Українська асоціація суспільствознавців та педагогів» секція «Філософія»	
360864	Проценко Ольга Петрівна	Завідувач кафедри, Основне місце роботи	Гуманітарно-правовий факультет	Диплом спеціаліста, Московський державний університет імені Ломоносова, рік закінчення: 1978, спеціальність: філософія, Диплом доктора філософії ДД 003800, виданий 16.09.2004, Диплом кандидата наук ФС 005220, виданий 22.06.1983, Аттестат доцента ДЦ 033048, виданий 31.01.1991, Аттестат професора 02ПР 004077, виданий 20.04.2006	45	Філософія	Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Московський державний університет імені М.В. Ломоносова, 1978, Спеціальність: філософія, Кваліфікація: філософ, викладач філософії  Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі: Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» Свідоцтво ПК 02066769/000748-20, тема «Професійна етика для досягнення успіху у діловій сфері», від 31.12.2020 р., всього 6 кредитів ЄКТС  Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38.Види і результати професійної діяльності особи за

спеціальністю, яка застосовується до визнання кваліфікації, відповідної спеціальності) П.1)

1.Проценко О.П., Агапова О.О. Моральні вимоги в практиці сучасного комунікативного менеджменту. //Гуманітарний часопис: – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харків. авіа. ін.-т». – 2019. – № 1. – С. 18-26.

2.Проценко О.П. Етикетна імперативність в існуванні моральної культури поведінки та спілкування. //Гуманітарний часопис: – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харків. авіа. ін.-т». – 2019. – № 4. – С. 49-56.

3. Проценко О.П., Северин В.Д., Северин Н.В. Дизайн виставкових експозицій у сучасній проектно-художній діяльності.// Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв. – К. – 2020. – №1. – С.111-116.

4. Проценко О.П., Васильєва Л.А. Культурні форми спілкування в самозбереженні людини і удосконаленні людських відносин // Наукове пізнання: методологія та технологія. – Одеса: ДВНЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2020. – №1. Категорія Б

5. Проценко О.П., Попова Л.Є. Жанрово-стильові особливості творчої спадщини М. Кармінського: навчально-методичний аспект // Аспекти історичного музикознавства. – Харків: Харківський Національний університет мистецтва, 2020. – Вип. XIX-XX. – С.65-73. Категорія Б

6. Васильєва Л. А., Чмихун С. Є., Проценко О.П. Публічність освіти:

виклики сучасних комунікативних стратегем // Revista Romaneascapentru Educatie Multidimensionala (LUMEN), Vol.13 (2). 2021. Pp. 382-406.

7. Проценко О., Дмитренко М., Чубенко Т. Етика та інформаційна етика у комунікативному просторі сучасного суспільства // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії № 44/2022. Категорія Б. ISSN 2307-1664 П.3)

Монографії:

1. Проценко О.П. Підприємництво як соціокультурна реалія: філософсько-антропологічний аспект. – Харків: Мачулін, 2017. – 208 с.
2. Проценко О.П. Прагматика етикету: філософсько-етичний дискурс. – Харків: Мачулін, 2018. – 256 с.
3. Проценко О.П. Морфологія етикету: філософсько-культурологічний екскурс. – Харків: Мачулін, 2019. – 144 с.

Навчальні посібники:

1. Васильєва Л.А., Проценко О.П. Філософія реклами та PR: теорія та практика – Харків: Нац. аерокосм. ун-т ім. М.Є. Жуковського «Харк.авіац.ін-т», 2021. – 120 с.
2. Проценко О.П. Практична філософія: професійна етика та комунікативна культура: навч. посіб. / О.П. Проенко. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харків. авіа. ін-т». – 2021. – 80 с.
3. Філософія. Навч. посіб. / О.П. Проценко, Н.Л.Більчук, Л.А. Васильєва, О.І.Гаплевська, С.Є. Чмихун. – Харків: Нац. аерокосм. ун-т «Харків. авіа. ін-т». – 2021. – 120 с.

П.4)

Робочі програми введені в дію з 01.09.2020: «Філософські проблеми наукового пізнання»

(початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, перший (бакалаврський)), «Філософія» (перший (бакалаврський)), «Глобальні проблеми сучасного суспільства» (третій (освітньо-науковий рівень)).  
Силабуси введені в дію з 01.09.2021:  
«Етика і етикет в культурі спілкування» (початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти, перший (бакалаврський)), «Ділова етика та конфліктологія в міжнародному середовищі» (перший (бакалаврський)), «Етикет в культурі спілкування» (другий (магістерський)), «Практична та комунікативна філософія» (другий (магістерський)), «Професійна етика та комунікативна компетентність» (третій (освітньо-науковий рівень), «Антропологія постмодернізму: проблема авторства» (третій (освітньо-науковий рівень).  
П.8)  
Науковий керівник науково-дослідної теми кафедри «Аксіосфера в культуркомунікативній динаміці сучасного суспільства»  
Реєстраційний номер 0121U109606 від 11.03.2021 р.  
П.12)  
1. Prosenko Olga, Vasylieva Lyudmila, Chmykhun Svitlana Problems and Solutions for an IT-Dependent Information Society Essence, Development and Prospects //2020 IEEE 11 International Conference on Dependable Systems, Services and Technologies. – Kyiv, May 14-18. – 2020. – P.451  
2.Проценко О.П., Жидко М.С. Манери поведінки у морально-правовому полі соціальної взаємодії // Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики ХХІ століття: тези доп. Учасників IV Всеукр.

Наук.-практ конф.(  
Харків 20 лист. 2020  
р.): Наук. дослід. Ін.-т  
публ. Політики і соц..  
наук. Харків: НДІ  
ППСН, 2020. – С.50-  
52

3. Проценко О.П.,  
Копіна А.В.  
Підприємницький  
етос як універсальна  
форма творчої  
активності людини //  
Філософія в сучасному  
світі. Матеріали І  
Міжнародної науково-  
практичної  
конференції, 21-22  
листопада 2020 р.  
/Ред. кол. Я.В.  
Тарароєв, А.В.  
Кіпенський, Н.С.  
Корабльова та ін..–  
Харків: Друкарня  
Мадрид, 2020. –  
С.140-142. ISBN 978-  
617-7845-97-2

4. Проценко О.П.,  
Храбров Г.А. Автор як  
суб'єкт творчої  
діяльності людини  
//Актуальні питання  
сучасного  
соціогуманітарного  
знання: збірник  
наукових доповідей:  
XII Міжвузівський  
науково-практичний  
семинар, 16 лютого  
2021р. м.Харків. –  
Харків: Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.Є.  
Жуковського  
«Харк.авіац.ін-т»,  
2021. – Вип. 12. С.73-  
74

5. Проценко О.П.,  
Чмихун С.Є. ,  
Гаплевська О.І.  
Туризм в освітньому  
просторі аксіосфери  
сучасного суспільства  
//The XXVIII  
International Science  
Conference «Trends in  
science and practice of  
today», June 01 – 04,  
2021, Ankara, Turkey.  
– P. 414-416.

6. Проценко Ольга  
Ярмаркова подія як  
складник аксіосфери  
сучасного суспільства:  
філософсько-  
культурологічний  
погляд // Міжнародна  
науково-практична  
конференція  
«ЯРМАРКОВИЙ РУХ  
В УКРАЇНІ: ІСТОРІЯ,  
ТРАДИЦІЇ,  
КУЛЬТУРНА  
ПРАКТИКА»,18  
серпня 2021р. Великі  
Сорочинці, 2021. –  
С.38-39

7. Проценко О.П.,  
Чмихун С.Є. ,  
Гаплевська О.І.  
Цифровий етикет в  
комунікативних

реаліях сьогодення //  
Матеріали  
міжнародної науково-  
практичної  
конференції  
«Філософія в  
сучасному світі», 17-18  
листопада 2021 р. //  
Ред. кол. Я. В.  
Тарароєв, А. В.  
Кіпенський, Л. В.  
Первалова [та ін.]. –  
Харків: Друкарня  
Мадрид – 2021. – (231  
с.) – С.109-111

8. Поетичне мислення  
як принцип  
сприйняття світу /  
Ольга Проценко,  
Максим Зубков  
//Матеріали  
міжвузівського  
міського науково-  
практичного семінару  
«Філософія в  
аксіосфері  
глобалізуючого  
соціуму», 17-18  
листопада 2021 р. –  
Харків: Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.  
Є. Жуковського  
«Харків. авіац. ін.- т»,  
2021. – С.71-72

9. Філософське знання  
та категорія «космос»  
у системі  
філософського знання  
та її практичне  
значення / О.П.  
Проценко, Н.С.  
Мурадян //  
Міжвузівський  
міський науково-  
практичний круглий  
стіл «Філософські  
проблеми досягнення  
космічного простору»  
Присвячений  
Всесвітньому дню  
авіації і космонавтики  
(Міжнародному дню  
польоту людини у  
космос)12 квітня 2022  
р. // XXIII  
Міжнародна науково  
– практична  
конференція  
«Людина, культура,  
техніка в новому  
тисячолітті», 28  
квітня, 2022р. м.  
Харків – Харків: Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.Є.  
Жуковського «ХАІ»,  
2022. – 4.Т. – С.357-  
358

10. Ресентиментна  
людина у трансляції  
морального зла /  
Ольга Проценко,  
Марія Дмитренко //  
Матеріали  
міжвузівського  
міського науково-  
практичного семінару  
«Філософія в  
аксіосфері  
глобалізуючого  
соціуму», 17  
листопада 2022 р. –

						<p>Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2022. – С.32-34.</p> <p>11. До проблеми формування фахівця як інноваційної особистості / Ольга Проценко, Тетяна Чубіна // Матеріали міжвузівського міського науково-практичного семінару «Філософія в аксіосфері глобалізуючого соціуму», 17 листопада 2022 р. – Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т», 2022. – С.17-18.</p> <p>12. Ознаки іміджу у комунікативному просторі суспільства / Ольга Проценко, Лідія Комкова // Філософія в сучасному світі. Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, листопад 2022 р. // Ред. кол. Я.В.Тарароєв, А.В.Кіпенський, О.О. Дольська [та ін.]. – Харків: Друкарня Мадрид – 2022. – С.98-99.</p> <p>П.19) Член громадської організації «Українська асоціація суспільствознавців та педагогів» секція «Філософія»</p>	
167439	Давидова Ірина Олегівна	Професор, Основне місце роботи	Факультет програмної інженерії та бізнесу	<p>Диплом спеціаліста, Харківський державний університет, рік закінчення: 1992, спеціальність: політична економія, Диплом доктора наук ДД 004244, виданий 28.04.2015, Диплом кандидата наук КН 013045, виданий 24.01.1997, Аттестат доцента ДЦ 5452, виданий 17.10.2002, Аттестат професора 12ПР 010951, виданий 29.09.2015</p>	32	Сучасні економічні теорії	<p>Найменування закладу, який закінчив викладач, рік закінчення, спеціальність, кваліфікація згідно з документом про вищу освіту: Харківський державний університет, 1992р., політична економія, економіст, викладач економічних дисциплін.</p> <p>Відомості про підвищення кваліфікації викладача (найменування закладу, вид документа, тема, дата видачі: 1. Англійська мова з підготовки до міжнародної сертифікації згідно з Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти. Група В2, 2022 р. (визнання результатів</p>



про підвищення кваліфікації, наказ ХАІ від 27.06.2022, № 143)

2. Сертифікат про участь у проекті Модуль Жана Моне «Європейська інтеграція України в умовах індустрії 4.0» (In the project Jean Monnet Module «European Integration of Ukraine in Industry 4.0»), 114 годин, 2021 рік, № 73/2021

3. Сертифікат «Тренінг тренерів з розроблення професійних стандартів різного галузевого спрямування та поширенню цієї практики в Україні», 12 навчальних годин, 26-27 вересня 2019 року.

Відповідність Ліцензійним вимогам (п. 38. Досягнення у професійній діяльності, які зараховуються за останні п'ять років):

П.1)

1. Давидова І. О., Лебедченко В. В. Теоретичні основи формування системи економічної безпеки регіону та її роль у забезпеченні національної безпеки держави / Бізнес Інформ. - 2020. - №5. - С. 36-42. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-36-42>

2. Iryna Davydova MODERN MARKETING TO SCALE THE BUSINESS / Olena Sadchenko. Iryna Davydova. Liliya Yakymyshyn.Svitlana Kovalchuk,Daryna Chernenko.Anna Zaitseva // International Journal of Advanced Research in Engineering and Technology (IJARET) Volume 11, Issue 4, April 2020, pp. 361-370, Article ID: IJARET\_11\_04\_034 ISSN Print: 0976-6480 and ISSN Online: 0976-6499 – Scopus Publications.

[https://iaeme.com/MasterAdmin/Journal\\_uploads/IJARET/VOLUME\\_11\\_ISSUE\\_4/IJARET\\_11\\_04\\_032.pdf](https://iaeme.com/MasterAdmin/Journal_uploads/IJARET/VOLUME_11_ISSUE_4/IJARET_11_04_032.pdf)

3. Давидова І. О., Лебедченко В. В.

Теоретичні основи формування системи економічної безпеки регіону та її роль у забезпеченні національної безпеки держави // Бізнес Інформ. - 2020. - №5. - С. 36–42.  
<https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-5-36-42>

4. Методика управління сталим розвитком галузі електропостачання на світовому ринку.

Ірина Давидова, Аліна Артємова, Ірина Уварова DOI

[https://doi.org/10.33296/2707-0654-15\(30\)-19](https://doi.org/10.33296/2707-0654-15(30)-19)

5. Давидова І.О., Артємова А.В., Уварова І.С.

Українсько-китайські економічні відносини: перспективи

післявоєнного

розвитку. Статистика України. 2023. № 2.

6. Iryna Davydova and Alina Artomova

Forecasting Innovative Changes in Managing Socio-Economic

Systems / Integrated Computer Technologies in Mechanical

Engineering - 2023 /

<https://www.springerprofessional.de/en/forecasting-innovative-changes-in-managing-socio-economic-system/27129938>

П.2) ПАТЕНТ

«Вдосконалення імпульсних технологій».(у співавторстві )

П.3)

1. Науково-освітня школа "Моделювання діагностики і управління

характеристиками господарських процесів в умовах турбулентності економіки" кафедри економіки та маркетингу / І. О. Давидова, Т. А. Клименко // Бабаков М.Ф., Баранов О.О., Бичков І.В., Більчук Н.Л., Благодарний М.П., Бойко Л.Г., Висоцька О.В .

Науково-освітні школи Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" : [монографія] / М-во

освіти і науки  
України, Нац.  
аерокосм. ун-тім. М. Є.  
Жуковського "Харків.  
авіац. ін-т" ; за заг.  
ред. М. В. Нечипорука  
. - Харків, 2020. - С.  
302-307.

2. Давидова І.О.,  
Артъомова А.В.  
Інноваційне  
прогнозування змін у  
керуванні соціально -  
економічними  
системами: виклики  
та перспективи /  
УПРАВЛІННЯ  
ІННОВАЦІЙНИМ  
РОЗВИТКОМ  
СОЦІАЛЬНО-  
ЕКОНОМІЧНИХ  
СИСТЕМ :  
Монографія. - Київ,  
2024 - с.594-  
613//ekmair.ukma.edu.  
ua/server/api/core/bits/  
treams/8ec804ff-e7a4-  
49d4-a101-  
9b0eac517b2e/content

П.4)

1. Сучасні економічні  
теорії : навч. - метод.  
посіб. / І. О. Давидова  
; М-во освіти і науки  
України, Нац.

аерокосм. ун-т ім. М.  
Є. Жуковського  
"Харків. авіац. ін-т". –  
Харків, 2020. - 57 с.

2. Давидова І.О,  
Голованова М.А.  
«Маркетингове  
ціноутворення:  
методичні вказівки до  
виконання курсової  
роботи. Навч-метод.  
посібник. Харків, ХАІ,  
2022. 54 с.

П.5)

Науковий ступінь – Д-  
р. екон.наук, 08.00.01-  
економічна теорія та  
історія економічної  
думки, (28.04.15 р.

диплом ДД №  
004244). Тема  
дисертації:  
«Зайнятість як сфера  
реалізації  
інтелектуального  
капіталу».

Вчене звання –  
професор по кафедрі  
економічної теорії та  
права (атестат 12ІПР  
№ 10951 від  
29.09.2015 р.).

П.6)

1. Лебедченко В.В.  
«Економічна безпека  
регіону країни в  
системі формування  
стратегічного  
розвитку» за  
спеціальністю  
08.00.05 – розвиток  
продуктивних сил і  
регіональна

економіка, захист дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук. Харків, 2021.  
2. Ревенко Д.С. «Методологія моделювання діагностики і управління стійкістю соціально-економічних систем» (08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці)  
Захист дисертації на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. Запоріжжя, 2020.

П.7)  
Секретар спеціалізованої вченої ради К 64.062.08 при Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». Член НМК з Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут».

П.8)  
1. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кафедра № 605, керівник теми: «Господарська діяльність підприємства в умовах турбулентності економіки» (№ Державної реєстрації 0117U005480);  
2. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», кафедра № 605, керівник теми: «Моделювання діагностики і управління характеристиками соціально-економічних систем» (№ Державної реєстрації 0117U005479).  
3. Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «Харківський

авіаційний інститут»,  
кафедра № 601,  
керівник наукової  
теми «Теоретичні та  
прикладні проблеми  
економіки та  
публічного  
управління в Україні в  
умовах воєнного стану  
та повоєнний період»  
(НДДКР № Д/Р  
0124U000577)

П.9)  
Експерт  
Національного  
агентства із  
забезпечення якості  
вищої з акредитації  
освітніх програм.

П.12)  
1. І.О. Давидова, Л.П.  
Істоміна. Проблеми  
інноваційного  
розвитку підприємств  
газодобувної галузі.  
Друк. The V  
International Science  
Conference  
«Theoretical and  
scientific bases of  
development of  
scientific thought»,  
February 16 – 19, 2021,  
Rome, Italy. p. 113-116.  
2. І.О. Давидова, А.В.  
Лашкова, Огляд та  
перспективи розвитку  
ринку кондитерської  
галузі України.  
Електрон.  
Перспективи розвитку  
української  
економіки, бізнесу та  
підприємництва в  
умовах глобалізації :  
матеріали II Всеукр.  
уч. - студ. наук. -  
практ. конф. (26  
листопада 2021 р.  
Харків : Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.  
Є. Жуковського,  
"Харків. авіац. ін-т"  
2021 с.153.  
3. І.О. Давидова, А.С.  
Мороз. Маркетингове  
середовище  
підприємства  
машинобудівного  
комплексу /  
Перспективи розвитку  
української  
економіки, бізнесу та  
підприємництва в  
умовах глобалізації :  
матеріали II Всеукр.  
уч. - студ. наук. -  
практ. конф. (26  
листопада 2021 р.)  
Харків : Нац.  
аерокосм. ун-т ім. М.  
Є. Жуковського,  
"Харків. авіац. ін-т"  
2021.  
4. Я.С. Пешкова, І.О.  
Давидова.  
Перспективи розвитку  
мережевого рітейлу в  
Україні / Перспективи

розвитку української економіки, бізнесу та підприємництва в умовах глобалізації : матеріали II Всеукр. уч. - студ. наук. - практ. конф. 26 листопада 2021 р. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського, "Харків. авіац. ін-т" 2021. с. 59-61.

5. Давидова І.Л, Котяш Б.В. Роль інновацій в сучасній системі розвитку економічних відносин . Функціонування та розвиток бізнесу України в умовах загроз та глобалізаційних процесів в економіці : матеріали III Всеукр. наук. - практ. конф. 30 листопада – 1 грудня 2022 р. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського, "Харків. авіац. ін-т" 2022.

6. Давидова І.О., Прончаков Ю.Л. Обґрунтування управління розвитком економічного потенціалу вищої освіти / Інноваційні стратегії та моделі економічних трансформацій в умовах євроінтеграційних викликів – матеріали конференції, 20 травня 2020 р. – с. 60-62.

7. Давидова І.О. Роль інтелектуального капіталу у проведенні структурних змін на підприємстві / Нові технології у машинобудуванні - матеріали конференції. 2-8 вересня 2020 р. – с.45-46.

8. Коробко Д.Г., Давидова І.О. Аналіз тенденцій інноваційного розвитку корпоративних структур / Інноваційні стратегії та моделі економічних трансформацій в умовах євроінтеграційних викликів, 15 травня 2020 р., Харків – Ужгород – Софія – Пшеворськ, 2020. С. 153-155

П.13)  
Дисципліна Economics of Enterprisses та Statistics, 112 годин

**Таблиця 3.** Матриця відповідності програмних результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

Програмні результати навчання ОП	ПРН відповідає результату навчання, визначеному стандартом вищої освіти (або охоплює його)	Обов'язкові освітні компоненти, що забезпечують ПРН	Методи навчання	Форми та методи оцінювання
<i>РН11. Уміти управляти змістом, розкладом, вартістю, якістю, ризиками, людськими ресурсами та комунікаціями науково-технічних проєктів, у тому рахунку в аерокосмічній галузі з відповідністю вимогам міжнародних стандартів</i>	<input type="checkbox"/>	Управління науковими проєктами	Проведення лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації з питань наукових досліджень, самостійна робота аспірантів.	Написання контрольних робіт з теоретичного матеріалу, іспит.
		Наукові іншомовні комунікації	Протягом проведення практичних занять, індивідуальних консультацій (при необхідності), викладачі використовують граматично-перекладний, когнітивний, ситуативний та комунікативний методи.	Проведення поточного контролю, письмового, модульного контролю, семестровий та фінальний контроль у вигляді заліку або іспиту.
		Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства	Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.	Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (іспит).
<i>РН10. Вивчати, узагальнювати та впроваджувати в навчальний процес та практику інновації економічних та комп'ютерних наук</i>	<input type="checkbox"/>	Методологія педагогічної діяльності	Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).	Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих розділів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій. Модульний контроль: складання модульного контролю. Підсумковий контроль: іспит.
		Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ	Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота аспірантів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).	Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.
<i>РН09. Формулювати і</i>	<input checked="" type="checkbox"/>	Обробка та аналіз результатів наукових	Проведення аудиторних лекцій, практичних занять,	Проведення поточного контролю, письмового

<p>перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані</p>		досліджень з використанням ІТ	індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота аспірантів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).	модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.
		Філософія	Для засвоєння навчального матеріалу необхідні такі види занять, як лекції, семінарські заняття та самостійні заняття у формі виконання домашніх завдань	Контроль успішності студентів припускає використання поточного контролю (у формі усного та письмового опитування), тестування, підготовки тематичних повідомлень. Форми та способи проведення поточного та підсумкового контролю: опитування з місця (усно, письмово); самостійна робота студентів (усно та письмово); персональні завдання (реферативні повідомлення); модульний контроль (8-й, 14-й тижні); іспит (усно).
<p>РНО8. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми</p>	☒	Філософія	Для засвоєння навчального матеріалу необхідні такі види занять, як лекції, семінарські заняття та самостійні заняття у формі виконання домашніх завдань	Контроль успішності студентів припускає використання поточного контролю (у формі усного та письмового опитування), тестування, підготовки тематичних повідомлень. Форми та способи проведення поточного та підсумкового контролю: опитування з місця (усно, письмово); самостійна робота студентів (усно та письмово); персональні завдання (реферативні повідомлення); модульний контроль (8-й, 14-й тижні); іспит (усно).
		Сучасні економічні теорії	Словесні, наочні, практичні.	Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит). Передбачено виконання індивідуального завдання з дослідження категорії, яка відповідає науковому завданню дисертаційної роботи різними економічними школами.
		Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства	Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.	Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (іспит).
<p>РНО6. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та</p>	☒	Методологія педагогічної діяльності	Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники),	Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих розділів; проведення програмового



практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відобразити результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях			словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).	контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій. Модульний контроль: складання модульного контролю. Підсумковий контроль: іспит.
		Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства	Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.	Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (іспит).
		Наукові іншомовні комунікації	Протягом проведення практичних занять, індивідуальних консультацій (при необхідності), викладачі використовують граматично-перекладний, когнітивний, ситуативний та комунікативний методи.	Проведення поточного контролю, письмового, модульного контролю, семестровий та фінальний контроль у вигляді заліку або іспиту.
РНО7. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності	☒	Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства	Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.	Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (іспит).
		Методологія педагогічної діяльності	Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).	Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих розділів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій. Модульний контроль: складання модульного контролю. Підсумковий контроль: іспит.
РНО5. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми	☒	Управління науковими проектами	Проведення лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації з питань наукових досліджень, самостійна робота аспірантів.	Написання контрольних робіт з теоретичного матеріалу, іспит.
		Методологія педагогічної діяльності	Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні	Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих розділів; проведення програмованого контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних

<p>економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності</p>			<p>(ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).</p>	<p>консультацій. Модульний контроль: складання модульного контролю. Підсумковий контроль: іспит.</p>
<p>РНО1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку</p>	<p>☒</p>	<p>Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства</p>	<p>Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.</p>	<p>Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (іспит).</p>
		<p>Сучасні економічні теорії</p>	<p>Словесні, наочні, практичні.</p>	<p>Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит). Передбачено виконання індивідуального завдання з дослідження категорії, яка відповідає науковому завданню дисертаційної роботи різними економічними школами.</p>
		<p>Філософія</p>	<p>Для засвоєння навчального матеріалу необхідні такі види занять, як лекції, семінарські заняття та самостійні заняття у формі виконання домашніх завдань</p>	<p>Контроль успішності студентів припускає використання поточного контролю (у формі усного та письмового опитування), тестування, підготовки тематичних повідомлень. Форми та способи проведення поточного та підсумкового контролю: опитування з місця (усно, письмово); самостійна робота студентів (усно та письмово); персональні завдання (реферативні повідомлення); модульний контроль (8-й, 14-й тижні); іспит (усно).</p>
<p>РНО3. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках</p>	<p>☒</p>	<p>Сучасні економічні теорії</p>	<p>Словесні, наочні, практичні.</p>	<p>Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит). Передбачено виконання індивідуального завдання з дослідження категорії, яка відповідає науковому завданню дисертаційної роботи різними економічними школами.</p>
		<p>Управління науковими проектами</p>	<p>Проведення лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації з питань наукових</p>	<p>Написання контрольних робіт з теоретичного матеріалу, іспит.</p>

			досліджень, самостійна робота аспірантів.	
<p><i>РНО2. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації</i></p>	<input checked="" type="checkbox"/>	<p>Методологія педагогічної діяльності</p>	<p>Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота здобувачів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники), словесні (пояснення, розповідь, бесіда, навчальна дискусія та ін.), наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження).</p>	<p>Поточний контроль: опитування на практичних заняттях; вирішення окремих правових ситуацій; проведення письмових контрольних робіт з окремих розділів; проведення програмового контролю (тестування); проведення групових та індивідуальних консультацій. Модульний контроль: складання модульного контролю. Підсумковий контроль: іспит.</p>
		<p>Прикладна економіка сучасного виробничого підприємства</p>	<p>Словесні, наочні, практичні; пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові; перевірки та оцінювання знань, умінь і навичок, усного викладу знань, закріплення навчального матеріалу, самостійної роботи з осмислення й засвоєння нового матеріалу.</p>	<p>Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), письмовий модульний контроль (тестування за розділами курсу), підсумковий контроль (іспит).</p>
		<p>Сучасні економічні теорії</p>	<p>Словесні, наочні, практичні.</p>	<p>Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (іспит). Передбачено виконання індивідуального завдання з дослідження категорії, яка відповідає науковому завданню дисертаційної роботи різними економічними школами.</p>
<p><i>РНО4. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи</i></p>	<input checked="" type="checkbox"/>	<p>Управління науковими проектами</p>	<p>Проведення лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації з питань наукових досліджень, самостійна робота аспірантів.</p>	<p>Написання контрольних робіт з теоретичного матеріалу, іспит.</p>
		<p>Наукові іншомовні комунікації</p>	<p>Протягом проведення практичних занять, індивідуальних консультацій (при необхідності), викладачі використовують граматично-перекладний, когнітивний, ситуативний та комунікативний методи.</p>	<p>Проведення поточного контролю, письмового, модульного контролю, семестровий та фінальний контроль у вигляді заліку або іспиту.</p>
		<p>Обробка та аналіз результатів наукових досліджень з використанням ІТ</p>	<p>Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота аспірантів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).</p>	<p>Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.</p>